

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU SŁUBICKIEGO NA LATA 2004 – 2011

Załącznik nr 1 do
Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Słubickiego
na lata 2004 – 2011.

Słubice, grudzień 2003

Komitet Konsultacyjny:

Tadeusz Wójtowicz – przedstawiciel powiatu słubickiego,
Regina Waszkiewicz – przedstawiciel powiatu słubickiego,
Dariusz Kuczyński – przedstawiciel powiatu słubickiego,
Robert Stolarski – przedstawiciel gminy Górzycza,
Grzegorz Gonisiewski – przedstawiciel gminy Cybinka,
Mirosław Moskalski – przedstawiciel gminy Rzepin,
Stanisław Kozłowski – przedstawiciel gminy Ośno Lubuskie,
Romuald Paszko - przedstawiciel gminy Słubice.

Główni autorzy opracowania:

AK NOVA Sp. z o.o., z siedzibą w Odolanowie przy ul. Ostrowskiej 42

Kierownik Projektu
mgr Rajmund Prusiewicz

Zespół autorski
dr Jacek Kurzawa
mgr Rajmund Prusiewicz
mgr inż. Ryszard Świerbel
mgr inż. Andrzej Bednarek

SPIS TREŚCI:

1.	WSTĘP	7
1.1.	ZAŁOŻENIA I KONCEPCJA OPRACOWANIA.	7
1.2.	AKTUALNY STAN PRAWNY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.	9
1.3.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŚLUBICKIEGO.....	13
1.4.	SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	14
1.5.	CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI.....	16
2.	ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	18
2.1.	ODPADY POWSTAJĄCE W SEKTORZE KOMUNALNYM.	18
2.1.1.	RODZAJ I ILOŚĆ I ŹRÓDŁA POWSTAWANIA ODPADÓW W SEKTORZE KOMUNALNYM.....	18
2.1.1.1.	Odpady komunalne	18
2.1.1.1.1.	Odpady komunalne pochodzące z gospodarstw domowych.....	18
2.1.1.1.2.	Odpady pochodzące z obiektów infrastruktury oraz ruchu turystycznego	22
2.1.1.1.3.	Odpady wielkogabarytowe.	24
2.1.1.1.4.	Odpady niebezpieczne	25
2.1.1.1.5.	Odpady zielone i uliczne.....	27
2.1.1.1.6.	Odpady opakowaniowe.....	28
2.1.1.1.7.	Odpady budowlane	29
2.1.1.2.	Komunalne osady ściekowe.....	30
2.1.2.	RODZAJ I ILOŚĆ ODPADÓW PODDAWANYCH POSZCZEGÓLNYM RODZAJOM ODZYSKU	30
2.1.3.	RODZAJ I ILOŚĆ ODPADÓW PODDAWANYCH POSZCZEGÓLNYM PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA	31
2.1.4.	ISTNIEJĄCE SYSTEMY ZBIERANIA ODPADÓW	31
2.1.5.	RODZAJ, ROZMIESZCZENIE ORAZ MOC PRZEROBOWA INSTALACJI DO ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW	32
2.1.5.1.	Składowisko odpadów Kunowice - gmina Ślubice	34
2.1.5.2.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych – Długoszyń	34
2.1.6.	WYKAZ PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZBIERANIA, ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW	37
2.2.	ODPADY POWSTAJĄCE W SEKTORZE GOSPODARCZYM.	38
2.2.1.	RODZAJ, ILOŚĆ I ŹRÓDŁA POWSTAWANIA ODPADÓW	38
2.2.1.1.	Odpady z przemysłu wydobywczego.	44
2.2.1.2.	Odpady z przemysłu chemicznego	44
2.2.1.2.1.	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla.	44
2.2.1.2.2.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej.....	44
2.2.1.2.3.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej.....	44
2.2.1.2.4.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczeliw i farb drukarskich).....	45
2.2.1.3.	Odpady z przemysłu energetycznego	46
2.2.1.4.	Odpady z przemysłu hutniczego.	47
2.2.1.4.1.	Odpady z hutnictwa żelaza i stali.	47
2.2.1.4.2.	Odpady z hutnictwa i odlewnictwa aluminium.	47
2.2.1.4.3.	Odpady z hutnictwa ołowiu.	47
2.2.1.4.4.	Odpady z hutnictwa cynku.	47
2.2.1.4.5.	Odpady z hutnictwa miedzi.	47
2.2.1.4.6.	Odpady z odlewnictwa żelaza i metali nieżelaznych.....	48

2.2.1.4.7.	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych.....	48
2.2.1.5.	Odpady z przemysłu remontowo-budowlanego.....	49
2.2.1.5.1.	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....	49
2.2.1.5.2.	Zużyte opony.....	50
2.2.1.6.	Odpady z przemysłu rolno-spożywczego.....	51
2.2.1.6.1.	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli, rybołówstwa, leśnictwa, oraz przetwórstwa żywności.....	52
2.2.1.6.1.1.	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli, rybołówstwa, leśnictwa, oraz przetwórstwa żywności.....	52
2.2.1.6.1.2.	Odpady z przemysłu utylizacyjnego.....	53
2.2.1.6.1.3.	Odpady z przemysłu owocowo - warzywnego.....	53
2.2.1.6.1.4.	Odpady z przemysłu cukrowniczego.....	54
2.2.1.6.1.5.	Odpady z przemysłu mleczarskiego.....	54
2.2.1.6.1.6.	Odpady z przemysłu napojów alkoholowych i bezalkoholowych.....	54
2.2.1.7.	Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego.....	55
2.2.1.8.	Odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego.....	56
2.2.1.9.	Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych.....	56
2.2.2.	RODZAJ I ILOŚĆ ODPADÓW PODDAWANYCH POSZCZEGÓLNYM RODZAJOM ODZYSKU.....	58
2.2.3.	RODZAJ I ILOŚĆ ODPADÓW PODDAWANYCH POSZCZEGÓLNYM PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA.....	59
2.2.4.	ISTNIEJĄCE SYSTEMY ZBIERANIA ODPADÓW.....	60
2.2.5.	RODZAJ, ROZMIESZCZENIE ORAZ MOC PRZEROBOWA INSTALACJI DO ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW.....	60
2.2.6.	WYKAZ PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZBIERANIA, ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW.....	61
2.3.	SZCZEGÓLNE RODZAJE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH.....	62
2.3.1.1.	Odpady z zakładów fotograficznych.....	63
2.3.1.2.	Zużyte rozpuszczalniki.....	63
2.3.1.3.	Zużyte źródła światła zawierające rtęć.....	64
2.3.1.4.	Odpady zawierające PCB.....	66
2.3.1.5.	Oleje odpadowe.....	66
2.3.1.6.	Baterie i akumulatory.....	70
2.3.1.7.	Odpady zawierające azbest.....	71
2.3.1.8.	Pestycydy.....	72
2.3.1.9.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne.....	72
2.3.1.10.	Wycofane z eksploatacji pojazdy.....	74
2.3.1.11.	Odpady medyczne i weterynaryjne.....	76
2.3.1.12.	Odpady z materiałów wybuchowych.....	78
2.3.2.	RODZAJ I ILOŚĆ ODPADÓW PODDAWANYCH POSZCZEGÓLNYM RODZAJOM ODZYSKU.....	78
2.3.3.	RODZAJ I ILOŚĆ ODPADÓW PODDAWANYCH POSZCZEGÓLNYM PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA.....	78
2.3.4.	ISTNIEJĄCE SYSTEMY ZBIERANIA ODPADÓW.....	79
2.3.5.	RODZAJ, ROZMIESZCZENIE ORAZ MOC PRZEROBOWA INSTALACJI DO ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH.....	79
2.3.6.	WYKAZ PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZBIERANIA, ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH.....	79
3.	<u>PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.....</u>	82
3.1.	SEKTOR KOMUNALNY.....	82
3.2.	SEKTOR GOSPODARCZY.....	85

4.	<u>ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI.....</u>	88
4.1.	SEKTOR KOMUNALNY	88
4.1.1.	CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	88
4.1.2.	PLAN DZIAŁAŃ	89
4.1.2.1.	Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów.	90
4.1.2.2.	Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego wpływu na środowisko	90
4.1.2.3.	Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne.....	91
4.1.2.4.	Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.....	98
4.1.2.5.	Sposób realizacji planu zamykania instalacji, w szczególności składowisk odpadów i spalarni odpadów, nie spełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych.	99
4.2.	SEKTOR GOSPODARCZY	100
4.2.1.	CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	100
4.2.2.	PLAN DZIAŁAŃ W GOSPODARCE ODPADAMI Z SEKTORA GOSPODARCZEGO	101
4.2.2.1.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczeliw i farb drukarskich) – grupa 08.....	101
4.2.2.2.	Odpady z przemysłu energetycznego – grupa 10	102
4.2.2.3.	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych – grupa 12.....	102
4.2.2.4.	Odpady z przemysłu remontowo-budowlanego – grupa 17	103
4.2.2.5.	Zużyte opony – kod 16 01 03	104
4.2.2.6.	Odpady z przemysłu rolno-spożywczego – grupa 02	105
4.2.2.7.	Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego – grupa 03	105
4.2.2.8.	Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych – podgrupa 15 02	106
4.2.2.9.	Szczególne rodzaje odpadów niebezpiecznych	106
4.2.2.9.1.	Odpady z zakładów fotograficznych – podgrupa 09 01	106
4.2.2.9.2.	Zużyte źródła światła zawierające rtęć	106
4.2.2.9.3.	Odpady zawierające PCB	106
4.2.2.9.4.	Oleje odpadowe – grupa 13	107
4.2.2.9.5.	Baterie i akumulatory.....	109
4.2.2.9.6.	Odpady zawierające azbest.....	110
4.2.2.9.7.	Pestycydy.....	110
4.2.2.9.8.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – podgrupa 16 02.....	111
4.2.2.9.9.	Wycofane z eksploatacji pojazdy – podgrupa 16 01	111
4.2.2.9.10.	Odpady medyczne i weterynaryjne – grupa 18.....	114
5.	<u>ZADANIA STRATEGICZNE NA LATA 2004-2011.....</u>	117
5.1.	SEKTOR KOMUNALNY	117
5.2.	SEKTOR GOSPODARCZY	118
6.	<u>HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2004-2007.....</u>	121
6.1.	NIEZBĘDNE KOSZTY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PRZEDSIĘWZIĘĆ W GOSPODARCE ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	121
6.2.	ZASADY FINANSOWANIA	121

<u>7.</u>	<u>WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W PLANIE.</u>	<u>127</u>
7.1.	ZAWARTOŚĆ, UWARUNKOWANIA I GŁÓWNE CELE PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU ŚLUBICKIEGO.....	127
7.2.	OCENA ZGODNOŚCI CELÓW PLANU GOSPODARKI ODPADAMI Z CELAMI PLANAMI WYŻSZEGO SZCZEBLA	129
7.3.	ANALIZA I OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PGO.....	129
7.4.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO, ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCA Z REALIZOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ OKREŚLONYCH W PROJEKCIE PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	131
7.5.	INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	133
7.6.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI STRATEGII	133
<u>8.</u>	<u>SYSTEM MONITORINGU</u>	<u>135</u>
8.1.	ZASADY ZARZĄDZANIA SYSTEMEM.....	135
8.2.	ZADANIA POWIATU.	135
8.3.	AKTUALIZACJA I MODYFIKACJA PLANÓW.	135
8.4.	RAPORTOWANIE WDRAŻANIA PLANÓW.....	136
8.5.	WSKAŹNIKI MONITOROWANIA EFEKTYWNOŚCI PLANU.	136
<u>9.</u>	<u>STRESZCZENIE W JEZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.</u>	<u>138</u>
<u>SPIS RYSUNKÓW:</u>		<u>141</u>
<u>SPIS TABEL:</u>		<u>141</u>

1. WSTĘP

1.1. Założenia i koncepcja opracowania

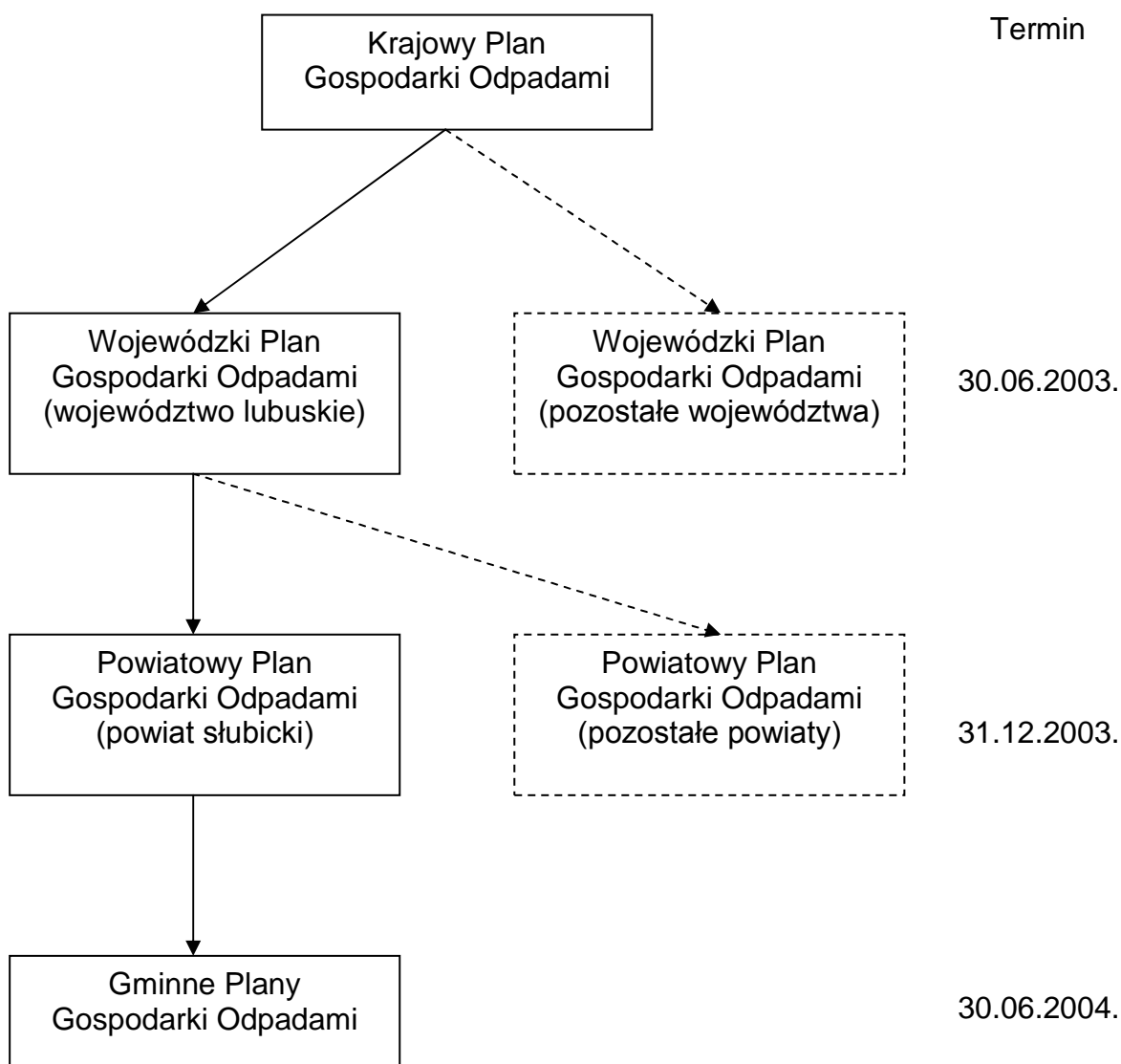
Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu słubickiego jest częścią Programu Ochrony Środowiska na lata 2004 – 2011 dla powiatu słubickiego i wypełnia zapisy art. 14, 15 i 16 ustawy z dnia 27.04.2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.) w zakresie sporządzania tego typu opracowań.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o odpadach, powiatowe plany gospodarki odpadami powinny być zgodne z planami wyższego szczebla. Dokumentem bezpośrednio nadrzędnym dla PGO dla powiatu słubickiego jest Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami (WPGO) dla województwa lubuskiego na lata 2003 – 2010, opracowany przez Arcadis Ekokonrem Sp. z o.o. z Wrocławia. PGO dla powiatu słubickiego określa sposób realizacji celów i zadań zawartych w WPGO dla województwa lubuskiego zgodnie z § 5 ust. 3. Rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620).

W celu ujednoczenia opracowań przyjęto nazewnictwo oraz układ opracowania zgodny z § 6 ust. 2. Rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620). Dodatkowo wzięto pod uwagę układ i nazewnictwo WPGO dla województwa lubuskiego, który jest zgodny z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami (KPGO). Dzięki temu zapewniono przejrzystość w przypadku analizy planów gospodarki odpadami na coraz wyższym poziomie szczegółowości. Kolejnym rozwinięciem powiatowego PGO powinny być gminne plany gospodarki odpadami z położeniem głównego nacisku na odpady komunalne i opakowaniowe.

Schemat sporządzania planów gospodarki odpadami przedstawiono poniżej.

[1] Rys. 1.1. Schemat wykonywania planów gospodarki odpadami.

Plan Gospodarki Odpadami dla województwa lubuskiego został uchwalony przez Sejmik Województwa Lubuskiego w dniu 15 października 2003 r. uchwałą nr XI/78/2003.

Wzorem Krajowego Planu Gospodarki Odpadami oraz WPGO dla województwa lubuskiego dokonano podziału odpadów na dwie grupy:

- ✓ Odpady powstające w sektorze komunalnym: odpady komunalne, opakowaniowe, komunalne osady ściekowe,
- ✓ Odpady powstające w sektorze gospodarczym,
- ✓ Odpady niebezpieczne.

Zgodnie z ustawą o odpadach (art. 14 ust.2) powiatowy plan gospodarki odpadami określa:

- ✓ aktualny stan gospodarki odpadami,
- ✓ prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami,

- ✓ działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- ✓ instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
- ✓ system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów,

a w szczególności (art. 15 ust.3):

- ✓ rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania,
- ✓ rozmieszczenie istniejących instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów wraz z wykazem podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie,
- ✓ działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego postępowania z nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska,
- ✓ projektowany system gospodarowania odpadami.

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami z 9 kwietnia 2003 roku (Dz. U. Nr 66, poz. 620) określa w § 3 szczegółowy zakres, sposób oraz formę sporządzania powiatowego planu gospodarki odpadami.

W niniejszym rozdziale omówiono aktualnie obowiązujące przepisy prawne dotyczące gospodarki odpadami oraz przedstawiono charakterystykę powiatu ślubickiego, a w kolejnym rozdziale aktualny stan gospodarki odpadami na terenie powiatu.

Dane statystyczne (demografia, ilość szkół, uczniów itp.) przyjęto na podstawie Rocznika Statystycznego Województw 2002 wydanego przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie. Są to dane na dzień 31.12.2001 r. Informacje zaczerpnięte z decyzji Starosty Ślubickiego i przeprowadzonych ankiet obejmują okres do 31.12.2003 roku, a informacje z Urzędu Marszałkowskiego obejmują okres do 31.12.2002 roku.

1.2. Aktualny stan prawny w zakresie gospodarki odpadami

Postępowanie z odpadami regulują następujące, podstawowe akty prawne:

- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. Nr 62, poz.627 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz.U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. *o opakowaniach i odpadach opakowaniowych* (Dz.U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U. Nr 63, poz. 639 z późn. zm.).

- ✓ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 100, poz. 1085 z późn. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz.U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.).

W ustawie *Prawo ochrony środowiska* (tytuł I, dział III, art. 5 - 11) wprowadzono następujące zasady ogólne, istotne z punktu widzenia gospodarki odpadami:

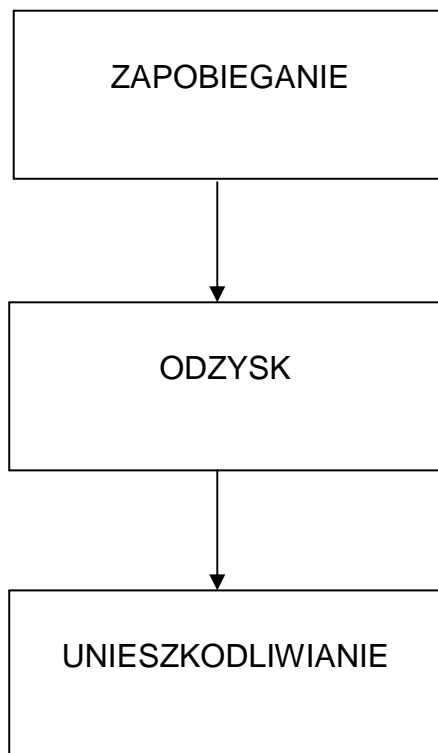
1. Zasadę zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości: ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów.
2. Zasadę zapobiegania: ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko jest zobowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu.
3. Zasadę przeczności: kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przecznością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze.
4. Zasadę „zanieczyszczający płaci”: kto powoduje zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia; kto może spowodować ponadnormatywne zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu.
5. Zasadę dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie.
6. Zasadę uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów.
7. Każdy obywatel w przypadkach określonych w ustawie ma prawo do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu rozwoju i restrukturyzacji oraz projektu studium i planu zagospodarowania przestrzennego.
8. Zasadę, że decyzja wydana z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska jest nieważna.

Podstawowym aktem prawnym w zakresie gospodarowania odpadami w Polsce jest *Ustawa o odpadach*. Fundamentalne znaczenie dla gospodarowania odpadami mają zasady opisane w art. 5 *Ustawy*, które na każdego kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów nakłada obowiązek takiego planowania, projektowania i prowadzenia tych działań, aby:

- ✓ zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- ✓ zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
- ✓ zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub, których nie udało się poddać odzyskowi.

Zasady te przedstawia poniższy diagram.

[2] Rys. 1.2. Schemat postępowania przy podejmowaniu działań powodujących lub mogących spowodować powstawanie odpadów.

Taki schemat postępowania ma (powinien mieć) zasadniczy wpływ na stosowanie technik produkcji i form świadczenia usług oraz stosowanych surowców i materiałów szczególnie dla podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą, co znalazło odzwierciedlenie w art. 6 *Ustawy o odpadach*. W art. 7 zawarto obowiązki posiadacza odpadów w zakresie prowadzenia odzysku, unieszkodliwiania i składowania odpadów z zastrzeżeniem odstępowania od tych obowiązków z przyczyn ekologicznych, technologicznych i ekonomicznych.

Warto w tym miejscu przypomnieć definicję odzysku i unieszkodliwiania odpadów zgodnie z *Ustawą o odpadach*:

Odzysk – wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. Szczegółowo działania te opisano w załączniku Nr 5 do ustawy o odpadach.

Unieszkodliwianie – poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub środowiska.

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów powinny być prowadzone – w pierwszej kolejności – w miejscu ich powstawania, a jeżeli to niemożliwe, powinny być przekazywane do najbliższych położonych miejsc odzysku i unieszkodliwiania z uwzględnieniem najlepszej dostępnej techniki lub technologii (BAT).

Restrykcyjność przedstawionych powyżej zasad i definicji oraz inne wymagania *Ustawy o odpadach* dały podstawę do powstawania nowoczesnych zakładów utylizacji odpadów, zarówno komunalnych, gdzie inwestorem jest jednostka samorządowa, jak i innych niż komunalne. Jednak z drugiej strony brak środków finansowych, szczególnie w sferze samorządowej, powoduje, że w Polsce stosunkowo wolno powstają nowe instalacje do unieszkodliwiania odpadów. Nadzieją dla polskich samorządów są środki z Unii Europejskiej (ISPA oraz fundusze strukturalne).

Ponadto, w ustawie sformułowano następujące zasady (Rozdział 2):

- Zasadę bliskości, która mówi, że odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwieniu w miejscu ich powstawania; jeśli nie jest to możliwe, to uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, powinny być przekazane do najbliższych miejsc, w których mogą zostać poddane odzyskowi lub unieszkodliwieniu.
- Zasadę rozszerzonej odpowiedzialności producenta stanowiącą, że producent jest nie tylko odpowiedzialny za powstające w procesie produkcyjnym odpady, ale również za odpady powstające w trakcie użytkowania, jak i po zużyciu wytworzonych przez niego produktów. Jedną z konsekwencji tej zasady jest odpowiednie projektowanie wyrobów.

Ustawa o odpadach nakłada obowiązek selektywnego zbierania odpadów (art. 10). Z kolei *Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* w rozdziale 2 *Zadania gmin*, nakłada na gminy obowiązek organizowania selektywnej zbiórki, segregowania oraz magazynowania odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych, przydatnych do odzysku oraz współdziałania z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w zakresie gospodarowania tego typu odpadami. W konsekwencji cytowanych zapisów, na gminy nałożono obowiązek do wdrażania na swoich terenach selektywnej zbiórki odpadów.

Ponadto, *ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy. W zakresie zagospodarowania odpadów, powyższa ustawa nakłada na gminy obowiązek w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 2a, gminy *zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych*. Na podstawie między innymi tego zapisu mogą powstawać międzygminne zakłady utylizacji i składowiska odpadów komunalnych, co jest bardzo ważne ze względu na wzrost kosztów budowy, eksploatacji i zamknięcia składowisk odpadów na skutek bardziej restrykcyjnych przepisów ochrony środowiska.

Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych określa wymagania, jakim muszą odpowiadać opakowania ze względu na zasady ochrony środowiska oraz sposoby postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zapewniające ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej określa obowiązki importerów oraz wytwórców produktów, związane z wprowadzaniem na rynek krajowy produktów w opakowaniach oraz określa zasady ustalania i pobierania opłaty produktowej i opłaty depozytowej.

1.3. Ogólna charakterystyka powiatu słubickiego

Obszar opracowania obejmuje powiat słubicki, tj. 4 gminy miejsko-wiejskie Cybinka, Ośno Lubuskie, Rzepin i Słubice, gminę wiejską Górzycyca. Tak określony obszar - zespół podstawowych jednostek podziału administracyjnego (jednostek samorządu terytorialnego szczebla podstawowego) - położony jest w północno-zachodniej części województwa lubuskiego, przy granicy państwowej z Republiką Federalną Niemiec. Łączna powierzchnia powiatu słubickiego wynosi 1 000 km², co stanowi 7,2% powierzchni województwa. Liczba ludności (wg GUS na koniec 2002 roku) wynosiła 46 782 osoby, co stanowiło 4,7% populacji województwa. Dla potrzeb niniejszego opracowania, przyjęto liczbę 46,7 tys. mieszkańców. Największą pod względem zaludnienia jednostką jest gmina Słubice, najmniejszą - gmina Górzycyca. Gęstość zaludnienia wynosi średnio 48 mieszkańców / 1 km² i jest znacznie niższa od średniej gęstości zaludnienia województwa (73 mieszkańców / 1 km²), a tym bardziej całego kraju (124 mieszkańców / 1 km²). Największą gęstością zaludnienia wyróżnia się gmina miejsko-wiejska Słubice, a najniższą - gmina Cybinka. W miastach powiatu słubickiego skupia się 63,9 % populacji; wskaźnik urbanizacji jest, więc nieco niższy od przeciętnego w województwie (64,6%) i wyższy od średnio krajowego (61,7 %). Największym miastem są Słubice. Pozostałe miasta to niewielkie ośrodki gminne (najmniejsza Cybinka licząca poniżej 2500 mieszkańców).

Powiat posiada dobrze rozbudowaną infrastrukturę komunikacji drogowej i kolejowej. Duże znaczenie komunikacyjne ma rzeka Odra, która na obszarze powiatu jest przez cały rok żeglowna. Fakt przygranicznego położenia nadaje charakter i kształtuje kierunki rozwoju gmin wchodzących w skład powiatu. Sąsiedztwo z Republiką Federalną Niemiec, właściwie rozwinięty handel i usługi, dobra sieć komunikacji, to czynniki mające wpływ na działania gospodarcze. Graniczne przejścia w Świecku, Słubicach oraz Kunowicach sprzyjają rozwojowi firm zajmujących się transportem, spedycją i obsługą celną. Kostrzyńsko - Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna o łącznej powierzchni 447 ha stwarza szerokie możliwości działania na terenie powiatu inwestorom krajowym i zagranicznym. Dzięki tym atutom Powiat Słubicki dąży do umocnienia swojej pozycji jako trzeciego centrum rozwoju gospodarczego w Województwie Lubuskim.

Naturalne walory przyrodnicze powiatu – jeziora, lasy, zróżnicowany krajobraz oraz bogactwo fauny i flory – stwarzają dobre warunki do wypoczynku, uprawiania sportu oraz turystyki pieszej i rowerowej.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie powiatu słubickiego posiada charakter zorganizowany. Cztery gminy tj. Cybinka, Rzepin, Ośno Lubuskie i Górzycyca należą do Celowego Związku Gmin CZG – 12, z siedzibą w Długoszynie, którego podstawą działania jest przygotowany w 2001 roku Kompleksowy Regionalny Program Gospodarki Odpadami (KRPGO). Pod koniec 2001 r. KRPGO uzupełniono „Koncepcją Edukacji Ekologicznej” (KEE), której zadaniem jest wspieranie programu oraz zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Na

początku 2002 r. opracowano wspólny dla wszystkich gmin członkowskich „Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminach członkowskich”, który ma na celu usystematyzowanie wszystkich działań podjętych przez gminy, w sposób jednolity na całym obszarze CZG-12. Odpady komunalne zbierane na terenie gmin członkowskich są wywożone do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Długoszynie, gdzie podlegają segregacji, odzyskowi i unieszkodliwianiu przez składowanie. Przynależność do CZG – 12 umożliwiła zamknięcie i zrekultywowanie składowiska odpadów komunalnych w Cybince i Ośnie Lubuskim oraz rozpoczęcie rekultywacji składowiska w Górzycy i Lubiechni Wielkiej, gmina Rzepin.

Piąta gmina powiatu słubickiego – gmina Słubice w sierpniu 2003 roku wyraziła wolę przystąpienia do Celowego Związku Gmin CZG-12. Obecnie gmina Słubice deponuje odpady komunalne niesegregowane na czynnym składowisku odpadów komunalnych w Kunowicach, stanowiącym własność gminy, zarządzanym przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Słubicach. Na składowisko przyjmowane jest około 11-13 ton / dobę odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Obecnie gmina Słubice rozpoczęła inwestycję – sortownia odpadów surowcowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

W zakresie odpadów powstających w sektorze gospodarczym, brak jest jednolitego systemu zagospodarowania odpadów; również funkcjonujący system zbierania informacji o ilościach wytwarzanych, zbieranych i unieszkodliwianych odpadów jest w zasadzie szczytkowy. Na terenie powiatu słubickiego brak jest jednak zakładów, które wytwarzają znaczne ilości odpadów, jak również brak jest instalacji do ich przetwarzania.

1.4. Sytuacja demograficzna

Sytuację demograficzną wg danych ze spisu powszechnego przeprowadzonego w 2002 r. przedstawia poniższa tabela

Tab. 1.1. Ludność powiatu słubickiego według grup wieku, płci z podziałem na gminy.

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku					
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Przedprodukcyjnym		Produkcyjnym			Popro- dukcyjnym
				Razem	W tym	Razem	Mobilnym	Niemobilnym	
				0-17 lat	0-14 lat	18-59/64 lata	18-44 lata	45-59/64 lata	
w tysiącach									
Gminy miejsko-wiejskie	42,5	20,8	21,8	10,5	8,2	26,9	18,2	8,8	5
Cybinka	6,7	3,4	3,4	1,7	1,4	4,1	2,7	1,4	0,9
Miasto	2,6	1,3	1,3	0,6	0,5	1,6	1	0,6	0,4
obszar wiejski	4,1	2,1	2,1	1,1	0,9	2,5	1,7	0,8	0,5
Ośno Lubuskie	6,3	3,1	3,2	1,7	1,3	3,8	2,6	1,2	0,8
Miasto	3,7	1,8	1,9	1	0,8	2,3	1,5	0,7	0,5
obszar wiejski	2,6	1,3	1,3	0,7	0,6	1,5	1	0,5	0,3
Rzepin	9,8	4,9	4,9	2,6	2	6	4	2	1,2
Miasto	6,4	3,1	3,3	1,6	1,2	4	2,6	1,4	0,8
obszar wiejski	3,5	1,8	1,7	1	0,7	2,1	1,5	0,6	0,4
Słubice	19,7	9,4	10,3	4,5	3,5	13	8,9	4,2	2,1
Miasto	17,3	8,2	9,1	3,9	3	11,6	7,8	3,8	1,8
obszar wiejski	2,4	1,2	1,2	0,7	0,5	1,4	1	0,4	0,3
Gminy wiejskie	4,1	2	2,1	1,1	0,9	2,4	1,7	0,7	0,6
Górzycza	4,1	2	2,1	1,1	0,9	2,4	1,7	0,7	0,6

źródło: narodowy spis powszechny ludności 2002r.

1.5. Charakterystyka gospodarki

Na terenie powiatu słuwickiego, na dzień 30 IX 2003 roku wg GUS, jest zarejestrowanych 5 008 podmiotów w systemie Regon. Z tej liczby większość stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (3 745 podmiotów) przed osobami prawnymi i jednostkami niemającymi osobowości prawnej. Wśród tej drugiej grupy wyróżnić możemy spółki cywilne (298) i spółki prawa handlowego (353) oraz przedsiębiorstwa państwowe (1) i spółdzielnie (31). Warto zauważyć, że wśród spółek prawa handlowego, aż 60% (213 podmiotów), to spółki z udziałem kapitału zagranicznego.

Liczba podmiotów na 10 000 mieszkańców jest wyższa w powiecie słuwickim (228) w porównaniu z danymi województwa lubuskiego (205). Również liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 10 000 mieszkańców jest wyższa w powiecie (780) w porównaniu z województwem (703). Większość podmiotów zarejestrowana jest w Słubicach: 74 % w sektorze publicznym i 59 % w sektorze prywatnym. Głównym motorem inwestycyjnym regionu jest Kostrzyńsko – Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Kostrzyńsko – Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna.

K-S SSE ustanowiona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 września 1997 roku. Zarządzanie Strefą powierzono specjalnie powołanej spółce akcyjnej o tej samej nazwie. Oferowane inwestorom tereny są w pełni uzbrojone, a szczególne, infrastrukturalne, wymagania firm, uzgadniane są każdorazowo indywidualnie. Prawdziwy boom inwestycyjny Kostrzyńsko - Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna przeżyła w roku 2000, kiedy to Zarząd Spółki wydał 47 zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Strefy. Dotychczas na terenie Podstrefy Słubickiej osiedliło się 23 inwestorów.

Rok 2001 przyniósł zmianę przepisów prawnych, które zmieniły zasady udzielania ulg i preferencji podatkowych w gwarantowanym jeszcze w 2000 roku zakresie. Normy w zakresie wspierania rozwoju gospodarczego uregulowane zostały w zmienionej ustawie o specjalnych strefach ekonomicznych i, będącej dla tej ustawy podstawą udzielania pomocy publicznej, ustawie o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców.

Poniżej przedstawiono listę inwestorów podstrefy Słubice:

- Ekoline Polska S.A.
- Arinstein Polska Sp. z o.o.
- BE&K Steel Construction Sp. z o.o.
- Adamowski Sp. z o.o. i Wspólnicy Spółka Komandytowa
- Adamowski Sp. z o.o.
- Könecke Sp. z o.o.
- CC LfC Sp. z o.o.
- Lanatrade Sp. z o.o.
- Blusole Sp. z o.o.
- Instal-Kostrzyn Sp. z o.o.
- Steinhoff Nova Sp. z o.o.
- G.G.C. Farbiarnia Sp. z o.o.
- G.G.C. Tkalnia Sp. z o.o.

- MHG-Meble Holding Group Sp. z o.o.
- Miła Plus Sp. z o.o.
- Albaro Sp. z o.o.
- Foliarex Sp. z o.o.
- TTB Sp. z o.o.
- K&K Sp. z o.o.
- Dekader Sp. z o.o. i Wspólnicy Spółka Komandytowa
- PIR Sp. z o.o. i Wspólnicy Spółka Komandytowa
- Simex Poland Sp. z o.o.
- Cam Dönerfabrik Sp. z o.o.

W chwili obecnej tylko 5 firm uruchomiło produkcję na terenie podstrefy słubickiej, a reszta firm planuje dopiero rozpoczęcie działalności. Wpływ planowanych do uruchomienia zakładów produkcyjnych uwzględniono w prognozie wytwarzania odpadów przemysłowych.

2. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI

Analiza obecnego stanu gospodarki odpadami została podzielona na dwa obszary: sektor komunalny oraz sektor gospodarczy.

2.1. Odpady powstające w sektorze komunalnym

Zgodnie z definicją zawartą w *ustawie o odpadach* za odpady komunalne uznajemy te powstające w gospodarstwach domowych oraz te powstające u innych wytwórców, niezawierające odpadów niebezpiecznych, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów „domowych”.

Głównymi wytwórcami odpadów komunalnych są oczywiście gospodarstwa domowe, ale swój udział mają również wytwórcy instytucjonalni.

2.1.1. Rodzaj ilość i źródła powstawania odpadów w sektorze komunalnym

2.1.1.1. Odpady komunalne

2.1.1.1.1. Odpady komunalne pochodzące z gospodarstw domowych

Opierając się na danych Urzędu Statystycznego (podaje się je jako dane szacunkowe) ilość stałych odpadów komunalnych wywiezionych wyniosła w 2001 roku 11,3 tys. Mg/a. Próby ustalenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych poprzez analizę danych od firm zbierających odpady nie przynosi spodziewanego efektu, gdyż z jednej strony część firm nie prowadzi statystyk z podziałem na poszczególne miejscowości (lub nie mają ich uporządkowanych), a z drugiej często operują różnymi jednostkami. Dane, które spodziewano uzyskać się od gmin również nie spełniły oczekiwań, gminy poza Słubicami i Ośnem Lubuskim nie przekazały danych mimo wysłania odpowiednich ankiet. W związku z powyższym przyjęto wartości wskaźnikowe w oparciu o dane z Krajowego i Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami oraz opracowania Arka Konsorcjum S.A. dla innych tego typu badań na terenie kraju (m.in. program gospodarki odpadami dla powiatu nowosądeckiego). Przy dokonywaniu obliczeń wzięto pod uwagę specyfikę poszczególnych jednostek, a w szczególności ich wielkość i typ zabudowy. Osobno przyjęto wskaźniki dla miast średnich – Słubice, inne dla małych miast i gmin, a inne dla wsi.

Tab. 2.1. Zestawienie ilości odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych wg obliczeń wskaźnikowych

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców w tys.	Wskaźnik nagromadzenia w m ³ /M/a	Ilość odpadów obliczona wskaźnikowo w m ³ /a	Wskaźnik gęstości odpadów w m ³ /Mg	Ilość odpadów obliczona wskaźnikowo w tys. Mg/a
Gminy miejsko-wiejskie	42,6	0,55	31,23	0,22	6,75
<i>Cybinka</i>	<u>6,7</u>	<u>0,55</u>	<u>3,46</u>	<u>0,25</u>	<u>0,86</u>
Miasto	2,6	0,70	1,82	0,20	0,36
obszar wiejski	4,1	0,40	1,64	0,30	0,49
<i>Ośno Lubuskie</i>	<u>6,3</u>	<u>0,55</u>	<u>3,63</u>	<u>0,23</u>	<u>0,83</u>
Miasto	3,7	0,70	2,59	0,20	0,52
obszar wiejski	2,6	0,40	1,04	0,30	0,31
<i>Rzepin</i>	<u>9,9</u>	<u>0,55</u>	<u>5,88</u>	<u>0,22</u>	<u>1,32</u>
Miasto	6,4	0,70	4,48	0,20	0,90
obszar wiejski	3,5	0,40	1,40	0,30	0,42
<i>Słubice</i>	<u>19,7</u>	<u>0,70</u>	<u>18,26</u>	<u>0,21</u>	<u>3,75</u>
Miasto	17,3	1,00	17,30	0,20	3,46
obszar wiejski	2,4	0,40	0,96	0,30	0,29
Gminy wiejskie	4,1	0,40	1,64	0,30	0,49
<i>Górzycza</i>	<u>4,1</u>	<u>0,40</u>	<u>1,64</u>	<u>0,30</u>	<u>0,49</u>
Razem Powiat	<u>46,7</u>		<u>32,87</u>	<u>0,22</u>	<u>7,24</u>
Razem obszary miejskie	30,0		26,19	0,20	5,24
Razem obszary wiejskie	16,7		6,68	0,30	2,00

Z powyższej tabeli wynika, że faktyczna ilość odpadów wytwarzana przez gospodarstwa domowe na terenie powiatu wynosi ok. 7,2 tys. Mg / a. Dla porównania pozyskano dane od przewoźników i CZG-12 za rok 2002, które przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2.2. Zestawienie ilości odpadów wywiezionych przez przedsiębiorstwa komunalne

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość odpadów wg przedsiębiorstw wywozowych w tys. Mg/a
1	Cybinka	0,564
2	Ośno Lubuskie	1,256
3	Rzepin	3,356
4	Słubice	6,160
5	Górzycza	0,600
	Razem Powiat	11,936

Ilość odpadów wywiezionych przez przedsiębiorstwa komunalne jest wyższa od ilości odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych, ponieważ obejmuje także inne rodzaje odpadów (z instytucji, szkół itp.).

Struktura odpadów komunalnych jest zróżnicowana w zależności od miejsca powstawania tj. inna dla terenów wiejskich, podmiejskich i typowo miejskich.

Dla celu niniejszego opracowania przyjęto strukturę odpadów komunalnych na podstawie analiz objętościowych odpadów komunalnych prowadzonych w innych miastach i gminach na terenie naszego kraju o podobnej liczbie mieszkańców i przedstawiono poniżej:

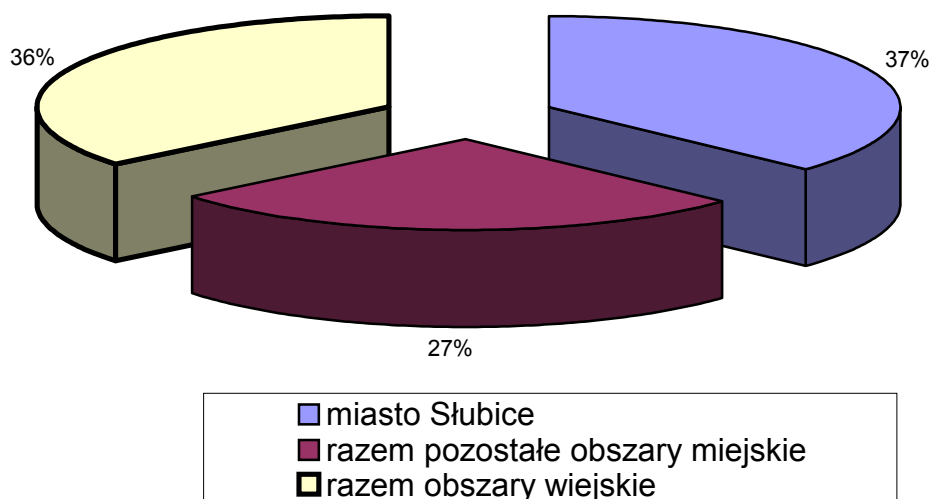
Tab. 2.3. Procentowy udział poszczególnych odpadów (morfologia) z podziałem na rodzaje jednostek osadniczych

Lp.	Nazwa odpadu	Miasta średnie (Słubice)	Tereny wiejskie	Małe miasto
1	Fracja 0 - 10 mm	13,50%	24,00%	26,50%
2	Odpady organiczne	31,70%	10,10%	19,05%
3	Papier i tektura	18,50%	6,60%	10,20%
4	Tworzywa sztuczne	10,50%	8,40%	9,20%
5	Tekstylia	2,40%	2,00%	2,15%
6	Metale	3,25%	6,35%	3,60%
7	Szkło	9,40%	9,60%	8,10%
8	Pozostałe organiczne	2,90%	6,55%	12,45%
9	Pozostałe nieorganiczne	7,85%	26,40%	8,75%
	Razem	100%	100%	100%

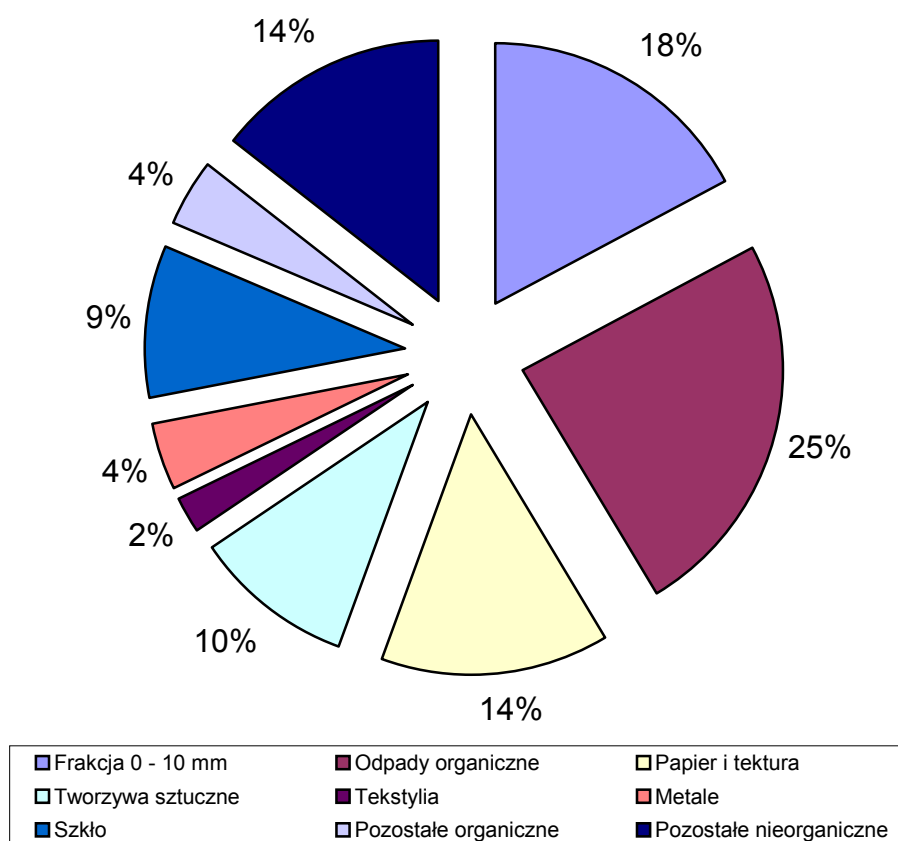
Tab. 2.4. Ilość domowych odpadów komunalnych w podziale na rodzaje powstające na terenie powiatu ślubickiego dla różnych typów jednostek osadniczych

Lp.	Rodzaj odpadu	Miasto Słubice	Tereny wiejskie	Pozostałe miasta	Razem
1	Fracja 0 - 10 mm	0,51	0,48	0,47	1,46
2	Odpady organiczne	1,19	0,20	0,34	1,73
3	Papier i tektura	0,69	0,13	0,18	1,01
4	Tworzywa sztuczne	0,39	0,17	0,16	0,73
5	Tekstylia	0,09	0,04	0,04	0,17
6	Metale	0,12	0,13	0,06	0,31
7	Szkło	0,35	0,19	0,14	0,69
8	Pozostałe organiczne	0,11	0,13	0,22	0,46
9	Pozostałe nieorganiczne	0,29	0,53	0,16	0,98
Razem		3,75	2,00	1,78	7,53

[3] Rys. 2.1. Udział poszczególnych typów jednostek osadniczych w ogólnej masie wytwarzanych odpadów domowych na terenie powiatu ślubickiego

[4] Rys. 2.2. Morfologia domowych odpadów komunalnych z terenu powiatu słubickiego

2.1.1.1.2. Odpady pochodzące z obiektów infrastruktury oraz ruchu turystycznego

Obiekty infrastruktury są to obiekty handlowe, usługowe, szkolnictwo, obiekty działalności gospodarczej i wytwórczej. Poniższa tabela przedstawia ilość odpadów wytwarzanych w obiektach oświatowych na terenie powiatu (średnio każdy uczeń wytwarza 50 kg odpadów na rok).

Tab. 2.5. Ilość odpadów wytwarzanych w jednostkach oświatowych w Mg/a

Rodzaj szkoły	Podstawowe	Gimnazja	Zasadnicze zawodowe	Średnie	Policealne	Wyższe	Razem
Liczba uczniów	4 077	2 273	242	2 143	136	1 000	9 872
Ilość odpadów	203,85	113,65	12,11	107,17	6,80	50,00	494

Na terenie powiatu jest zarejestrowanych 727 obiektów handlowych, które zatrudniają 1 957 osób, które wytwarzają średnio ok. 500 kg/rok to daje **978 Mg/a**; dodatkowo różnego rodzaju biura, administracja itp. (usługi nierynkowe) zatrudniają

3006 osób, które wytwarzają średnio 50 kg/rok, co daje ok. **150 Mg/a**. W roku 2001 na terenie powiatu udzielono noclegu 67 031 osobom; szacuje się, że średnio jeden gość hotelowy produkuje 50 kg odpadów na rok, co daje **3,35 tys. Mg/a**; zgodnie z danymi z opracowania Arka Konsorcjum S.A. ilość ta liczona wskaźnikiem procentowym **wynosi 3,53 tys. Mg/a** (patrz tabela) i taki wskaźnik przyjęto do opracowania.

Tab. 2.6. Ilość odpadów komunalnych pochodzących z obiektów infrastruktury i ruchu turystycznego w tys. Mg/a.

Lp.	Nazwa	Ilość w tys. Mg/a
1	Szkoły i biura	0,644
2	Ruch turystyczny	3,530
3	Handel	0,978
Razem		5,152

Tab. 2.7. Ilość odpadów z ruchu turystycznego

Wyszczególnienie	Ilość odpadów z ruchu turystycznego w Mg/a
Gminy miejsko-wiejskie	3,52
Cybinka	0,04
miasto	0,02
obszar wiejski	0,02
Ośno Lubuskie	0,04
miasto	0,03
obszar wiejski	0,01
Rzepin	0,07
miasto	0,05
obszar wiejski	0,02
Słubice	3,37
miasto	3,29
obszar wiejski	0,08
Gminy wiejskie	0,01
Górzycza	0,01
Razem Powiat	3,53
Razem obszary miejskie	3,39
Razem obszary wiejskie	0,14

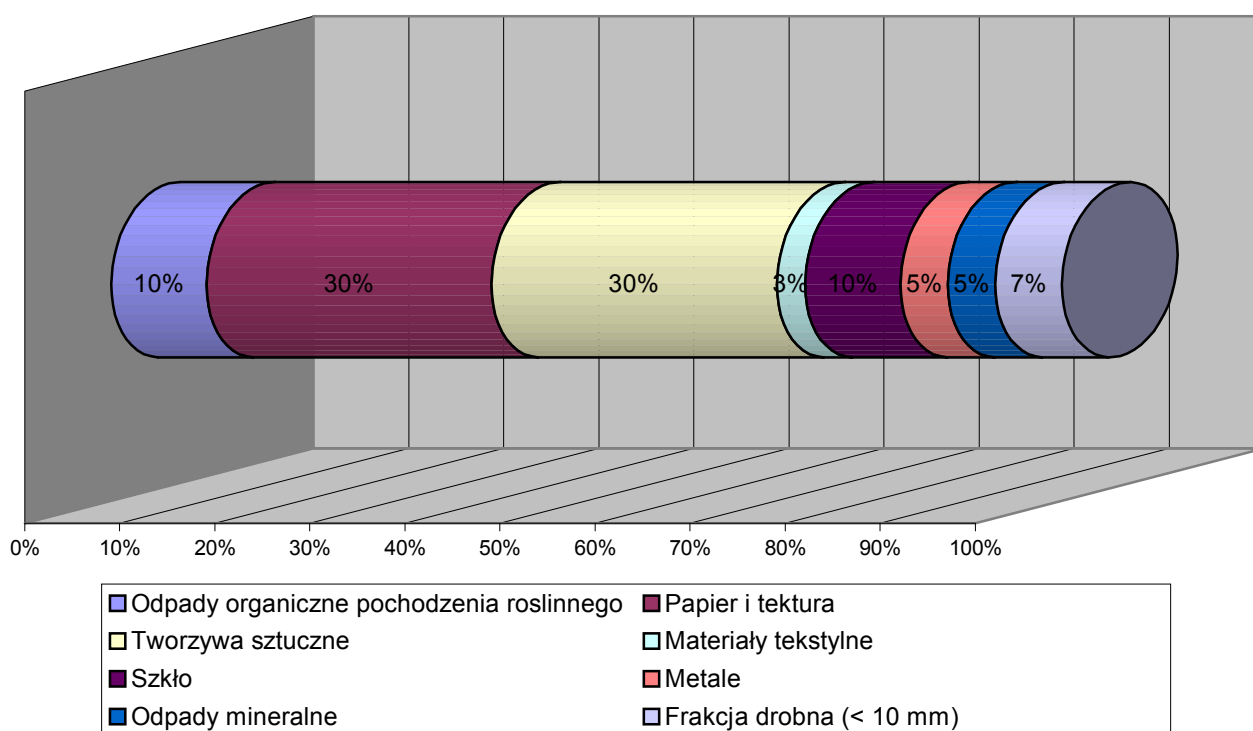
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS za 2002 rok.

Strukturę odpadów pochodzących z obiektów użyteczności publicznej i instytucji przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2.8. Struktura odpadów z obiektów infrastruktury i turystyki

Lp.	Nazwa odpadu	Udział procentowy	Udział masowy
1	Odpady organiczne pochodzenia roślinnego	10%	515,2
2	Papier i tektura	30%	1 545,6
3	Tworzywa sztuczne	30%	1 545,6
4	Materiały tekstylne	3%	154,6
5	Szkło	10%	515,2
6	Metale	5%	257,6
7	Odpady mineralne	5%	257,6
8	Fracja drobna (< 10 mm)	7%	360,6
Razem		100%	5 152,0

[5] Rys. 2.3. Morfologia odpadów pochodzących z obiektów infrastruktury i turystyki

2.1.1.1.3. Odpady wielkogabarytowe

Powstające ilości odpadów wielkogabarytowych oszacowano wykorzystując dane literaturowe oraz wskaźniki zawarte w krajowym planie gospodarki odpadami.

Średnio w Polsce mieszkańców w mieście wytwarza w ciągu roku ok. 20 kg tego typu odpadów, natomiast na terenach wiejskich ok. 10 kg. Dla potrzeb tego opracowania przyjęto również wskaźnik 15 kg dla obszarów małych miast. Stosując powyższy przelicznik można oszacować wielkość wytworzonego strumienia odpadów wielkogabarytowych na terenie powiatu na **704 Mg/a**. Wyniki wyliczeń przedstawiają poniższe tabele.

Tab. 2.9. Udział poszczególnych typów miejscowości w ilości odpadów wielkogabarytowych w Mg/a

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość mieszkańców w tys.	Wskaźnik kg/a	Ilość odpadów w mg/a
1	Słubice-miasto	17,3	20	346
2	Małe miasta	12,7	15	191
3	Obszary wiejskie	16,7	10	167
	Razem	46,7		704

Tab. 2.10. Skład morfologiczny odpadów wielkogabarytowych

Lp.	Rodzaj odpadu	Udział %	Masa w Mg/a
1	Drewno	60 %	422
2	Metale	30 %	211
3	Inne (balastowe, materace, plastik itp.)	10 %	70
	Razem	100 %	704

2.1.1.1.4. Odpady niebezpieczne

Według ostatnich danych literaturowych przyjmuje się, że odpady niebezpieczne stanowią około **0,5 + 1,5 %** ilości w całej masie powstających odpadów w gospodarstwach domowych. Przyjmuje się również przelicznik 2,0 ÷ 3,0 kg na 1 mieszkańca na rok w zależności od miejsca badania (miasto-wieś). W opracowaniach wykonanych na zlecenie Celowego Związku Gmin CZG-12 przyjęto ilość 2 kg/mieszkańca/rok. Przyjmując pierwszy wskaźnik ilości odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych wynosi 72,4 Mg/a; a posługując się wskaźnikiem drugim wynosi 93,4 Mg/a. Można przyjąć, że ilość odpadów niebezpiecznych w odpadach komunalnych wynosi średnio **83 Mg/a**.

Do odpadów niebezpiecznych w gospodarstwie domowym zaliczamy:

- zwykle i specjalne środki czyszczące rury kanalizacyjne, łazienki, WC, charakteryzujące się silną kwasowością, alkalicznością, wysoką zawartością związków chloru, sody kaustycznej, formaldehydu i fenolu;

- środki do konserwacji podłóg zawierające rozpuszczalniki, emulsje syntetyczne, woski;
- środki do konserwacji mebli, składające się z mieszanek rozpuszczalników (ksylen, toluen, trójchlorek etanu), żywic syntetycznych i wosków, zawierających również amoniak;
- środki do czyszczenia wykładzin i dywanów;
- odświeżacze powietrza zawierające dwuchlorek benzenu – bardzo łatwo rozpuszczalny w wodzie;
- środki do czyszczenia kuchenek, do których jako aktywatory dodaje się sodę kaustyczną, związki azotowe, alkohole, środki silikonowe. Są one silnie alkaliczne i zawierają min. aluminium;
- środki do czyszczenia okien, oferowane w plastikowych butelkach, zawierają min. amoniak, alkohole;
- środki ochrony roślin i owadobójcze, które używa się w domach i przydomowych ogródkach;
- lakiery i środki ochrony drewna służące do malowania powłok zewnętrznych i wewnętrznych, farby różnego rodzaju, lakiery do ochrony przed korozją, zmywacze, rozpuszczalniki nitro, terpentyna. Zawierają one między innymi metale ciężkie;
- środki piorące zawierające wybielacze, enzymy, rozjaśniacze optyczne, substancje zapachowe;
- cały zestaw środków kosmetycznych;
- baterie;
- artykuły biurowe, z których należy wymienić: obudowy z tworzyw sztucznych, piórniki, pióra, pisaki zawierające kadm, korektory zawierające rozpuszczalniki trójchloroetan, taśmy i barwniki;
- odpady powstające w dziedzinie zainteresowań i majsterkowania, takie jak: chemikalia fotograficzne (wywoływacze, utrwalacze, wybielacze), zawierające min. fenol i chlorofenol;
- kleje – silnie klejące, klejące przy zetknięciu, reagujące chemicznie z klejoną substancją, działające pod wpływem wysokiej temperatury;
- akcesoria samochodowe: baterie niklowo – kadmowe, akumulatory ołowiowe, oleje mineralne, smary zawierające mieszanek różnych węglowodorów i rakotwórczych substancji, jak benzen i pierścieniowe węglowodory aromatyczne, płyn chłodnicowy, okładziny hamulcowe zawierające azbest, odtłuszczacze, środki czyszczące i konserwujące do samochodu;
- lampy rtęciowe pochodzące z gospodarstw domowych;
- przeterminowane lekarstwa, które oprócz opakowań z tworzyw sztucznych, zawierają substancje, które poprzez przypadkowe wzajemne oddziaływanie mogą wydzielać trujące związki.

Wymienione powyżej środki stanowiące odpady z gospodarstw domowych, nie wyczerpują pełni listy potencjalnych odpadów, które mogą trafić na składowiska. Na podstawie danych zawartych w Planie Krajowym można szacować ilość poszczególnych odpadów niebezpiecznych. Szacunek taki przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2.11. Szacunkowy udział odpadów niebezpiecznych w odpadach komunalnych.

Kod	Rodzaj odpadów	Udział w masie odpadów niebezpiecz. (%)	Ilości wytworzonych odpadów (Mg/a)
200133	Baterie i akumulatory ołowiowe	12,00%	9,96
200129	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	5,00%	4,15
200117	Odczynniki fotograficzne	2,00%	1,66
200127	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza zawierające substancje niebezpieczne	35,00%	29,05
200114, 200115	Kwasy i alkalia	1,00%	0,83
200121	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zaw. rtęć	5,00%	4,15
200131	Leki cytostyczne i cytostatyczne	4,00%	3,32
200126	Oleje i tłuszcze	10,00%	8,30
200119	Środki ochrony roślin	5,00%	4,15
200135	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	10,00%	8,30
200137	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	5,00%	4,15
200123	Urządzenia zawierające freony	3,00%	2,49
200113	Rozpuszczalniki	3,00%	2,49
Razem		100,00%	83,00

2.1.1.1.5. Odpady zielone i uliczne

Odpady zielone to odpady powstające przy pielęgnacji terenów zielonych, parków, skwerów, cmentarzy. Występują w postaci skoszonej trawy, gałęzi, konarów, zwiędłych lub usuniętych roślin itp. Ilość tych odpadów jest oczywiście uzależniona z jednej strony od wielkości obszarów zielonych, sposobu pielęgnacji, możliwości zagospodarowania odpadu przez „konserwatora zieleni”. Odpady zielone, przeznaczone do zagospodarowania w obiektach unieszkodliwiania odpadów pochodzą niemal w całości od klientów instytucjonalnych. Osoby fizyczne zagospodarowują niemal całość tej grupy odpadów na własnych działkach poprzez kompostowanie. Odpady zielone są, więc charakterystyczne dla obszarów miejskich z dużą ilością obszarów rekreacyjnych, parkowych itp. Na obszarach wiejskich ten problem praktycznie nie występuje. Przyjmuje się, że ilość odpadów zielonych wynosi w Polsce od 12 do 20 kg na mieszkańca na rok (kg/M/a). Dla potrzeb tego opracowania przyjęto wskaźnik 20 kg/M/a dla Słubic i 12 kg/M/a dla pozostałych obszarów. Z wyliczeń wynika, że ilość odpadów zielonych wynosi ok. **700 Mg/a**. Dla odpadów powstałych przy czyszczeniu ulic i placów (100 % odpady mineralne) przyjęto wskaźnik 15 kg/M/rok (dla miast). Z czego wynika, że w 2002 roku wytworzono ok. **450 Mg** tych odpadów.

Tab. 2.12. Ilości odpadów zielonych i z czyszczenia ulic i placów w tys. Mg/a

Wyszczególnienie	Odpady zielone	Odpady uliczne
Gminy miejsko-wiejskie	0,65	0,45
Cybinka	0,08	0,04
miasto	0,03	0,04
obszar wiejski	0,05	0,00
Ośno Lubuskie	0,08	0,06
miasto	0,04	0,06
obszar wiejski	0,03	0,00
Rzepin	0,12	0,10
miasto	0,08	0,10
obszar wiejski	0,04	0,00
Słubice	0,37	0,26
miasto	0,35	0,26
obszar wiejski	0,03	0,00
Gminy wiejskie	0,05	0,00
Górzycza	0,05	0,00
Razem Powiat	0,70	0,45

2.1.1.1.6. Odpady opakowaniowe

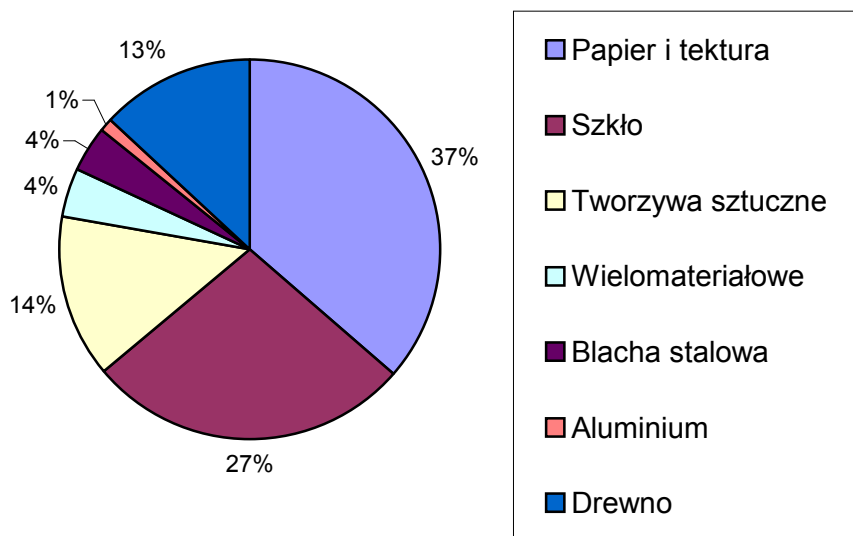
Na podstawie wykonanych obliczeń, oszacowano ilość odpadów opakowaniowych wytworzonych w powiecie na 4 586 ton. Strukturę i masę tych odpadów z podziałem na poszczególne rodzaje zestawiono w tabeli poniżej.

Tab. 2.13. Szacunkowe dane dotyczące masy odpadów opakowaniowych wytworzonych w roku 2002 w powiecie słubickim

Rodzaj opakowania	Masa w kg/mieszkańca	Masa odpadów opakowaniowych w roku 2002 w Mg
Papier i tektura	35,8	1 671,86
Szkło	26,9	1 256,23
Tworzywa sztuczne	13,8	644,46
Wielomateriałowe	4,0	186,80
Blacha stalowa	3,7	172,79
Aluminium	1,1	51,37
Drewno	12,9	602,43
Razem		4 585,94

Z powyższej tabeli wynika, że największy udział w opakowaniach zajmują papier i tektura oraz opakowania szklane. Drugą grupę stanowią tworzywa sztuczne i drewniane. Procentową strukturę przedstawia poniższy wykres.

[6] Rys. 2.4. Struktura odpadów opakowaniowych w procentach

2.1.1.1.7. Odpady budowlane

Pod pojęciem „odpady budowlane” należy rozumieć odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, wchodzące w strumień odpadów komunalnych. Za Krajowym Planem Gospodarki Odpadami przyjęto, że mieszkańiec średnio wytwarza 40 kg na rok odpadów budowlanych i poremontowych. Dane dot. ilości odpadów budowlanych pochodzące od firm zarządzających składowiskami, czy od wytwórców są niestety zaniżane gdyż rozbiórki i remonty prowadzone w systemie „gospodarczym” są praktycznie poza kontrolą, a większość odpadów nie jest kierowana do składowania. Oszacowana ilość wytworzonych odpadów wynosi **1 868 Mg/a**. Tabela przedstawia ilości poszczególnych strumieni odpadów wchodzących w skład odpadów budowlanych i poremontowych.

Tab. 2.14. Ilości i procentowy udział poszczególnych strumieni odpadów w odpadach budowlanych

Lp.	Rodzaj odpadu	Udział %	Masa w Mg/a
1	Cegła	40%	747,20
2	Beton	20%	373,60
3	Tworzywa sztuczne	1%	18,68
4	Bitumiczna powierzchnia dróg	8%	149,44
5	Drewno	7%	130,76
6	Metale	5%	93,40
7	Piasek	14%	261,52
8	Inne	5%	93,40
	Razem	100%	1 868,00

2.1.1.2. Komunalne osady ściekowe

Zgodnie z danymi uzyskanymi z oczyszczalni ścieków, ilość wszystkich wytworzonych osadów w powiecie słubickim wynosi ok. **138 Mg suchej masy na rok**. Zakładając zawartość wody w osadach po procesie odwadniania na prasach lub wirówkach na poziomie 80% można oszacować ilość osadów do zagospodarowania na ok. 700 Mg/a. Należy zakładać, że wraz ze wzrostem stopnia skanalizowania docelowa ilość będzie wzrastać. Należy jeszcze doliczyć do nich skratki stanowiące ok. 5% masy osadów (35 Mg/a) i piaski, których jest zazwyczaj trzy razy mniej niż osadów, czyli ok. 230 Mg/a. Duża ilość osadów do zagospodarowania w istotny sposób wpływa na sposób zagospodarowania pozostałych odpadów zawierających duży udział frakcji biologicznej.

Tab. 2.15. Ilość osadów ściekowych powstających w oczyszczalniach ścieków powiatu słubickiego

Gmina	Ilość osadu w Mg/a	Ilość suchej masy w Mg/a
Słubice	536	107,2
Cybinka	10	2,0
Górzycza	30	6,0
Ośno Lubuskie	40	8,0
Rzepin	75	15,0
Razem	691	138,2

2.1.2. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym rodzajom odzysku

Na terenie powiatu słubickiego funkcjonuje jeden z najlepiej rozwiniętych systemów selektywnej zbiórki odpadów, dzięki działalności Celowego Związku Gmin CZG-12; nawet w sytuacji wyjścia gminy Słubice ze struktur związku to zapoczątkowana tu działalność procentuje również obecnie (w ramach rozliczeń pozostały pojemniki, a prowadzona wcześniej akcja promocyjno-edukacyjna wciąż procentuje). Łącznie na terenie powiatu poddano odzyskowi 340 Mg odpadów komunalnych. Są to w zasadzie wyłącznie odpady opakowaniowe.

Tab. 2.16. Ilości surowców wtórnych zebranych w roku 2002 w ramach selektywnej zbiórki przez CZG-12 na terenie gmin powiatu słubickiego

Lp.	Gmina/ Miasto	Papier [m ³]	Plastik [m ³]	Szkło [m ³]
1.	Cybinka	50	83	24
2.	Górzycza	19	26	14
3.	Ośno Lubuskie	71	70	28
4.	Rzepin	69	79	22
	Razem	209	258	88

Łącznie na terenie działania całego związku zebrano:

Tab. 2.17. Ilość zebranych surowców wtórnych na terenie powiatu słubickiego

Lp.	Surowce wtórne	Ilość w m ³	Ilość w kg
1	Makulatura:	1 912	56 000
2	Tworzywa sztuczne:	2 077	42 000
3	Sztuczka szklana:	610	98 000
Razem		4 599	196 000

Również na terenie gminy Słubice jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów. W jej efekcie udaje się zebrać selektywnie około 2 % ogółem zabranych odpadów, co daje około 144 Mg/a. CZG-12 przeprowadził kilka kampanii mających na celu promocję selektywnej zbiórki odpadów:

1 - "Szukaj zysku w odzysku - makulatura"

Od czterech lat prowadzona jest akcja "Szukaj zysku w odzysku - makulatura". Pod hasłem tym zbierane były surowce z banków i przedsiębiorstw w czterech miastach: Słubice, Kostrzyn, Rzepin, Sulęcín. Od stycznia do grudnia 2001 roku zebrano blisko 3 000 worków makulatury. Od maja 2002 roku akcją zostały objęte wszystkie gminy członkowskie Związku. Odbiór makulatury z urzędów, banków i innych jednostek występujących na terenie CZG-12 wytwarzających znaczne ilości tego surowca, odbywa się w pierwszą środę każdego miesiąca.

2 - „Zielona Szkoła” – odzysk surowców

W programie „Zielona Szkoła” prowadzony jest odbiór surowców wtórnych: makulatury, puszek aluminiowych oraz baterii. W roku szkolnym 2000/2001 dzieci zebrały w szkołach i przedszkolach następujące ilości surowców: 140 ton makulatury, 5,7 ton puszek aluminiowych, 1,94 ton baterii. Efekty Młodych Ekologów w V Edycji konkursu to: 150 ton makulatury, 4,7 ton puszek aluminiowych, 1,3 ton baterii.

3- Program „CYBINKA 2000 – gmina bez śmieci”

Program „CYBINKA – gmina bez śmieci” to pilotażowy program kompleksowego zagospodarowania odpadów na terenach wiejskich. Realizację projektu rozpoczęto spotkaniami z władzami i społecznością gminy. Stopniowo utworzono grupę koordynacyjną, która składa się obecnie z przedstawicieli poszczególnych instytucji i firm: Celowy Związek Gmin CZG-12, Firma Niedźwiedzki, Cybińskie Stowarzyszenie Rozwoju PRO-EKO, Gmina Cybinka, Zakład Usług Komunalnych, szkoły.

2.1.3. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania

Wg GUS, odpady komunalne w ilości 11,3 tys. Mg; z terenu powiatu słubickiego, są w całości unieszkodliwiane poprzez składowanie na składowiskach odpadów w Kunowicach i Długoszynie. W fazie rozruchu jest instalacja do kompostowania odpadów w Długoszynie.

2.1.4. Istniejące systemy zbierania odpadów

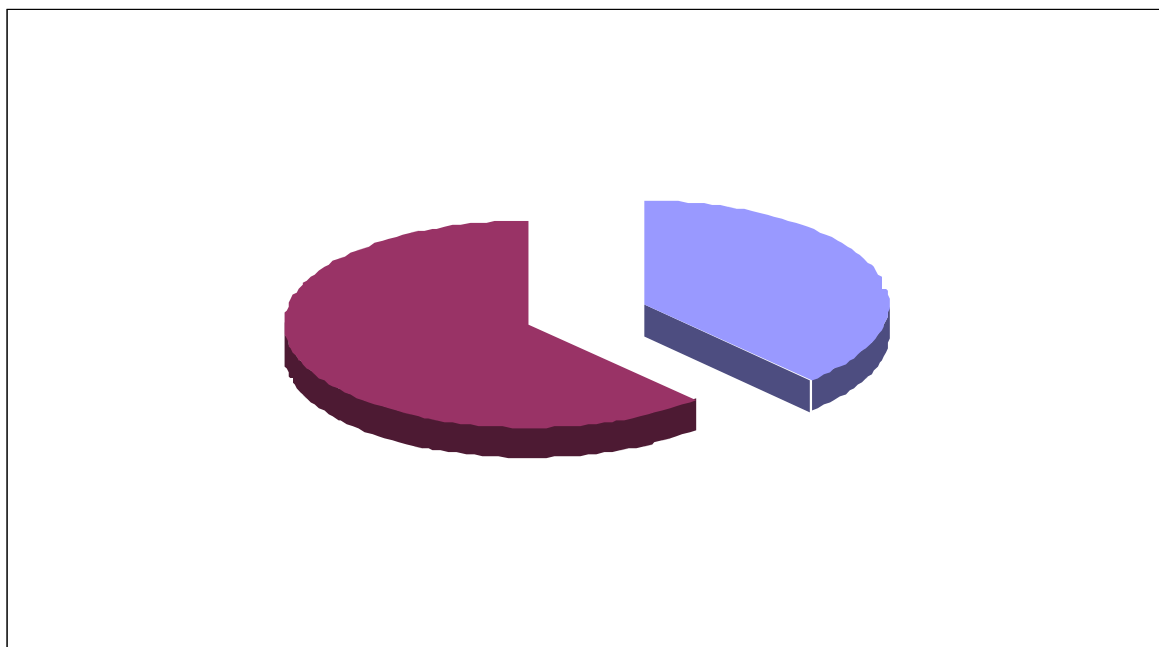
System zbiórki odpadów na terenie powiatu słubickiego składa się zasadniczo z dwóch elementów. Pierwszym jest obsługa selektywnej zbiórki, a drugim zbiórka

odpadów zmieszanych. Na całym obszarze poza Słubicami, selektywną zbiórką odpadów zajmuje się Celowy Związek Gmin CZG-12 z Długoszyna, a w Słubicach Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych. Odpady zbierane selektywnie są gromadzone w pojemnikach lub w workach w zależności od typu zabudowy. CZG-12 rozpoczął również pilotażową akcję selektywnie zbieranych odpadów organicznych.

Odpady komunalne zmieszane, są zbierane przez przedsiębiorstwa posiadające odpowiednie koncesje. Odpady są gromadzone w typowych pojemnikach (PA 1.1, SM 110, KP 7 i KP 10) do zbiórki odpadów i wywożone, w większości przypadków specjalistycznym sprzętem z zabudowami bezpylnymi i systemami zgniotu. Opis sprzętu oraz wykaz podmiotów zawarto w kolejnym rozdziale.

W zakresie odpadów komunalnych ruch odpadów występuje „na zewnątrz” powiatu do ZUOK w Długoszynie. Proporcje te obrazuje poniższy rysunek.

[7] Rys. 2.5. Proporcje ilości odpadów komunalnych zagospodarowywanych na terenie powiatu i wywożonych poza obszar powiatu

Odległości z poszczególnych gmin do zakładu w Długoszynie wynoszą:

- Cybinka 40 km
- Ośno Lubuskie 14 km
- Górzycza 30 km
- Rzepin 25 km
- Słubice 42 km

2.1.5. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Na terenie powiatu słubickiego znajduje się obecnie jedna instalacja-składowisko unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Jest to składowisko odpadów w Kunowicach, obsługujące gminę Słubice.

W niniejszym rozdziale opisano również szczegółowo instalację należącą do Celowego Związku Gmin CZG-12 w Długoszyne, mimo, że jest ona zlokalizowana poza granicami powiatu, ale jej oddziaływanie oraz skład związku ma bezpośredni wpływ na funkcjonowanie całego systemu w Powiecie.

[8] Rys. 2.6. Rozmieszczenie instalacji do utylizacji odpadów komunalnych

Składowisko odpadów Kunowice - gmina Słubice

Składowisko o pow. 7,17 ha eksploatowane przez PUK Słubice jest uszczelnione folią, wyposażone w system drenażu, wagę elektroniczną i kompaktor. Odcieki są gromadzone w zbiorniku ewaporacyjnym. Składowisko jest wyposażone w prosty system odgazowania poprzez studnie, bez instalacji do wykorzystania lub spalania biogazu. Składowisko wyposażone jest w zaplecze socjalne, magazyny, brodzik dezynfekcyjny. Odpady po dowiezieniu i rejestracji są kierowane na wyznaczone sektory składowania. Po usypaniu warstwy na eksploatowanej działce, odpady są przesypywane materiałem mineralnym w celu zapobieżenia ich rozwiewaniu oraz zmniejszenia uciążliwości. Duża rezerwa terenu pozwala na jego eksploatację do 2018 roku. Na składowisko w roku 2002 trafiło łącznie 7 189,8 ton odpadów w tym:

- ✓ 3,68 Mg papieru i tektury (20 01 01)
- ✓ 3,72 Mg drewna (20 01 38)
- ✓ 7 182,40 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych (20 03 01)

Obecnie jest to jedyne legalnie użytkowane składowisko na terenie powiatu, wymaga jednak działań dostosowawczych zawartych m.in. w takich dokumentach jak Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549) oraz plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego. Gmina Słubice ogłosiła przetarg i zamierza rozpocząć budowę stacji segregacji odpadów wraz z infrastrukturą i w ten sposób dostosować składowisko do obowiązujących przepisów. Zastanawiającym może być fakt, że w wykazie opłat za składowanie odpadów brak jest nawet śladowych ilości innych odpadów poza wyżej wymienionymi. Może to świadczyć o niewłaściwej klasyfikacji lub „znikaniu” odpadów. Cena na poziomie 70 zł/tonę jest dość wysoka za usługę polegającą jedynie na prawidłowym składowaniu odpadów.

2.1.5.1. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych – Długoszyn

Zakład Utylizacji Odpadów jest zlokalizowany we wsi Długoszyn, gmina Sulęcín, powiat Sulęcín. Został on wybudowany i jest eksploatowany w ramach Celowego Związku Gmin CZG – 12. Zakład składa się z następujących obiektów:

- Niecka składowiska;
- Brodzik dezynfekcyjny;
- Parking;
- Zaplecze socjalno-administracyjne;
- Waga samochodowa;
- Myjnia płytowa;
- Zaplecze przyjmowania odpadów segregowanych od dostawców indywidualnych;
- Garaż dla kompaktora;
- Magazyn paliw;
- Plac do gromadzenia materiału na izolacyjne warstwy pośrednie;
- Aneksy na surowce wtórne;
- Wiata do demontażu odpadów wielkogabarytowych;
- Sortownia;
- Zbiorniki na odcieki;

- Kompostownia kontenerowa;
- Drogi dojazdowe i place manewrowe;
- Ogrodzenia;
- Segment do przeróbki gruzu budowlanego;
- Segment do czasowego gromadzenia odpadów niebezpiecznych z puli odpadów komunalnych.

Składowisko odpadów

Wykonanie składowiska zostało podzielone na dwie kwatery 1A i 1B. Podwójne uszczelnienie dna i skarp składowiska, na które składa się geomembrana PEHD o grubości 2,0 mm oraz mata bentonitowa zabezpieczają grunt przed skażeniem odciekami.

Odwodnienie składowiska. Wody opadowe infiltrujące w głąb złoża odpadów ujmowane są drenażem i następnie kierowane do zbiornika bezodpływowego o pojemności 255 m³. Zaprojektowany zbiornik przy średnim rocznym opadzie wystarcza na przetrzymanie odcieków przez okres ok. 24 dni. W okresie letnim wody opadowe są kierowane na nie eksploatowane czasowo działki robocze składowiska. Pozwala to na zmniejszenie ilości odcieków i ich ładunku. W przypadku zapełnienia zbiornika odcieki okresowo są wywożone na oczyszczalnię ścieków.

Odgazowanie składowiska. Na całym obszarze zaprojektowano sieć odgazowującą składającą się z dwunastu studni pionowych. Przewiduje się bierne odgazowanie złoża odpadów. Studzienki odgazowujące wyposażone są w filtry dezodoryzujące.

Technologia składowania odpadów. Pojazdy przywożące odpady poddane są kontroli, następnie ważone przy wjeździe i wyjeździe. Pojazdy przywożące odpady kierowane są do hali sortowni skąd wysortowane surowce trafią do poszczególnych boksów. Odpady na działce roboczej składowane są warstwami, aż do osiągnięcia miąższości 1,8 m. Następnie odpady przysypywane są warstwą izolacyjną pośrednią o miąższości 0,2 m. Wyliczono, iż odpady składowane będą w 9 warstwach (licząc 2m wysokości na jedną warstwę).

Linia sortowania odpadów.

Podstawowym obiektem Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) jest wielofunkcyjna, uniwersalna linia sortownicza, na której poddawane są obróbce następujące strumienie odpadów:

1. Selektywnie zebrane surowce wtórne kierowane na linię jednorodnymi partiami (oddzielnie papier, szkło, tworzywa sztuczne + metale) w celu doczyszczania.
2. Odpady zmieszane, tzw. „suche”, z których częściowo wysegregowana została frakcja organiczna w drodze selektywnej zbiórki. Kierowanie do sortowni przede wszystkim odpadów z zabudowy wysokiej, osiedlowej gdzie można oczekiwać odpadów „suchych” stosunkowo wysokiej jakości. W zależności od jakości odpadów na linię sortowania kierowany będzie także strumień odpadów zmieszanych ze starej zabudowy zwartej oraz zabudowy jednorodzinnej miejskiej.
3. Selektywnie zebrane odpady organiczne, które po doczyszczaniu na wydzielonej części linii sortowniczej kierowane są do kontenerów kompostujących – obecnie w fazie pilotażu.

Podstawowym założeniem linii jest przeznaczenie jej do obróbki odpadów surowcowych i zmieszanych odpadów tzw. suchych.

Podstawowe urządzenia sortownicze – główna linia sortownicza znajduje się w hali. Linia główna służy do obróbki najbardziej wartościowych strumieni odpadów – selektywnie zebranych odpadów surowcowych.

Częściowo z urządzeń głównej linii sortowniczej korzysta uzupełniająca linia sortownicza przewidziana do sortowania odpadów mieszanych. Linie te posiadają wspólny, wykorzystywany naprzemiennie segment załadowniczy z rozrywarką worków oraz sito obrotowe.

Kompostownia kontenerowa

Jednym z istotnych elementów ZUOK jest kompostownia składająca się z zespołu kontenerów. Procesowi kompostowania poddawana jest organiczna frakcja odpadów: wydzielone domowe odpady organiczne (pilotażowo), odpady z pielęgnacji terenów zielonych. Po okresie około dwutygodniowej inkubacji w zamkniętych kontenerach otrzymywany jest świeży kompost, stabilny biologicznie, pozbawiony nieprzyjemnego zapachu. Kompostowanie kontenerowe charakteryzuje m.in.:

- ✓ przyspieszony przerób masy organicznej,
- ✓ brak obciążeń odorami,
- ✓ dobra jakość kompostu.

Wiata do demontażu odpadów wielkogabarytowych

Na terenie zakładu znajduje się wiata z przeznaczeniem na rozbiórkę odpadów wielkogabarytowych. Ponieważ w odpadach komunalnych znajdują się również odpady problemowe (akumulatory, jarzeniówki, baterie) w ZUOK przygotowano miejsce na ich czasowe zgodne z normami i przepisami składowanie.

Segment do przeróbki gruzu budowlanego

Na terenie zakładu przerabiany jest także gruz budowlany. Segment przeróbki gruzu stanowi plac o wymiarach 30x60 m. Po zmieleniu na kruszarce wykorzystywany jest w budownictwie- rozdrobniony gruz służy do podbudowy dróg o mniejszym obciążeniu, ewentualnie po segregacji jako dodatek do produkcji betonów. Elementy segmentu do przeróbki gruzu:

- ✓ kruszarka
- ✓ koparko-ładowarka
- ✓ ładowarka
- ✓ separator elektromagnetyczny
- ✓ młot hydrauliczny

ZUOK został zaprojektowany do przyjęcia wszelkich odpadów oraz surowców. Pracownicy zostali przeszkoleni z zasad gospodarowania odpadami. W zakładzie funkcjonuje również magazyn czasowego składowania odpadów niebezpiecznych. Odpady te po zebraniu większych ilości są transportowane do miejsca ich ostatecznej utylizacji.

2.1.6. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Poniższe zestawienie zawiera krótką charakterystykę przedsiębiorstw zajmujących się odbiorem, gromadzeniem, odzyskiem, transportem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych na terenie powiatu.

Przedsiębiorstwa na terenie Miasta i Gminy Słubice

- ✓ **Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.:** miejska spółka komunalna, obejmująca ok. 80% rynku gminy Słubice. Firma dysponuje 4 samochodami, które opróżniają pojemniki typu PA 1.1 (250 szt.), SM 110 (2500 szt.) KP 7 (64 szt.) i KP 10 (2 szt.).
- ✓ **Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Altwater” Sp. z o.o.** Gorzów Wlkp. – obsługa podmiotów gospodarczych.

Całość odpadów jest kierowana na składowisko w Kunowicach. Na terenie miasta jest prowadzona selektywna zbiórka szkła, plastiku, papieru i metali. Do realizacji selektywnej zbiórki wykorzystywane są 52 pojemniki o poj. 1100 l. Ilość odzyskiwanych surowców stanowi od 2-5% ogólnej masy.

Przedsiębiorstwa na terenie Miasta i Gminy Cybinka

- ✓ **Zakład Usług Komunalnych w Cybince.**

Firma dysponuje jednym samochodem bezpylnym oraz ciągnikiem rolniczym. Odpady są zbierane w pojemnikach SM 110 (400 szt.) i KP 7 (4 szt.). Odpady są zagospodarowywane w ramach działalności CZG-12.

Przedsiębiorstwa na terenie Miasta i Gminy Rzepin

- ✓ **Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Rzepinie.** Jest to spółka gminna, która zajmuje się wywozem odpadów. Spółka dysponuje 2 samochodami bezpylnymi. Pojemniki PA 1,1 oraz SM 110 są dzierżawione użytkownikom. Odpady do końca I kwartału 2003 roku, były wywożone na nieuszczelnione składowisko przy drodze do Ośna Lubuskiego. W roku 2002 na składowisko to trafiło 1 564 ton zmieszanych odpadów komunalnych. Obecnie gospodarka odpadami jest prowadzona w ramach związku CZG-12.

Przedsiębiorstwa na terenie Miasta i Gminy Ośno Lubuskie

- ✓ **Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ośnie.**

Firma obsługuje miasto Ośno i wieś Smogóry. Pojemniki o poj. 1,7 m (60 szt.) oraz SM 110 (155 szt.) są opróżniane przez 2 samochody bezpylne. Całość odpadów oraz surowce wtórne są zagospodarowywane w ramach działalności CZG-12.

Przedsiębiorstwa na terenie Gminy Górzycy

- ✓ **Przedsiębiorstwo Komunalne Słońsk.**

Dysponuje ono jedynie 2 ciągnikami i 410 pojemnikami SM 110. Gospodarka odpadami jest prowadzona w ramach związku CZG-12.

2.2. Odpady powstające w sektorze gospodarczym

2.2.1. Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów

Ze względu na dużą dynamikę zmian sektora przemysłowego po roku 1990 oraz rozproszenie i rozdrobnienie podmiotów monitorowanie wytwarzania i obrotu odpadami przemysłowymi jest bardzo trudne. W niniejszym opracowaniu stan gospodarki odpadami gospodarczymi został przedstawiony w oparciu o decyzje na wytwarzanie odpadów wydane przez Starostę Słubickiego, dane z Urzędu Marszałkowskiego, a także ankiety wysłane do przedsiębiorców z terenu powiatu słubickiego i dane z Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie. W województwie lubuskim nie powstała jeszcze baza przy Urzędzie Marszałkowskim, która pozwoliłaby precyzyjnie określić stan w zakresie odpadów innych niż komunalne. Przeprowadzona akcja ankietowa nie przyniosła spodziewanych efektów, a pokazała jedynie, że mniejsze podmioty gospodarcze nie realizują zapisów związanych z gospodarką odpadami. W przesłanych ankietach często wykazywane jest wytwarzanie odpadów niebezpiecznych mimo braku stosownej decyzji. Podmioty gospodarcze nie mogą zostać w żaden sposób zobligowane do uczestniczenia w planowanym systemie zagospodarowania odpadów tym bardziej, że często wytwarzają one specyficzne rodzaje odpadów, zagospodarowywane jedynie w kilku miejscach w Polsce.

Wg danych GUS, na terenie powiatu słubickiego wytworzono w 2002 roku 27,9 tys. Mg odpadów innych niż komunalne, co stanowi 3,47% wszystkich wytworzonych w województwie lubuskim i 0,022 % wytworzonych w Polsce. Z tej ilości 27,8 tys. Mg zostało poddanych odzyskowi, a 0,1 tys. Mg zostało unieszkodliwione.

W trakcie prac nad przygotowaniem niniejszego opracowania ujawniono 15 836,899 Mg odpadów gospodarczych, które były zawarte w wydanych pozwoleniach na wytwarzanie odpadów, ankietach oraz sprawozdaniach przesłanych przez wytwórców odpadów do Urzędu Marszałkowskiego. Stanowi to 56,4 % (w stosunku do danych GUS) ogólnej masy odpadów gospodarczych. Należy zaznaczyć, że decyzje na wytwarzanie odpadów, które były głównym, materiałem badawczym informują o prognozowanej ilości odpadów. W niektórych przypadkach ilości z decyzji były weryfikowane sprawozdaniami do Urzędu Marszałkowskiego.

Dla poszczególnych grup odpadów, przyjęto dane szacunkowe opierając się na wskaźnikach przyjętych na podstawie proporcji ilości wytwarzanych odpadów i wielkości produkcji sprzedanej w powiecie w stosunku do wielkości poziomu województwa lub kraju, danych demograficznych, powierzchni upraw itp. **W efekcie przeprowadzonych analiz oszacowano ilość odpadów powstających w sektorze gospodarczym powstających na terenie powiatu na ok. 30 tys. Mg/a.** Analizę stanu aktualnego i potrzeb w gospodarce odpadami z sektora gospodarki opracowano dla wybranych branż, występujących na terenie powiatu.

W poniższych tabelach przedstawiono sumaryczne zestawienie ilości wytwarzanych odpadów na terenie powiatu wg decyzji, sprawozdań i ankiet oraz szacunkową ilość wytwarzanych odpadów w podziale na branże.

Tab. 2.18. Ilości i rodzaje odpadów zinwentaryzowanych na terenie powiatu ślubickiego wg katalogu odpadów zawartego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27.09.01 (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)

Grupa		Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Razem w Mg/a
1	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin - wszystkie kody			0,000	0,000
2	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	020101	Osady z mycia i czyszczenia	0,600	11 454,200
		020102	Odpadowa tkanka zwierzęca	40,600	
		020108	Odpady agrochemikaliów zawierające substancje niebezpieczne, w tym środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)	0,500	
		020182	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności	10,100	
		020202	Odpadowa tkanka zwierzęca	197,400	
		020599	Inne niewymienione odpady	5,000	
		020780	Wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary	11 200,000	
3	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	030101	Odpady kory i korka	4,000	196,070
		030102	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	24,000	
		030105	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	168,000	
		030201	Środki do konserwacji i impregnacji drewna niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,010	
		030204	Nieorganiczne środki do konserwacji i impregnacji drewna	0,060	
4	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	040109	Odpady z polerowania i wykańczania	0,200	72,500
		040209	Odpady materiałów złożonych (np. tkaniny impregnowane, elastomery, plastomery)	38,200	
		040222	Odpady z przetworzonych włókien tekstylnych	24,500	
		040299	Inne niewymienione odpady	9,600	
5	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla			0,000	0,000
6	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej			0,000	0,000
7	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	070213	Odpady tworzyw sztucznych	15,100	15,310
		070280	Odpady z przemysłu gumowego i produkcji gumy	0,150	
		070480	Przeterminowane środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)	0,050	
		070481	Przeterminowane środki ochrony roślin inne niż wymienione w 07 04 80	0,010	
8	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	080111	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	0,085	0,965
		080112	Odpady farb i lakierów inne niż wymienione w 08 01 11	0,250	
		080120	Zawiesiny wodne farb lub lakierów inne niż wymienione w 08 01 19	0,300	
		080410	Odpadowe kleje i szczeliwa inne niż wymienione w 08 04 09	0,330	

9	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	090101	wodne roztwory wywoływaczy i aktywatorów	2,400	10,020
		090104	Roztwory utrwalaczy	2,500	
		090105	roztwory wypełniaczy i kąpieli wybielająco utrwalających	5,000	
		090107	blony i papier fotograficzny niezawierające srebra lub związków srebra	0,120	
10	Odpady z procesów termicznych	100101	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	1 178,200	1 179,600
		100103	Popioły lotne z torfu i drewna nie poddanego obróbce chemicznej	0,700	
		100199	Inne niewymienione odpady	0,700	
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych			0,000	0,000
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	120101	Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	1,100	3,425
		120103	Odpady z toczenia i piłowania metali nieżelaznych	0,570	
		120105	Odpady z toczenia i wygładzania tworzyw sztucznych	1,710	
		120109	Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców	0,030	
		120113	Odpady spawalnicze	0,015	
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	130109	Mineralne oleje hydrauliczne zawierające związki chlorowcoorganiczne	2,400	116,875
		130110	Mineralne oleje hydrauliczne niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,300	
		130111	oleje hydrauliczne	0,030	
		130113	Inne oleje hydrauliczne	2,301	
		130204	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	3,380	
		130205	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	1,550	
		130206	Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	5,500	
		130208	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	66,983	
		130308	Syntetyczne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła inne niż wymienione w 13 03 01	0,010	
		130501	Odpady stałe z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	1,100	
		130502	Szlamy z odwadniania olejów w separatorach	26,501	
		130506	Olej z odwadniania olejów w separatorach	3,000	
		130507	Zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach	0,920	
		130508	Mieszanka odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	0,500	
130899	Inne niewymienione odpady	2,400			
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i	140602	Inne chlorowcoorganiczne rozpuszczalniki i mieszaniny rozpuszczalników	1,500	2,388

	propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	140603	Inne rozpuszczalniki i mieszaniny rozpuszczalników	0,858	
		140604	Szlamy i odpady stałe zawierające rozpuszczalniki chlorowcoorganiczne	0,030	
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	150101	Opakowania z papieru i tektury	67,711	101,130
		150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	21,420	
		150103	Opakowania z drewna	5,400	
		150104	Opakowania z metali	1,500	
		150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,200	
		150107	Opakowania ze szkła	0,010	
		150110	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	0,130	
		150202	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	3,045	
		150203	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	1,714	
16	Odpady nieujęte w innych grupach	160103	Zużyte opony	50,750	211,668
		160104	Wycofane z eksploatacji pojazdy	100,000	
		160107	Filtry olejowe	0,467	
		160113	Płyny hamulcowe	1,786	
		160114	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,290	
		160117	Metale żelazne	10,400	
		160118	metale nieżelazne	0,100	
		160119	Tworzywa sztuczne	1,350	
		160199	Inne niewymienione odpady	0,217	
		160209	Transformatory i kondensatory zawierające PCB	0,240	
		160213	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,571	
		160214	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	0,110	
		160215	Niebezpieczne elementy lub części składowe usunięte z zużytych urządzeń	0,200	
		160216	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,030	
		160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	18,711	
		160602	Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe	0,010	
		160606	Selektywnie gromadzony elektrolit z baterii i akumulatorów	0,006	
		160708	Odpady z czyszczenia zbiorników magazynowych, cystern transportowych i beczek (z wyjątkiem grup 05 i 13) zawierające ropę naftową lub jej produkty	26,430	
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury	170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2 000,000	2 062,430
		170102	Gruz ceglany	23,500	

	drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	170106	Zmieszane lub wysegregowane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne	0,300	
		170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	5,000	
		170203	tworzywa sztuczne	8,000	
		170402	złom aluminiowy	0,330	
		170405	Żelazo i stal	24,000	
		170407	mieszaniny metali	0,200	
		170503	Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)	1,100	
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	180101	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki	0,013	21,473
		180102	Części ciała i organy oraz pojemniki na krew i konserwaty służące do jej przechowywania (z wyłączeniem 18 01 03)	1,000	
		180103	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub, co, do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82	10,367	
		180106	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne	10,054	
		180109	Leki inne niż wymienione w 18 01 08	0,006	
		180110	odpady amalgamatu dentystycznego	0,001	
		180201	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki	0,015	
180202	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub, co, do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt	0,017			
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	190801	Skratki	12,060	150,705
		190802	Zawartość piaskowników	16,000	
		190805	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	100,000	
		190809	Tłuszcze i mieszaniny olejów z separacji olej/woda zawierające wyłącznie oleje jadalne i tłuszcze	0,400	
		190810	Tłuszcze i mieszaniny olejów z separacji olej/woda inne niż wymienione w 19 08 09	20,020	
		190901	Odpady stałe ze wstępnej filtracji i skratki	2,225	
20	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie	200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,500	238,140
		200117	Odczynniki fotograficzne	0,500	
		200121	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	2,316	

		200133	baterie i akumulatory łącznie z bateriami akumulatorowymi wymienionymi w 160601, 160602 lub 160603 oraz niesortowalne baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,003	
		200134	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,001	
		200139	Tworzywa sztuczne	6,550	
		200140	metal	0,100	
		200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	215,000	
		200303	Zmiotki	1,170	
		200399	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	12,000	
				15 836,899	15 836,899

Tab. 2.19. Ilości i rodzaje odpadów zinwentaryzowanych na terenie powiatu słubskiego wg branż sektora gospodarczego wraz z szacunkowym stanem aktualnym.

Grupa/ podgrupa/ rodzaj	Branża	otrzymanych z inwentaryzacji	Szacunkowy stan aktualny w Mg/a
	Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	15,310	45,00
07	Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczeliw i farb drukarskich)	0,965	20,00
08	Odpady z przemysłu energetycznego	1 179,600	2 500,00
10 01	Odpady z przemysłu hutniczego - Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	3,425	50,00
12	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	2 062,430	5 000,00
17	Zużyte opony	50,750	120,00
16 01 03	Odpady z przemysłu rolno-spożywczego	11 454,200	20 000,00
02	Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego	196,070	1 000,00
03	Odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego	72,500	100,00
04	Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych	4,759	8,00
15 02 02 15 02 03	Inne odpady (komunalne z sektora gospodarczego)	497,010	500,00
09 01	Odpady z zakładów fotograficznych	10,520	20,00
14	Zużyte rozpuszczalniki	2,388	4,00
21 01 21	Zużyte źródła światła zawierające rtęć	2,316	4,00
13, 16	Odpady zawierające PCB	0,240	1,00
13	Oleje odpadowe	143,305	150,00
16 06	Baterie i akumulatory	18,727	25,00
17 06	Odpady zawierające azbest	0,000	250,00
06, 07	Pestycydy	0,060	2,80
16 02	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,911	500,00

16 01	Wycofane z eksploatacji pojazdy	100,000	235,00
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	21,473	43,80
		15 836,899	30 575,80

2.2.1.1. Odpady z przemysłu wydobywczego

Rozdział obejmuje odpady sklasyfikowane jako grupa 01 zgodnie z katalogiem odpadów: *Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin* - wszystkie kody.

Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano odpadów należących do tej grupy.

2.2.1.2. Odpady z przemysłu chemicznego

2.2.1.2.1. Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla

Występują tu odpady sklasyfikowane w grupie 05 katalogu odpadów. Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano odpadów należących do tej grupy.

2.2.1.2.2. Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej

Występują tu odpady sklasyfikowane w grupie 06 katalogu odpadów. Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano odpadów należących do tej grupy.

2.2.1.2.3. Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej

Występują tu odpady sklasyfikowane w grupie 07 katalogu odpadów.

Tab. 2.20. Wykaz wytwarzanych odpadów z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej na podstawie wydanych przez Starostę decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
070213	Odpady tworzyw sztucznych	5,000	ALBARO Sp. z o.o., Słubice
070213	Odpady tworzyw sztucznych	9,600	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
070213	Odpady tworzyw sztucznych	0,500	VIOLA M. Robaszyński, Cybinka
070480	Przeteminowane środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)	0,050	Nadleśnictwo Rzepin
070481	Przeteminowane środki ochrony roślin inne niż wymienione w 07 04 80	0,010	Nadleśnictwo Rzepin
		15,160	

Wg danych Urzędu Marszałkowskiego wykazano 0,15 Mg odpadów z przemysłu gumowego i produkcji gumi o kodzie 07 02 80 (firma Transhand ze Słubic). Nie wykazano odpadów z tej grupy w ankietach.

Łącznie na terenie powiatu zinwentaryzowano 15,31 Mg odpadów z grupy 07. Warto zauważyć, że grupa ta zawiera przeterminowane środki ochrony roślin, które zostały omówione w ramach odpadów niebezpiecznych. **Szacuje się, że na terenie powiatu powstaje ok. 45 Mg/a tego typu odpadów.**

2.2.1.2.4. Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczeliw i farb drukarskich)

Na terenie powiatu słubickiego nie występują duże zakłady zajmujące się produkcją tego typu produktów (farb, lakierów, szczeliw itp.). Odpady z tej grupy pojawiają się natomiast w wielu rozproszonych zakładach produkcyjnych i usługowych. Szczególnie narażone na ich wytwarzanie są zakłady remontowe, blacharskie, lakiernicze, meblarskie. W grupie tej pojawiają się odpady z grupy 08 zgodnie z klasyfikacją odpadów.

Na terenie powiatu zinwentaryzowano łącznie 0,965 Mg wytworzonych odpadów z tych grup i przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 2.21. Wykaz wytwarzanych odpadów z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych na podstawie decyzji.

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
080111	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	0,010	ENE A, Gorzów Wlkp. Posterunki energetyczne w Słubicach i Rzepinie
080111	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	0,050	Gozamet Sp. z o.o. w Smogórach
080111	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	0,005	Rozdzielnia Gazu w Słubicach
080111	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	0,020	STOL-HAUS Sp. z o.o., Cybinka
080112	Odpady farb i lakierów inne niż wymienione w 08 01 11	0,250	Jerzy Zieliński, Rzepin
080120	Zawiesiny wodne farb lub lakierów inne niż wymienione w 08 01 19	0,300	Jerzy Zieliński, Rzepin
080410	Odpadowe kleje i szczeliwa inne niż wymienione w 08 04 09	0,200	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
080410	Odpadowe kleje i szczeliwa inne niż wymienione w 08 04 09	0,030	STOL-HAUS Sp. z o.o., Cybinka
080410	Odpadowe kleje i szczeliwa inne niż wymienione w 08 04 09	0,100	VIOLA M. Robaszyński, Cybinka
		0,965	

Mimo tak powszechnego stosowania w/w odpadów nie pojawiły się one w danych zebranych w formie ankiet od wytwórców odpadów. Opierając się na danych KPGO i danych z planu wojewódzkiego oraz idąc drogą proporcjonalnych wyliczeń szacunkowych, **ilość odpadów z tej grupy powstających na terenie powiatu wynosi ok. 20 ton rocznie**. Duża część tych odpadów (ok. 40%) jest odzyskiwana. Należy jednak domniemywać, że częściowo trafiają one łącznie z odpadami komunalnymi na składowiska, są spalane w kotłowniach lub w postaci ciekłej usuwane do kanalizacji bądź bezpośrednio do gruntu. Jest to szczególnie niebezpieczne gdyż odpady te cechuje duża toksyczność i łatwopalność.

2.2.1.3. Odpady z przemysłu energetycznego

Są to odpady powstające w procesach spalania surowców energetycznych (głównie węgla) przede wszystkim żużle, popioły i pyły. Sklasyfikowane w katalogu odpadów jako grupa 10 01 - *Odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw (z wyłączeniem grupy 19)*.

W przypadku powiatu źródłami powstawania są ciepłownie komunalne i zakładowe. Decyzje na wytwarzanie odpadów zostały wydane w powiecie słubickim dla niżej wymienionych zakładów.

Tab. 2.22. Wykaz wytwarzanych odpadów z przemysłu energetycznego na podstawie decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
100101	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	60,000	PEKAES –Service S.A. Słubice
100101	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	1 000,000	ZEC Sp. z o.o. w Słubicach
		1 060,000	

W efekcie wysłanych ankiet otrzymano następujące wyniki.

Tab. 2.23. Wykaz wytwarzanych odpadów z przemysłu energetycznego na podstawie otrzymanych ankiet.

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
100101	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	115,000	SMOGÓRY Sp. z o.o., Ośno Lub.
100101	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	1,200	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, Słubice
		116,200	

Natomiast w sprawozdaniach wysyłanych do Urzędu Marszałkowskiego znaleziono tylko jednego wytwórcę w/w odpadów:

Tab. 2.24. Wykaz wytwarzanych odpadów z przemysłu energetycznego w 2002 roku na podstawie sprawozdań przesłanych przez podmioty do Urzędu Marszałkowskiego.

Kod	Rodzaj odpadu	ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
100101	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	2,000	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, Słubice
		2,000	

W sumie na terenie powiatu słubickiego zinwentaryzowano 1 178,2 Mg odpadów o kodzie 10 01 01. Oprócz tego wykazano 0,7 Mg/a popiołów lotnych z torfu i drewna (kod 10 01 03) oraz 0,7 Mg/a innych odpadów (kod 10 01 99), które włączono do tej grupy. Łącznie zinwentaryzowano 1 179,6 Mg/a odpadów. Odpady te są w całości wykorzystywane jako materiał do niwelacji terenów, podbudowy dróg itp. i takie wykorzystanie odpadów wskazywały firmy w swoich ankietach i sprawozdaniach. Pozostałe ilości są kierowane jako odpady komunalne na składowiska odpadów. W przypadku Zakładu Utylizacji w Długoszynie mogą być one wydzielane ze strumienia komunalnego jako frakcja podsitowa i wykorzystane jako przysypki na składowisku. Odpady te nie stanowią jednak większego problemu ze względu na wielorakie kierunki ich potencjalnego wykorzystania. Ze względu na fakt, że popioły powstające w paleniskach domowych nie są wykazywane w zestawieniach odpadów **szacuje się, że na terenie powiatu powstaje łącznie ok. 2 500 Mg/a odpadów z tej grupy.**

2.2.1.4. Odpady z przemysłu hutniczego

2.2.1.4.1. Odpady z hutnictwa żelaza i stali

Obejmuje odpady z podgrupy 10 02 katalogu odpadów. Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano tego typu odpadów.

2.2.1.4.2. Odpady z hutnictwa i odlewnictwa aluminium

Obejmuje odpady z podgrupy 10 03 katalogu odpadów. Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano tego typu odpadów.

2.2.1.4.3. Odpady z hutnictwa ołowiu

Obejmuje odpady z podgrupy 10 04 katalogu odpadów. Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano tego typu odpadów.

2.2.1.4.4. Odpady z hutnictwa cynku

Obejmuje odpady z podgrupy 10 05 katalogu odpadów. Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano tego typu odpadów.

2.2.1.4.5. Odpady z hutnictwa miedzi

Obejmuje odpady z podgrupy 10 06 katalogu odpadów. Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano tego typu odpadów.

2.2.1.4.6. Odpady z odlewnictwa żelaza i metali nieżelaznych

Obejmuje odpady z podgrup 10 09 i 10 10 katalogu odpadów. Na terenie powiatu słubickiego nie zinwentaryzowano tego typu odpadów.

2.2.1.4.7. Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych

Są to odpady powstające przy produkcji i obróbce elementów metalowych i tworzyw sztucznych oraz w procesach remontowych. Związane są z wykonywaniem cięć, szlifowaniem, spawaniem, polerowaniem itp. Są to, więc odpady powstające w dużym rozproszeniu, w zakładach przetwórstwa tworzyw sztucznych, ślusarskich, mechanicznych, napraw samochodów itp. Zgodnie z katalogiem odpadów są zaliczane do grupy 12 - *Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych*.

Decyzje na wytwarzanie odpadów zostały wydane w powiecie słubickim dla niżej wymienionych zakładów na łączną ilość 2,945 Mg / rok.

Tab. 2.25. Wykaz wytwarzanych odpadów z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych na podstawie decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
120101	Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	0,200	PEKAES –Service S.A. Słubice
120101	Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	0,900	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
120105	Odpady z toczenia i wygładzania tworzyw sztucznych	1,800	ALU – MET Sp. Jawna, Ośno Lubuskie
120109	Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców	0,030	PEKAES –Service S.A. Słubice
120113	Odpady spawalnicze	0,015	EKO Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Wodno – Kanalizacyjne, Rzepin
		2,945	

Wśród firm, które złożyły sprawozdanie do Urzędu Marszałkowskiego stwierdzono 2,28 Mg wytworzonych odpadów za rok 2002.

Tab. 2.26. Wykaz wytwarzanych odpadów z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych na podstawie danych z Urzędu Marszałkowskiego

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
120103	Odpady z toczenia i piłowania metali nieżelaznych	0,570	Alu-Met Sp.J., Ośno Lub.
120105	Odpady z toczenia i wygładzania tworzyw sztucznych	1,710	Alu-Met Sp.J., Ośno Lub.
		2,280	

W przeprowadzonych ankietach nie wykazano tego typu odpadów. Łącznie na terenie powiatu zinwentaryzowano 3,425 Mg tych odpadów (Przedsiębiorstwo Alu

Meł uzyskało decyzję na 1,8 Mg/a, a w sprawozdaniu do Urzędu Marszałkowskiego wykazało faktyczną ilość 1,71 Mg/a.

Przyjmując szacunki zawarte w KPGO należy przyjąć, że **na terenie powiatu powstaje ok. 50 ton tego typu odpadów**. W większości są to odpady w postaci wiórów i ścinek poddawane odzyskowi w procesach hutniczych. Ze względu na znaczne rozproszenie zakładów duża ilość odpadów jest kierowana do punktów skupu, a pozostała razem z komunalnymi na składowiska. Sposobem eliminacji tego ostatniego zjawiska jest przepuszczanie całego strumienia odpadów komunalnych przez linię segregacji wyposażoną w separator magnetyczny.

2.2.1.5. Odpady z przemysłu remontowo-budowlanego

2.2.1.5.1. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Odpady z tej branży cechują się dużą liczbą potencjalnych miejsc powstawania oraz stosunkowo trudnym monitoringiem ich ilości i jakości. Do grupy wytwórców tych odpadów poza przedsiębiorstwami budowlano-remontowymi należą również przedsiębiorstwa komunalne, energetyczne itp. prowadzące działania inwestycyjno-naprawcze. Wg katalogu odpadów zaliczają się one do grupy 17 - *Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)*. **Opierając się na porocjach zawartych w KPGO, można szacować ilość powstających w powiecie odpadów z tej grupy na ok. 5 tys. ton w ciągu roku.**

Grupę tych odpadów omówiono przy okazji analizy odpadów komunalnych. Do odpadów tych zalicza się również te powstające przy inwestycjach infrastrukturalnych takich jak budowa dróg, linii kolejowych i ich remontach. Odpady te stanowią potencjalnie duże zagrożenie dla środowiska ze względu na możliwość zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi, czy metalami ciężkimi. W większości przypadków nadają się one jednak do ponownego wykorzystania jako materiał do niwelacji terenu, budowy nasypów itp. W odpadach tych dużą pozycję zajmują odpady metalowe, tworzyw i drewna.

Tab. 2.27. Ilość i rodzaj odpadów z remontów i budów wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2 000,000	Provimi, Bieganów
170102	Gruz ceglany	13,500	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słubicach
170106	Zmieszane lub wysegregowane odpady z betonu, gruzu ceglano, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne	0,300	PKP w Rzepinie
170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	5,000	Nadleśnictwo Rzepin

170405	Żelazo i stal	1,500	EKO Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Wodno – Kanalizacyjne, Rzepin
170503	Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)	1,100	KERAM Marek Sówka, Wrocław
		2 021,400	

Tab. 2.28. Ilość i rodzaj odpadów z remontów i budów wg zebranych ankiet

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
170102	gruz	10,000	Zakład produkcji wyrobów betonowych, A.Szkiela
170203	tworzywa sztuczne	8,000	EKO-DOM Sp. Z o.o., Słubice
170402	złom aluminiowy	0,330	PPU BUMET, Ośno Lub.
170405	złom stalowy	2,500	PPU BUMET, Ośno Lub.
170405	Żelazo i stal	20,000	EKO-DOM Sp. Z o.o., Słubice
170407	mieszanki metali	0,200	Sitarz Edward, Rzepin
		41,030	

W sprawozdawczości do Urzędu Marszałkowskiego nie wykazano w/w odpadów. Łącznie zinwentaryzowano 2 062,43 Mg/a tego typu odpadów.

Wydane decyzje zawierają głównie pozycje związane z odpadami niebezpiecznymi, które są omówione osobno w kolejnych rozdziałach. W świetle przystąpienia Polski do struktur Unii Europejskiej i związanych z tym inwestycji infrastrukturalnych należy się liczyć ze wzrostem tego typu odpadów; szczególnie w świetle położenia powiatu. Niezbędna wydaje się właściwa ewidencja podmiotów wytwarzających odpady budowlane na poziomie powiatu oraz stworzenie systemu ich prawidłowego zagospodarowania. Wydaje się to tym bardziej uzasadnione w świetle instalacji posiadanej przez ZUOK Długoszyn.

2.2.1.5.2. Zużyte opony

Są to odpady o kodzie 16 01 03.

Tab. 2.29. Ilość rodzaj zużytych opon wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160103	Zużyte opony	0,100	EKO Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Wodno – Kanalizacyjne, Rzepin
160103	Zużyte opony	2,000	JANEXIM – J. Kryk, Rzepin
160103	Zużyte opony	0,050	Nadleśnictwo Rzepin
160103	Zużyte opony	0,800	PEKAES –Service S.A. Słubice
160103	Zużyte opony	6,000	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
		8,950	

Tab. 2.30. Ilość zużytych opon wg ankiet.

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160103	Zużyte opony	7,000	Zakład wulkanizacyjny, Słubice
160103	Zużyte opony	25,000	G.Przybył, Ośno Lub.
160103	Zużyte opony	0,800	Wulkanizacja Mechanika pojazdowa, A.Wojciechowski, Z.Piątkowski, Słubice
		32,800	

Tab. 2.31. Ilość zużytych opon wg sprawozdań do Urzędu Marszałkowskiego.

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160103	Zużyte opony	1,200	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, Słubice
160103	Zużyte opony	15,000	Transhand Sp. z o.o., Słubice
		16,200	

Łącznie na terenie powiatu zinwentaryzowano 50,75 Mg zużytych opon.

Ilości zużytych opon wprowadzanych na rynek i wycofywanych z użycia na terenie powiatu jest bardzo trudna do oszacowania. Można oczywiście szacować te ilości na podstawie ilości zarejestrowanych pojazdów i monitoringu punktów zajmujących się ich sprzedażą, serwisem czy bieżnikowaniem.

Sytuacja w zakresie odzysku i recyklingu opon powinna w najbliższych latach ulegać poprawie w związku z wprowadzeniem ustawy o obowiązkach producentów niektórych wyrobów oraz opłacie produktowej i depozytowej. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2003 roku w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. Nr 104, poz. 982) określa poziomy odzysku zużytych opon, które wynoszą w kolejnych latach w % ciężaru wytworzonych opon.

2004 r. – 50%

2005 r. – 60%

2006 r. – 70%

2007 r. – 75%

Na podstawie danych zawartych w pracy pt. „Opracowanie ogólnokrajowego systemu utylizacji odpadów gumowych” wynika, że na terenie kraju wytwarza się rocznie ok. 120 tys. ton zużytych opon. Poprzez analogię do ilości odpadów komunalnych i innych niż niebezpieczne **można szacować ilość powstającą na terenie powiatu na ok. 120 Mg/a.**

2.2.1.6. Odpady z przemysłu rolno-spożywczego

Są to odpady powstające w związku z prowadzeniem gospodarstw rolnych, ogrodniczych i hodowlanych oraz przy produkcji artykułów spożywczych. Liczba tego typu podmiotów jest wysoka, głównie ze względu na znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych oraz stosunkowo dużą ilością zakładów zajmujących się przetwórstwem spożywczym. W Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego zostały wymienione podmioty zajmujące się produkcją rolniczą na terenie powiatu.

Tab. 2.32. Wykaz podmiotów zajmujących się produkcją rolniczą w 2002 roku

Lp.	Jednostka produkująca żywność	Gmina	Rodzaj prowadzonej produkcji
1.	Provimi Polska Bieganów Sp. z o.o.	Cybinka	- hodowla trzody chlewnej i bydła - uprawa zbóż
2.	Gospodarstwo Rolne Hodowli Pstrąga w Koziczynie	Cybinka	- hodowla pstrąga
3.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna	Słubice	- hodowla trzody chlewnej i bydła

	„Nowa Wieś” w Golicach		- uprawa zbóż
4.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Nadodrże” w Kunowicach	Słubice	- uprawa zbóż
5.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „MASYW” w Rybocicach	Słubice	- uprawa zbóż
6.	Przedsiębiorstwo Rolno-Handlowe „GROPOL” Sp. z o.o. w Górzycy	Górzycyca	- uprawa zbóż
7.	Przedsiębiorstwo Rolno- Handlowe „FEMAR” Sp. z o.o. w Laskach Lubuskich	Górzycyca	- uprawa zbóż
8.	Gospodarstwo Rolne Żabice „KEBROL” Sp. z o.o.	Górzycyca	- uprawa zbóż
9.	Korporacja Łowiecka „Maniszewo”	Rzepin	- hodowla bażanta
10.	„NOVODOM” Sp. z o.o. Radów	Rzepin	- upraw zbóż
11.	Przedsiębiorstwo Rolno –Przemysłowe „SMOGORY” Sp. z o.o. w Smogórzach	Ośno Lubuskie	- produkcja roślinna, - hodowla bydła i trzody chlewnej
12.	Poland Nedherland Company „PONECO” Sp. z o.o. w Radachowie	Ośno Lubuskie	- produkcja roślinna, - tucz brojlerów
13.	Agrokultura Sp. z o.o. Sienno	Ośno Lubuskie	- produkcja roślinna
14.	Baka Sp. z o.o. Radachów z siedzibą w Sulęcinnie ul. Okopowa 5a	Ośno Lubuskie	- hodowla nerek

Porównując przedstawiony wykaz z decyzjami na wytwarzanie odpadów wydanymi przez Starostę Słubickiego stwierdzić należy, że tylko cztery podmioty z wyżej wymienionych (28%) posiadają decyzje. W związku z tym szacuje się, że na terenie powiatu słubickiego **powstaje ok. 20 000 Mg/a odpadów z tej branży**. Zinventaryzowanie wszystkich odpadów z tej grupy jest bardzo trudne ze względu na ich duże rozproszenie.

2.2.1.6.1. Odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli, rybołówstwa, leśnictwa, oraz przetwórstwa żywności

2.2.1.6.1.1. Odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli, rybołówstwa, leśnictwa, oraz przetwórstwa żywności

Główne grupy odpadów z tego sektora to:

- 02 01 Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, leśnictwa, łowiectwa i rybołówstwa
- 02 02 Odpady z przygotowania i przetwórstwa produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego

Tab. 2.33. Ilość i rodzaj odpadów z produkcji podstawowej przemysłu rolno-spożywczego wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
020101	Osady z mycia i czyszczenia	0,600	BAKA Sp. z o.o., Sulęcín
020102	Odpadowa tkanka zwierzęca	40,600	BAKA Sp. z o.o., Sulęcín
020106	Odchody zwierzęce	500,000	BAKA Sp. z o.o., Sulęcín
020106	Odchody zwierzęce	0,600	Masarnia Cybinka
020106	Odchody zwierzęce	160 000,000	Provimi, Bieganów

020108	Odpady agrochemikaliów zawierające substancje niebezpieczne, w tym środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)	0,500	Provimi, Bieganów
020182	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności	0,100	BAKA Sp. z o.o., Sulęcín
020202	Odpadowa tkanka zwierzęca	9,000	Masarnia Cybinka
020202	Surowce i produkty nienadające się do spożycia i przetwórstwa	160,000	KÖNECKE Sp. z o.o.
		160 711,400	

Tab. 2.34. Ilość i rodzaj odpadów z produkcji podstawowej przemysłu rolno-spożywczego wg ankiet

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
020106	Odchody zwierzęce	25,000	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, Słubice
020182	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności	10,000	SMOGÓRY Sp. z o.o., Ośno Lub.
020202	Odpadowa tkanka zwierzęca	0,400	Firma Drobiowa PERLIK, Słubice
020202	Odpadowa tkanka zwierzęca	28,000	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, Słubice
		63,400	

Tab. 2.35. Ilość i rodzaj odpadów z produkcji podstawowej przemysłu rolno-spożywczego wg sprawozdań do Urzędu Marszałkowskiego

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
020202	Odpadowa tkanka zwierzęca	160,000	Konecke Sp. z o.o., Słubice
		160,000	

Na terenie powiatu słubickiego zinwentaryzowano łącznie 160 774,80 Mg/a tego typu odpadów. Warto zauważyć, że spółka Provimi posiada decyzję na wytwarzanie 160 000 Mg/a odpadów o kodzie 02 01 06 (odchody zwierzęce). W związku z tym, że wg danych GUS na terenie powiatu powstaje ok. 27,9 tys. Mg odpadów gospodarczych rocznie kod ten najprawdopodobniej nie został ujęty w sprawozdawczości GUS. Z tego względu w niniejszym opracowaniu pominięto kod 02 01 06 w całości odpadów gospodarczych. **Szacuje się, że z tej podgrupy powstaje ok. 10 – 12 tys. Mg/a odpadów.**

2.2.1.6.1.2. Odpady z przemysłu utylizacyjnego

Odpady te nie występują na terenie powiatu słubickiego.

2.2.1.6.1.3. Odpady z przemysłu owocowo - warzywnego

Główne grupy odpadów z tego sektora to odpady sklasyfikowane w grupie 02 03 - odpady z przygotowania, przetwórstwa produktów i używek spożywczych oraz odpady pochodzenia roślinnego, w tym odpady z owoców, warzyw, produktów zbożowych, olejów jadalnych, kakao, kawy, herbaty oraz przygotowania i

przetwórstwa tytoniu, drożdży i produkcji ekstraktów drożdżowych, przygotowywania i fermentacji melasy (z wyłączeniem 02 07).

Głównymi źródłami powstawania tych odpadów są: zakłady produkujące żywność dla ludzi i pasze dla zwierząt, przechowalnie żywności i pasz oraz roślinnych i zwierzęcych surowców służących do ich produkcji, ośrodki (punkty) dystrybucji żywności i pasz, zakłady zbiorowego żywienia, nierolnicze gospodarstwa domowe.

Niestety wśród właścicieli małych zakładów i gospodarstw wiedza na temat właściwego postępowania z odpadami jest niewielka, stąd statystycznie ilość ich wytwórców, a co za tym idzie ilość decyzji i sprawozdań jest niewielka. W przypadku odpadów z tej grupy nie stwierdzono wytwórców odpadów w wydanych decyzjach, ankietach ani w sprawozdaniach do Urzędu Marszałkowskiego. Wynika to z niewiedzy wytwórców odpadów oraz z faktu, że odpady te są zagospodarowywane we własnym zakresie.

2.2.1.6.1.4. Odpady z przemysłu cukrowniczego

Odpady te są zawarte w grupie 02 04. Na terenie powiatu słuwickiego nie ma cukrowni w związku z tym w żadnym, ze źródeł nie wykazano odpadów tej grupy.

2.2.1.6.1.5. Odpady z przemysłu mleczarskiego

Odpady te są zawarte w grupie 02 05.

Tab. 2.36. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu mleczarskiego w ramach przemysłu rolno - spożywczego wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
020599	Inne niewymienione odpady	5,000	Osmos Rzepin*
		5,000	

*obecnie firma nazywa się BEMA Sp. z o.o.

W pozostałych źródłach (ankiety i sprawozdania) nie wystąpiły odpady tej grupy. Głównym odpadem tej grupy jest serwatka (02 05 80).

2.2.1.6.1.6. Odpady z przemysłu napojów alkoholowych i bezalkoholowych

Do grupy tej należą odpady sklasyfikowane w 02 07.

Na terenie powiatu słuwickiego wykazano następujące ilości odpadów z tej grupy:

Tab. 2.37. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu napojów alkoholowych i bezalkoholowych w ramach przemysłu rolno - spożywczego wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
020780	Wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary	5 000,000	Provimi, Bieganów
020780	Wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary	6 500,000	Przedsiębiorstwo Rolno – Przemysłowe „Smogóry” Sp. z o.o.
		11 500,000	

Tab. 2.38 Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu napojów alkoholowych i bezalkoholowych w ramach przemysłu rolno spożywczego wg ankiet

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
020780	Wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary	6 200,000	Przedsiębiorstwo Rolno – Przemysłowe „Smogóry” Sp. z o.o.
		6 200,000	

Nie wykazano danych odnośnie w/w odpadów w sprawozdaniach do Urzędu Marszałkowskiego. W przypadku przedsiębiorstwa Smogóry wydano decyzję na 6,5 tys. Mg/a, a firma w ankiecie wykazała 6,2 tys. Mg/a faktycznie wytworzonych odpadów, co zostało przyjęte do opracowania.

2.2.1.7. Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego

Są to odpady z grupy 3 - *Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury.*

Na terenie powiatu są to odpady powstające w tartakach, zakładach meblarskich i stolarniach. Dominujący udział mają takie odpady jak: wióry, ścinki, kawałki drewna, płyt wiórowych. Ze względu na bezpieczny charakter tych odpadów oraz możliwość prostego zagospodarowania ich ewidencja jest dość ograniczona.

Tab. 2.39. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
030101	Odpady kory i korka	4,000	Zakład Drzewny, Ośno Lubuskie
030105	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	24,000	Meble Holding Group Sp. z o.o.
030105	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	10,000	STOL-HAUS Sp. z o.o., Cybinka
030105	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	6,000	VIOLA M. Robaszyński, Cybinka
030105	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	152,000	Zakład Drzewny, Ośno Lubuskie
030201	Środki do konserwacji i impregnacji drewna niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,010	CERLAND POLSKA Sp. z o.o. w Rzepinie
030204	Nieorganiczne środki do konserwacji i impregnacji drewna	0,060	STOL-HAUS Sp. z o.o., Cybinka
		196,070	

W nadesłanych ankietach odpady z tej grupy pojawiły się w firmie ZPU DREW-POL, Cybinka, ale wypełniający ankietę nie potrafili określić ilości powstających odpadów. Nie wykazano danych w sprawozdaniach do Urzędu Marszałkowskiego. **Szacuje się, że odpadów tych powstaje więcej na terenie powiatu (ok. 1 000 Mg/a), ale ze względu na możliwość gospodarczego wykorzystania nie są one wykazywane.**

2.2.1.8. Odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego

Należące do grupy 4 - *Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego. Są to odpady powstające przy okazji przygotowywania, produkcji materiałów i ubrań, jak również związane z wykorzystaniem materiałów w innych działach gospodarki np. przy produkcji mebli tapicerowanych, materacy.*

Tab. 2.40. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
040109	Odpady z polerowania i wykańczania	0,200	Jerzy Zieliński, Rzepin
040209	Odpady materiałów złożonych (np. tkaniny impregnowane, elastomery, plastomery)	9,200	ALBARO Sp. z o.o., Słubice
040209	Odpady materiałów złożonych (np. tkaniny impregnowane, elastomery, plastomery)	50,000	PROF Ubrania Robocze Service Sp. z o.o., Cybinka
040222	Odpady z przetworzonych włókien tekstylnych	24,000	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
040222	Odpady z przetworzonych włókien tekstylnych	0,500	VIOLA M. Robaszyński, Cybinka
040299	Inne niewymienione odpady	9,600	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
		93,500	

Tab. 2.41. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego wg danych Urzędu Marszałkowskiego

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
040209	Odpady materiałów złożonych	29,000	PROF. Ubrania Robocze Service Sp. z o.o., Cybinka
		29,000	

Z powyższych tabeli wynika, że na terenie powiatu słubickiego zinwentaryzowano 72,5 Mg/a odpadów z tej grupy. **Faktyczną ilość odpadów szacuje się na ok. 100 Mg/a.**

2.2.1.9. Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych

Należą do nich dwa rodzaje odpadów, różniące się stopniem zagrożenia dla środowiska:

- ✓ 15 02 02 *Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB),*
- ✓ 15 02 03 *Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02.*

Odpady tego typu są jednymi z najczęściej występujących przy prowadzeniu działalności produkcyjno-usługowej. Szczególnie często występują w zakładach posiadających własne zaplecze techniczne i transportowe. Odpady te są właściwie nie do uniknięcia przy prowadzeniu działalności polegającej na serwisie samochodowym, naprawie i konserwacji maszyn i urządzeń. O powszechności ich występowania może świadczyć fakt, że 23 podmioty z terenu powiatu słubickiego posiadają decyzje na ich wytwarzanie. Z ankiet i sprawozdań do Urzędu

Marszałkowskiego wynika, że do utylizacji przekazano 0,794 tony odpadów z tej grupy.

Tab. 2.42. Ilość i rodzaj odpadów sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
150202	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	0,050	ANKA Tadeusz Łuckiewicz, stacja paliw, Słubice
150202	j.w.	0,002	Auto Service KOSMALA, Górzycza
150202	j.w.	0,100	EKO – TANK stacja paliw, Słubice
150202	j.w.	0,040	ENEA, Gorzów Wlkp. Posterunki energetyczne w Słubicach i Rzepinie
150202	j.w.	0,030	FOLIAREX Sp. z o.o., Słubice
150202	j.w.	0,200	GEMO Sp. z o.o. Zakład Metalowy, Cybinka
150202	j.w.	1,100	KERAM Marek Sówka, Wrocław
150202	j.w.	0,300	KŐNECKE Sp. z o.o.
150202	j.w.	0,300	Meble Holding Group Sp. z o.o.
150202	j.w.	0,030	Mechanika Pojazdowa i Ślusarstwo, Jan Palus, Biskupice Nowe, Słubice
150202	j.w.	0,210	Ośrodek Transportu Leśnego, Baza Transportu w Rzepinie
150202	j.w.	0,400	PEKAES –Service S.A. Słubice
150202	j.w.	0,003	PHU Eugeniusz Piotrkowski, Rzepin
150202	j.w.	0,040	PKN ORLEN stacja paliw w Rzepinie
150202	j.w.	0,100	SHELL Marketing Polska Sp. z o.o., stacja paliw, Słubice
150202	j.w.	0,040	Zakład Drzewny, Ośno Lubuskie
150203	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	0,100	ALBLAS TRANSPORT Sp. z o.o., Rzepin
150203	j.w.	0,300	KŐNECKE Sp. z o.o.
150203	j.w.	0,050	Masarnia Cybinka
150203	j.w.	0,100	PEKAES –Service S.A. Słubice
150203	j.w.	0,400	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
150203	j.w.	0,300	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
150203	j.w.	0,400	VIOLA M. Robaszyński, Cybinka
		4,595	

Tab. 2.43. Ilość i rodzaj odpadów sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych wg ankiet.

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
150202	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe	0,100	AUTO DIAGNOSTYKA M.Ziętek, Słubice

	nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)		
150203	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	0,054	Zakład Usługowy E.Kołoszyc, Cybinka
150203	j.w.	0,010	G.Przybył, Ośno Lub.
150203	j.w.	0,100	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, Słubice
		0,264	

Tab. 2.44. Ilość i rodzaj odpadów sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych wg sprawozdań.

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
150202	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	0,030	Mech. Pojazdowa i Ślusarstwo J.Palus, Słubice
150203	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	0,300	Handel Metalami LECH
150203	j.w.	0,200	Konecke Sp. z o.o., Słubice
		0,530	

Łącznie na terenie powiatu zinwentaryzowano 4,759 Mg/a odpadów z tej grupy. Ze wskaźników wynikających z planu krajowego **ilość odpadów powstających na terenie powiatu powinna być na poziomie 8 Mg/a.**

2.2.2. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym rodzajom odzysku

Na podstawie danych z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami szacuje się, że wykorzystuje się gospodarczo ok. 88 % wszystkich odpadów z sektora gospodarki. W przypadku odpadów gospodarczych z powiatu słubickiego przyjęto wskaźniki odzysku z planu krajowego dla poszczególnych branż. Wyniki przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2.45. Szacowane ilości odpadów gospodarczych z powiatu słubickiego poddawanych odzyskowi w podziale na branże.

Branża	Szacunkowy stan aktualny w Mg/a	Procent odzysku	Ilość odzyskiwana w Mg/a
Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	45,00	77%	34,65
Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczieliw i farb drukarskich)	20,00	38%	7,60
Odpady z przemysłu energetycznego	2 500,00	75%	1 875,00
Odpady z przemysłu hutniczego - Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	50,00	95%	47,50

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	5 000,00	75%	3 750,00
Zużyte opony	120,00	35%	42,00
Odpady z przemysłu rolno-spożywczego	20 000,00	89%	17 800,00
Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego	1 000,00	80%	800,00
Odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego	100,00	92%	92,00
Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych	8,00	5%	0,40
	28 843,00		24 449,15

Szacuje się, że odzyskowi poddawanych jest 85% odpadów z powiatu słubickiego tj. ok. 25 tys. Mg/a.

2.2.3. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania

Poniższe zestawienie przygotowano w oparciu o wskaźniki z KPGO.

Tab. 2.46. Szacowane ilości odpadów gospodarczych z powiatu słubickiego poddawanych unieszkodliwianiu w podziale na branże.

Branża	Szacunkowy stan aktualny w Mg/a	Procent unieszkodliwiania	Ilość unieszkodliwiania w Mg/a	w tym składowanie w Mg/a	w tym składowanie w %
Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	45,00	23%	10,35	8,10	78%
Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczeliw i farb drukarskich)	20,00	62%	12,40	3,60	29%
Odpady z przemysłu energetycznego	2 500,00	25%	625,00	575,00	92%
Odpady z przemysłu hutniczego - Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	50,00	5%	2,50	1,60	64%
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	5 000,00	25%	1 250,00	650,00	52%
Zużyte opony	120,00	65%	78,00	0,00	0%
Odpady z przemysłu rolno-spożywczego	20 000,00	11%	2 200,00	800,00	36%
Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego	1 000,00	20%	200,00	80,00	40%
Odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego	100,00	8%	8,00	8,00	100%
Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych	8,00	95%	7,60	1,04	14%
	28 843,00		4 393,85	2 127,34	48%

Szacuje się, że 15% ogólnej masy odpadów gospodarczych z powiatu słubickiego poddawanych jest procesom unieszkodliwiania, z czego 48% poprzez składowanie.

2.2.4. Istniejące systemy zbierania odpadów

System zbiórki odpadów z sektora gospodarki jest oparty na podmiotach – pośrednikach zajmujących się usuwaniem, transportem, magazynowaniem i przekazaniem do ostatecznej utylizacji lub wykorzystania odpadów. Przedsiębiorstwa pośredniczące w odbiorze poszczególnych grup odpadów dysponują zazwyczaj magazynami, w których gromadzone są selektywnie odpady. Po zgromadzeniu odpowiedniej ilości odpadów są one przekazywane do ostatecznych miejsc utylizacji. Odpady w zależności od ich ilości, rodzaju, są gromadzone w specjalistycznych oznaczonych pojemnikach, na placach, w magazynach lub w pojemnikach stosowanych do odpadów komunalnych. W zależności od warunków zawartych umów mogą to być pojemniki wytwórcy lub odbiorcy odpadów. Taki system zbierania odpadów w znacznym stopniu komplikuje system ewidencji odpadów z sektora gospodarki, gdyż przed ostatecznym wykorzystaniem lub unieszkodliwieniem, może dojść do kilkukrotnej zmiany ich posiadacza. Jest to szczególnie widoczne przy zbieraniu odpadów od drobnych wytwórców, gdzie pośrednik, często przekazuje odpady większemu hurtownikowi.

2.2.5. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Na terenie powiatu słubickiego brak jest funkcjonujących instalacji unieszkodliwiania odpadów z sektora gospodarki.

Odzyskiem tych odpadów zajmują się głównie firmy, zajmujące się złomowaniem pojazdów:

- ✓ Handel Metalami LECH Wiesława Cholewa, ul.Wojska Polskiego 38; Rapice,
- ✓ Auto-Pomoc Szkwarek, Piotr Szkwarek, ul.1-go Maja 32; 69-100 Słubice,
- ✓ Pomoc drogowa CAMEL, ul.Transportowa 2, 69-100 Słubice,
- ✓ Składnica Żłomu Paweł Tkacz ul. Sienkiewicza 24F, 69-100 Słubice,

Na terenie powiatu funkcjonuje instalacja wykorzystująca lotne popioły do produkcji betonu. Wydajność instalacji to 1 200Mg/a

- ✓ RMC Polska Sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 212 A, Warszawa; Zakład produkcyjny-Słubice ul.Transportowa 2.

Odzyskiem odpadu – 06 03 14 (siarczan żelaza II) zajmują się:

- ✓ Zarząd Drogowych Przejść Granicznych w Gorzowie Wlkp. Administracja DGP i TTOC z siedzibą w Świecku -oczyszczalnia ścieków, wydajność 4,30 Mg/a,
- ✓ Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne EKO Sp. z o.o. z siedzibą w Rzepinie przy ul.Mickiewicza 79, wydajność 20 Mg/a.

2.2.6. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Tab. 2.47. Spis podmiotów zarejestrowanych w powiecie słubickim gospodarujących odpadami innymi niż komunalne na terenie powiatu

L.p.	Nazwa podmiotu	Kod odpadu	Rodzaj prowadzonej działalności
1	Firma „FEMAR” Sp. z o.o. 69-113 Górzycza	190805, 030103, 150103, 170201, 200137, 200201, 020304, 020106,	usuwanie, transport, wykorzystanie.
2	Sp. z o.o. Marciniak Readymix Beton w Słubicach	100102	usuwanie, transport
3	„SAREX”, ul. Wojska Polskiego 167, Słubice	160601	zbieranie odpadów
4	Jerzy Zieliński, ul. Poznańska 43, Rzepin	150105	odzysk i transport
5	„JANEXIM” – J. Kryk, ul. Nowotki 4, Rzepin	160601	zbieranie odpadów
6	P.U.K. Sp. z o.o., ul. Wrocławska 10, Słubice	170101, 190112, 200101, 200138, 200301, 200303	składowanie odpadów
7	Handel Metalami LECH Wiesława Cholewa, ul. Wojska Polskiego 38; Rapice	190301, 190402, 190403, 130110, 150202, 130208, 160213, 130106, 130108, 130203, 130601, 140603, 160601, 160602, 160606, 160801, 030104, 040103, 040211, 050103, 050804, 060101, 060102, 060103, 060104, 060105, 060201, 060202, 060203, 060311, 060402, 060403, 060404, 060405, 070201, 070203, 070204, 070207, 070208, 070209, 1070210, 070411, 070501, 070503, 070504, 070507, 070509, 070510, 070701, 070703, 070704, 070707, 070708, 070709, 070710, 080101, 080102, 080106, 130503, 160202, 160204, 160401, 160404, 160606, 160813, 160819, 160821, 170601, 190808, 200117	zbieranie usuwanie, magazynowanie, transport
8	Firma Handlowa Niedźwiedzki Zdzisław, ul. Dąbrowskiego 5 Cybinka	150101, 150102, 200101, 191201, 200139, 160119, 170203, 191404, 200102, 191205, 150107, 160120, 170202, 160103, 200140, 191203, 191202, 150104, 160117, 160118, 170401, 170402, 170403, 170404, 170405, 150105, 080318, 160216, 200136, 160604, 160605, 200132, 170406, 170407, 191001, 191002, 080317, 160601, 160602, 160603, 200123, 160211, 140601, 130204, 130205, 130206, 130208, 160213	zbieranie i transport odpadów
9	Auto-Pomoc Szkwarek, Piotr Szkwarek, ul. 1-go Maja 32; 69-100 Słubice	160601, 1302xx, 1301xx, 140603	odzysk odpadów, kasacja pojazdów mechanicznych
10	Pomoc drogowa CAMEL, ul. Transportowa 2, 69-100 Słubice	1301xx, 1302xx, 140603, 160601	odzysk odpadów, kasacja pojazdów mechanicznych
11	Składnica Złomu Paweł Tkacz ul. Sienkiewicza 24F, 69-100 Słubice	160601, 1302xx, 1301xx, 140603, 160821	odzysk odpadów, kasacja pojazdów mechanicznych
12	Zakład Usług Metalowych S.C. T. Szymański, P. Borowski, ul. Plac Limanowskiego 29, Cybinka	020110, 030307, 030308, 120101, 120102, 120103, 120104, 150101, 150102, 150103, 150105, 150106, 150109, 150104, 160117, 160118, 160216, 160601, 170401, 170402, 170403, 170404, 170405, 170406, 170407, 191201, 191202, 191203, 200101, 200102, 200136, 200140	zbieranie odpadów
13	Faxim Pol Recycling, J. Mikołajczyk, ul. Dworcowa 14/5, Rzepin	020110, 030307, 030308, 120101, 120102, 120103, 120104, 150101, 150102, 150103, 150105, 150107, 150109, 150104, 160117, 160118, 160216, 160601, 170401, 170402, 170403, 170404, 170405, 170406, 170407, 191201, 191202, 191203, 200101, 200102, 200136, 200140	zbieranie odpadów

Tab. 2.48. Spis podmiotów spoza powiatu ślubickiego gospodarujących odpadami na terenie powiatu

L.p.	Nazwa podmiotu	Kod odpadu	Rodzaj prowadzonej działalności
1	KE- Dolna Odra z siedzibą w Nowym Czarnowie	100102	usuwanie, transport
2	TRIUMWIRAT Sp. z o.o. , Czernin, gmina Dygowo	130106, 130202, 130203, 130401, 130402, 130403, 160703,	usuwanie, transport
3	„KOPELIA” Sp. z o.o., ul. Janikowska 33, Poznań	160601	zbieranie odpadów
4	PKN „ORLEN” S.A., ul. Rayskiego 29, Szczecin	160601	zbieranie odpadów
5	RMC Polska Sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 212 A, Warszawa	100102	odzysk
6	RAFIT Sp. z o.o. ; ul.R.Maya 1; Poznań	130110, 130111, 130113, 130205, 130206, 130208, 130307, 130308, 130310, 130506, 130701, 130702, 130703, 160708	zbieranie, magazynowanie, transport
7	Promarol Plus, Ciepidłówek 2, 67-410 Stawa	020202	zbieranie, transport
8	Struga SA, Jezuicka Struga 3, 88-110 Rojewo	020202	zbieranie, transport
9	Rymur, Ryszard Muszyński, Równopole, 64-810 Kaczory	020202	zbieranie, transport
10	EKOS Sp. z o.o., ul.Krańcowa; Poznań	130501, 130502, 130503, 130508, 130506, 130507, 150202, 160709, 160708, 170503, 170505, 190810, 191301, 191303, 191305, 191307	usuwanie, magazynowanie, transport
11	Czg-12, Długoszyń 80	150101, 150102, 150104, 150105, 150107, 150110, 160211, 160103, 160601, 170101, 190805	zbieranie, transport

2.3. Szczególne rodzaje odpadów niebezpiecznych

Odpady niebezpieczne jako zróżnicowana rodzajowo grupa, charakteryzująca się szczególnie niebezpiecznymi właściwościami, występuje zarówno w sektorze odpadów komunalnych jak i w sektorze przedsiębiorstw. Odpady te powstają, więc zarówno w związku z działalnością gospodarczą człowieka niemal we wszystkich rodzajach działalności (np. lampy fluorescencyjne, baterie) i sektorach gospodarki jak również przy zwykłym prowadzeniu gospodarstwa domowego. W związku z faktem, iż na terenie powiatu występują głównie małe i średnie przedsiębiorstwa, często nie prowadzące ewidencji w zakresie odpadów, duża część wyliczeń oparta jest na szacunkach. Opierając się na danych zawartych w KPGO, przy założeniu, że ilość odpadów przemysłowych, powstających na terenie powiatu, stanowi 0,02% wytwarzanych w kraju i proporcja ta dotyczy również odpadów niebezpiecznych; szacunkowa ilość całego strumienia odpadów niebezpiecznych wynosi **296 Mg/a**. Decyzje na wytwarzanie dla firm z terenu powiatu wskazują wytwarzanie 218 Mg/a, sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego wykazały jedynie 9,31 Mg wytworzonych w 2002 roku odpadów, a ankiety 11,735 Mg.

Analizując listę podmiotów wytwarzających odpady niebezpieczne, nie sposób nie zauważyć faktu, że **brak na niej jednostek administracyjnych, szkół i instytucji**, które niewątpliwie są wytwórcami odpadów niebezpiecznych; chociażby takich jak lampy fluorescencyjne zawierające rtęć. Analizując wydane decyzje, przesłane sprawozdania i ankiety, wyodrębniono grupy odpadów niebezpiecznych, szczególnie często występujące lub te stanowiące szczególne zagrożenie.

2.3.1.1. Odpady z zakładów fotograficznych

Są to odpady z grupy 09 01 - *Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych*. Do grupy tej należą też odpady o kodzie 20 01 17 wytwarzane np. przez zakłady świadczące usługi w zakresie zdjęć rentgenowskich.

Tab. 2.49. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
090104	Roztwory utrwalaczy	2,500	FOTO-ART w Słubicach.
		2,500	

Tab. 2.50. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych wg ankiet

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
090101	wodne roztwory wywoływaczy i aktywatorów	1,200	Foto Mix, M.Peretiatkowicz, Rzepin
090101	wodne roztwory wywoływaczy i aktywatorów	1,200	Foto.Peretiatkowicz, Słubice
090105	roztwory wypełniaczy i kąpeli wybielająco utrwalających	2,500	Foto Mix, M.Peretiatkowicz, Rzepin
090105	roztwory wypełniaczy i kąpeli wybielająco utrwalających	2,500	Foto.Peretiatkowicz, Słubice
090107	blony i papier fotograficzny nie zawierające srebra lub związków srebra	0,060	Foto Mix, M.Peretiatkowicz, Rzepin
090107	blony i papier fotograficzny nie zawierające srebra lub związków srebra	0,060	Foto.Peretiatkowicz, Słubice
200117	Odczynniki fotograficzne	0,500	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słubicach
		8,020	

Nie stwierdzono tego typu odpadów w sprawozdaniach do Marszałka Województwa. Z analizy powyższych danych wynika wniosek, że ilość wytworzonych odpadów z tej grupy wg ankiet jest większa niż wynikająca z wydanych decyzji. Może to świadczyć o braku wiedzy z zakresu przepisów dot. odpadów przez właścicieli małych, często jednoosobowych zakładów, którzy nie wystąpili o decyzję na wytwarzanie w/w odpadów. Łącznie zinventaryzowano 10,52 Mg/a tego typu odpadów. Z ilości zakładów fotograficznych na terenie powiatu (5) oraz na podstawie sprawozdań przesłanych do Urzędu Marszałkowskiego szacuje się, że na terenie powiatu **powstaje ok. 20 Mg/a odpadów fotograficznych.**

2.3.1.2. Zużyte rozpuszczalniki

Odpady z grupy 14 oraz z grupy 20 o kodzie 20 01 13.

Tab. 2.51. Ilość rozpuszczalników zidentyfikowanych na terenie powiatu słubickiego (decyzje i ankiety)

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
140602	Inne chlorowcoorganiczne rozpuszczalniki i mieszaniny rozpuszczalników	0,200	BARTEK pralnia chemiczna w Słubicach
140602	Inne chlorowcoorganiczne rozpuszczalniki i mieszaniny rozpuszczalników	0,800	FAXIM-POL w Rzepinie

140602	Inne chlorowcoorganiczne rozpuszczalniki i mieszaniny rozpuszczalników	0,500	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
140603	Inne rozpuszczalniki i mieszaniny rozpuszczalników	0,100	ILTER s.c. Jan Ilnicki & Teresa Urbaniak z Ośna Lubuskiego
140603	Inne rozpuszczalniki i mieszaniny rozpuszczalników	0,758	Tracz Paweł Złomowanie Pojazdów w Słubicach
140604	Szlamy i odpady stałe zawierające rozpuszczalniki chlorowcoorganiczne	0,030	BARTEK pralnia chemiczna w Słubicach
		2,388	

Szacuje się, że na terenie powiatu powstaje ok. 4 Mg/a tych odpadów.

2.3.1.3. Zużyte źródła światła zawierające rtęć

Są to odpady, które powszechnie występują zarówno w sektorze gospodarki jak i komunalnym. Zarówno w sektorze komunalnym jak i gospodarczym są one kwalifikowane zamiennie. Występują jako odpad o kodzie 20 01 21- *Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć* lub są klasyfikowane jako 16 02 13- *Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12*. Dla potrzeb niniejszego opracowania odpady lamp klasyfikowane przez wytwórców jako 16 02 13 zostały przekwalifikowane na kod 20 01 21 tak, aby nie mylić ich z pozostałymi elementami czy urządzeniami elektronicznymi.

Tab. 2.52. Ilość i rodzaj zużytych źródeł światła zawierających rtęć wg wydanych decyzji, ankiet i sprawozdań

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
200121	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,016	ALBLAS TRANSPORT Sp. z o.o., Rzepin
200121	j.w.	0,001	ANTA Zakład Obróbki Drzewnej w Rzepinie
200121	j.w.	0,001	ARAL Service Center stacja paliw w Słubicach
200121	j.w.	0,001	ARNIKA w Ośnie Lubuskim
200121	j.w.	0,001	Auto Service KOSMAŁA, Górzycza
200121	j.w.	0,005	BARTEK pralnia chemiczna w Słubicach
200121	j.w.	0,005	BULTMAN stacja paliw w Rzepinie
200121	j.w.	0,010	C. Hartwig Warszawa S.A.
200121	j.w.	0,002	CERLAND POLSKA Sp. z o.o. w Rzepinie
200121	j.w.	0,001	CHOMICZ sc, Ośno Lubuskie
200121	j.w.	0,005	FAXIM-POL w Rzepinie
200121	j.w.	0,020	FOLIAREX Sp. z o.o., Słubice
200121	j.w.	0,001	Gabinet Stomatologiczny, E. Moszczuk, Słubice
200121	j.w.	0,001	GALENKA
200121	j.w.	0,030	ILTER s.c. Jan Ilnicki & Teresa Urbaniak z Ośna Lubuskiego
200121	j.w.	0,030	ILTRANS Jan Ilnicki z Ośna Lubuskiego
200121	j.w.	0,010	Jeromino Martins Dystrybucja (Markety Biedronka w Słubicach i Rzepinie)
200121	j.w.	0,002	JET Stacja Paliw w Słubicach
200121	j.w.	0,020	KÓNECKE Sp. z o.o.
200121	j.w.	0,015	LAS Spółka z o.o. Zakład Pracy Chronionej w Rzepinie
200121	j.w.	0,200	Marciniak Readymix Beton – Wytwórnia Betonu

200121	j.w.	0,002	Meble Holding Group Sp. z o.o.
200121	j.w.	0,001	Nadleśnictwo Cybinka w Cybince
200121	j.w.	0,010	Nadleśnictwo Ośno Lubuskie
200121	j.w.	0,002	Nadleśnictwo Rzepin
200121	j.w.	1,000	Osmos Rzepin
200121	j.w.	0,001	Palus Jan, mechanika pojazdowa
200121	j.w.	0,001	Park Narodowy „Ujście Warty”
200121	j.w.	0,156	Pekaes Multi Spedytor Sp. Z o.o. O/Słubice
200121	j.w.	0,030	PEKAES –Service S.A. Słubice
200121	j.w.	0,002	PHU Eugeniusz Piotrkowski, Rzepin
200121	j.w.	0,003	PHU SAREX II w Rzepinie
200121	j.w.	0,010	PKN ORLEN stacja paliw w Cybince
200121	j.w.	0,005	PKN ORLEN stacja paliw w Ośnie Lubuskim
200121	j.w.	0,003	PKN ORLEN stacja paliw w Rzepinie
200121	j.w.	0,010	PKN ORLEN stacja paliw w Słubicach
200121	j.w.	0,010	PKN ORLEN stacja paliw w Świecku
200121	j.w.	0,005	PKN ORLEN stacja paliw w Zakładzie Produktów Naftowych w Rzepinie
200121	j.w.	0,015	PKP – ENERGETYKA, Sp. z o.o., Rzepin
200121	j.w.	0,100	PKP w Rzepinie
200121	j.w.	0,050	PRESPO Zakład Pracy Chronionej w Słubicach
200121	j.w.	0,001	PROF Ubrania Robocze Service Sp. z o.o., Cybinka
200121	j.w.	0,100	PROFESJONAŁ Sp. z o.o., Warszawa
200121	j.w.	0,050	Provimi, Bieganów
200121	j.w.	0,002	PUK Słubice
200121	j.w.	0,003	Rozdzielnia Gazu w Słubicach
200121	j.w.	0,025	SĘKPOL w Ośnie Lubuskim
200121	j.w.	0,001	SHELL Marketing Polska Sp. z o.o., stacja paliw, Słubice
200121	j.w.	0,004	Spółka Wodno-Ściekowa Rzepin
200121	j.w.	0,030	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
200121	j.w.	0,060	Telekomunikacja Poska S.A. obiekty w Słubicach, Golicach, Świecku Górzycy, Cybince, Rąpicach, Rzepinie Kowalowie i Ośnie Lubuskim
200121	j.w.	0,010	Tracz Paweł Złomowanie Pojazdów w Słubicach
200121	j.w.	0,001	TRAKPOL-7 Przedsiębiorstwo Wielobranżowe w Ośnie Lubuskim
200121	j.w.	0,014	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
200121	j.w.	0,020	Zakład Gospodarki Komunalnej w Ośnie Lubuskim
200121	j.w.	0,050	Zakład Górnictwa Nafty i Gazu w Zielonej Górze – Kopalnia Ropy Naftowej w Górzycy
200121	j.w.	0,005	Zakład Usług Wodno-Ściekowych Sp. z o.o. w Słubicach
200121	j.w.	0,066	ZDPG w Świecku oraz TTOC w Świecku
200121	j.w.	0,010	ZEC Sp. z o.o. w Słubicach
200121	j.w.	0,066	ZOZ w Słubicach
200121	j.w.	0,000	ZPU DREW-POL, Cybinka
200121	j.w.	0,005	G.Przybył, Ośno Lub.
		2,316	

Na terenie powiatu zinwentaryzowano 2,316 Mg/a odpadów zawierających rtęć o kodzie 20 01 21. **Szacuje się ilość tego typu odpadów w powiecie na ok. 4 Mg/a.**

2.3.1.4. Odpady zawierające PCB

PCB są odpadami zaliczanymi do stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska. Obecnie źródłem powstawania odpadów zawierających PCB są urządzenia elektryczne w postaci kondensatorów i translatorów oraz używane do ich chłodzenia płyny. Odpady z PCB mogą być również zawarte w odpadach z grupy sorbentów i czyściw lub w elementach samochodów, maszyn.

W klasyfikacji są to odpady o kodach:

- ✓ 13 01 01 Oleje hydrauliczne zawierające PCB;
- ✓ 16 01 09 Elementy zawierające PCB;
- ✓ 16 02 09 Transformatory i kondensatory zawierające PCB;
- ✓ 16 02 10 Zużyte urządzenia zawierające PCB albo nimi zanieczyszczone inne niż wymienione w 16 02 09.

Tab. 2.53. Ilość i rodzaj odpadów zawierających PCB wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160209	Transformatory i kondensatory zawierające PCB	0,240	ENEA, Gorzów Wlkp. Posterunki energetyczne w Słubicach i Rzepinie
		0,240	

Do tej pory Starosta wydał tylko 1 decyzję na wytwarzanie odpadów zawierających PCB. Odpady zawierające PCB mogą być poddawane jedynie procesom unieszkodliwiania bez możliwości odzysku. **Szacuje się, że na terenie powiatu powstaje ok. 1 Mg/a odpadów zawierających PCB.**

2.3.1.5. Oleje odpadowe

Odpady z grupy 13 - *Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)*. Głównym źródłem powstawania tych odpadów są warsztaty samochodowe, firmy transportowe i remontowe oraz maszyny przemysłowe. Do grupy tej zaliczono też odpady o kodzie 16 07 08 - Odpady z czyszczenia zbiorników magazynowych, cystern transportowych i beczek (z wyjątkiem grup 05 i 13) zawierające ropę naftową lub jej produkty

Tab. 2.54. Ilość i rodzaj olejów odpadowych wg wydanych decyzji i uzupełnione o ankiety i sprawozdania

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
130109	Mineralne oleje hydrauliczne zawierające związki chlorowcoorganiczne	0,400	ALBLAS TRANSPORT Sp. z o.o., Rzepin
130109	j.w.	2,000	Provimi, Bieganów
130110	j.w.	0,200	BAKA Sp. z o.o., Sulęcín
130110	j.w.	0,100	GEMO Sp. z o.o. Zakład Metalowy, Cybinka

130111	oleje hydrauliczne	0,030	Elektromechanika Ślusarstwo-usługi AiZ Rutka, Słubice
130113	Inne oleje hydrauliczne	0,100	ANTA Zakład Obróbki Drzewnej w Rzepinie
130113	j.w.	0,050	ARAL Service Center stacja paliw w Słubicach
130113	j.w.	0,001	CAMEL Punkt Złomowania Pojazdów Samochodowych Pomoc Drogowa w Słubicach
130113	j.w.	0,500	FAXIM-POL w Rzepinie
130113	j.w.	0,100	ILTER s.c. Jan Ilnicki & Teresa Urbaniak z Ośna Lubuskiego
130113	j.w.	0,100	ILTRANS Jan Ilnicki z Ośna Lubuskiego
130113	j.w.	0,300	PEKAES –Service S.A. Słubice
130113	j.w.	0,100	SĘKPOL w Ośnie Lubuskim
130113	j.w.	0,050	Spółka Wodno-Ściekowa Rzepin
130113	j.w.	0,500	Tracz Paweł Złomowanie Pojazdów w Słubicach
130113	j.w.	0,500	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
130204	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	3,000	C. Hartwig Warszawa S.A.
130204	j.w.	0,300	JANEXIM – J. Kryk, Rzepin
130204	j.w.	0,080	ZOZ w Słubicach
130205	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,100	BAKA Sp. z o.o., Sulęcín
130205	j.w.	0,600	FOLIAREX Sp. z o.o., Słubice
130205	j.w.	0,100	GEMO Sp. z o.o. Zakład Metalowy, Cybinka
130205	j.w.	0,640	JANEXIM – J. Kryk, Rzepin
130205	j.w.	0,050	PEKAES –Service S.A. Słubice
130205	j.w.	0,040	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
130205	j.w.	0,020	STOL-HAUS Sp. z o.o., Cybinka
130206	Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,400	JANEXIM – J. Kryk, Rzepin
130206	j.w.	0,500	Mechanika Pojazdowa i Ślusarstwo, Jan Palus, Biskupice Nowe, Słubice
130206	j.w.	1,200	Elektromechanika Ślusarstwo-usługi AiZ Rutka, Słubice
130206	j.w.	3,400	Transhand Sp. z o.o., Słubice
130208	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,100	ANTA Zakład Obróbki Drzewnej w Rzepinie
130208	j.w.	0,400	Auto Service KOSMALA, Górzycza
130208	j.w.	3,000	C. Hartwig Warszawa S.A.
130208	j.w.	0,001	CAMEL Punkt Złomowania Pojazdów Samochodowych Pomoc Drogowa w Słubicach
130208	j.w.	2,500	CHOMICZ sc, Ośno Lubuskie
130208	j.w.	2,000	FAXIM-POL w Rzepinie
130208	j.w.	0,150	ILTER s.c. Jan Ilnicki & Teresa Urbaniak z Ośna Lubuskiego
130208	j.w.	0,150	ILTRANS Jan Ilnicki z Ośna Lubuskiego
130208	j.w.	2,000	JANEXIM – J. Kryk, Rzepin
130208	j.w.	0,500	KÖNECKE Sp. z o.o.
130208	j.w.	1,800	LAS Spółka z o.o. Zakład Pracy Chronionej w Rzepinie
130208	j.w.	1,000	Marciniak Readymix Beton – Wytwórnia Betonu
130208	j.w.	0,020	Meble Holding Group Sp. z o.o.

130208	j.w.	0,900	Nadleśnictwo Cybinka w Cybince
130208	j.w.	0,070	Nadleśnictwo Ośno Lubuskie
130208	j.w.	0,500	Nadleśnictwo Rzepin
130208	j.w.	1,450	Osmos Rzepin
130208	j.w.	0,300	Ośrodek Transportu Leśnego, Baza Transportu w Rzepinie
130208	j.w.	0,900	Palus Jan, mechanika pojazdowa
130208	j.w.	13,000	PEKAES –Service S.A. Słubice
130208	j.w.	0,360	PHU Eugeniusz Piotrkowski, Rzepin
130208	j.w.	0,400	PHU SAREX II w Rzepinie
130208	j.w.	6,000	PKN ORLEN stacja paliw w Cybince
130208	j.w.	3,000	PKN ORLEN stacja paliw w Ośnie Lubuskim
130208	j.w.	1,000	PKN ORLEN stacja paliw w Rzepinie
130208	j.w.	3,000	PKN ORLEN stacja paliw w Świecku
130208	j.w.	10,000	PKN ORLEN stacja paliw w Zakładzie Produktów Naftowych w Rzepinie
130208	j.w.	0,500	PKP w Rzepinie
130208	j.w.	0,500	Provimi, Bieganów
130208	j.w.	0,499	PUK Słubice
130208	j.w.	0,100	ZOZ w Słubicach
130208	j.w.	0,100	SĘKPOL w Ośnie Lubuskim
130208	j.w.	0,400	Spółka Wodno-Ściekowa Rzepin
130208	j.w.	2,000	Tracz Paweł Złomowanie Pojazdów w Słubicach
130208	j.w.	0,030	TRAKPOL-7 Przedsiębiorstwo Wielobranżowe w Ośnie Lubuskim
130208	j.w.	6,000	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
130208	j.w.	0,040	VIOLA M. Robaszyński, Cybinka
130208	j.w.	0,100	Zakład Drzewny, Ośno Lubuskie
130208	j.w.	0,500	Zakład Gospodarki Komunalnej w Ośnie Lubuskim
130208	j.w.	0,021	Zarząd Drogowych Przejść Granicznych, Administracja DPG i TTOC Świecko
130208	j.w.	0,062	ZEC Sp. z o.o. w Słubicach
130208	j.w.	0,100	Zakład wulkanizacyjny, Słubice
130208	j.w.	1,000	Zakład Usługowy E.Kołoszyc, Cybinka
130208	j.w.	0,400	AUTO DIAGNOSTYKA M.Ziętek, Słubice
130208	j.w.	0,080	Wulkanizacja Mechanika pojazdowa, A.Wojciechowski, Z.Piątkowski, Słubice
130208	j.w.	0,050	Handel Metalami LECH
130308	Syntetyczne oleje i ciecz stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła inne niż wymienione w 13 03 01	0,010	PKP – ENERGETYKA, Sp. z o.o., Rzepin
130501	Odpady stałe z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	1,100	KERAM Marek Sówka, Wrocław
130502	Szlamy z odwadniania olejów w separatorach	1,000	ALBLAS TRANSPORT Sp. z o.o., Rzepin
130502	j.w.	2,000	ARAL Service Center stacja paliw w Słubicach
130502	j.w.	0,200	BULTMAN stacja paliw w Rzepinie
130502	j.w.	0,250	EKO – TANK stacja paliw, Słubice
130502	j.w.	2,000	JET Stacja Paliw w Słubicach

130502	j.w.	1,100	KERAM Marek Sówka, Wrocław
130502	j.w.	0,001	Petro Zachód stacja paliw w Rzepinie
130502	j.w.	0,150	PHU Eugeniusz Piotrkowski, Rzepin
130502	j.w.	2,000	PKN ORLEN stacja paliw w Ośnie Lubuskim
130502	j.w.	3,000	PKN ORLEN stacja paliw w Słubicach
130502	j.w.	4,000	PKN ORLEN stacja paliw w Świecku
130502	j.w.	10,000	PKN ORLEN stacja paliw w Zakładzie Produktów Naftowych w Rzepinie
130502	j.w.	0,100	SHELL Marketing Polska Sp. z o.o., stacja paliw, Słubice
130502	j.w.	0,200	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
130502	j.w.	0,500	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
130506	Olej z odwadniania olejów w separatorach	3,000	JET Stacja Paliw w Słubicach
130507	Zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach	0,120	ANKA Tadeusz Łuckiewicz, stacja paliw, Słubice
130507	j.w.	0,200	EKO – TANK stacja paliw, Słubice
130507	j.w.	0,100	PHU Eugeniusz Piotrkowski, Rzepin
130507	j.w.	0,500	SHELL Marketing Polska Sp. z o.o., stacja paliw, Słubice
130508	Mieszanka odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	0,200	ANKA Tadeusz Łuckiewicz, stacja paliw, Słubice
130508	j.w.	0,300	PEKAES –Service S.A. Słubice
130899	Inne niewymienione odpady	0,400	BULTMAN stacja paliw w Rzepinie
130899	j.w.	2,000	ZDPG w Świecku oraz TTOC w Świecku
		116,875	

Decyzje wydane przez Starostę na wytwarzanie odpadów z grupy 13 opiewają na 112,568 Mg/a natomiast w sprawozdaniach do Urzędu Marszałkowskiego wytwórcy wykazali 5,72 Mg/a.

Tab. 2.55. Ilość i rodzaj odpadów zawierających ropę naftową lub jej produkty według decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160708	Odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty	0,200	ALBLAS TRANSPORT Sp. z o.o., Rzepin
160708	j.w.	0,100	ANKA Tadeusz Łuckiewicz, stacja paliw, Słubice
160708	j.w.	0,300	ARAL Service Center stacja paliw w Słubicach
160708	j.w.	0,300	BULTMAN stacja paliw w Rzepinie
160708	j.w.	8,000	C. Hartwig Warszawa S.A.
160708	j.w.	0,050	DEX stacja paliw Bazar Merkato, gmina Górzycza
160708	j.w.	0,050	DEX stacja paliw w Świecku
160708	j.w.	0,200	EKO – TANK stacja paliw, Słubice
160708	j.w.	1,100	KERAM Marek Sówka, Wrocław
160708	j.w.	0,030	Petro Zachód stacja paliw w Rzepinie
160708	j.w.	0,300	PHU Eugeniusz Piotrkowski, Rzepin
160708	j.w.	3,000	PKN ORLEN stacja paliw w Cybince
160708	j.w.	1,300	PKN ORLEN stacja paliw w Ośnie Lubuskim
160708	j.w.	1,500	PKN ORLEN stacja paliw w Rzepinie
160708	j.w.	2,000	PKN ORLEN stacja paliw w Słubicach

160708	j.w.	3,000	PKN ORLEN stacja paliw w Świecku
160708	j.w.	4,000	PKN ORLEN stacja paliw w Zakładzie Produktów Naftowych w Rzepinie
160708	j.w.	0,200	SHELL Marketing Polska Sp. z o.o., stacja paliw, Słubice
160708	j.w.	0,300	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
160708	j.w.	0,500	ZDPG w Świecku oraz TTOC w Świecku
		26,430	

Łącznie zidentyfikowano 143,305 Mg/a odpadów z tej grupy. **Szacuje się ilość odpadów w powiecie na 150 Mg/a.**

2.3.1.6. Baterie i akumulatory

Są to odpady z grupy 16 06, które dzielą się na:

- ✓ 16 06 01 Baterie i akumulatory ołowiowe;
- ✓ 16 06 02 Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe;
- ✓ 16 06 03 Baterie zawierające rtęć;
- ✓ 16 06 04 Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03);
- ✓ 16 06 05 Inne baterie i akumulatory;
- ✓ 16 06 06 Selektynie gromadzony elektrolit z baterii i akumulatorów;

Jest to powszechnie występujący odpad zarówno w sektorze komunalnym jak i gospodarczym. Praktycznie wszystkie zakłady transportowe, naprawcze i inne wyposażone w środki transportu, wytwarzają tego typu odpady.

Tab. 2.56. Ilość i rodzaj olejów odpadowych wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,020	ALBLAS TRANSPORT Sp. z o.o., Rzepin
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	ANTA Zakład Obróbki Drzewnej w Rzepinie
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,030	C. Hartwig Warszawa S.A.
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,600	CAMEL Punkt Złomowania Pojazdów Samochodowych Pomoc Drogowa w Słubicach
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	2,000	CHOMICZ sc, Ośno Lubuskie
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	3,800	FAXIM-POL w Rzepinie
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	ILTER s.c. Jan Ilnicki & Teresa Urbaniak z Ośna Lubuskiego
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	ILTRANS Jan Ilnicki z Ośna Lubuskiego
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,200	JANEXIM – J. Kryk, Rzepin
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,025	LAS Spółka z o.o. Zakład Pracy Chronionej w Rzepinie
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,020	Mechanika Pojazdowa i Ślusarstwo, Jan Palus, Biskupice Nowe, Słubice
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,200	Nadleśnictwo Cybinka w Cybince
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,080	Nadleśnictwo Rzepin
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,100	Ośrodek Transportu Leśnego, Baza Transportu w Rzepinie
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,200	Palus Jan, mechanika pojazdowa
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,900	PEKAES –Service S.A. Słubice
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	PHU SAREX II w Rzepinie
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	PKP – ENERGETYKA, Sp. z o.o., Rzepin
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	1,600	PKP w Rzepinie

160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,500	Provimi, Bieganów
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,060	PUK Słubice
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,080	ZOZ w Słubicach
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	SĘKPOL w Ośnie Lubuskim
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	Spółka Wodno-Ściekowa Rzepin
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,040	Telekomunikacja Polska S.A. Obiekty w Słubicach, Rzepinie, Górzycy i Kowalowie
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	1,600	Telekomunikacja Polska S.A. obiekty w Słubicach, Golicach, Świecku Górzycy, Cybince, Rąpicach, Rzepinie Kowalowie i Ośnie Lubuskim
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	3,500	Tracz Paweł Złomowanie Pojazdów w Słubicach
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,030	TRAKPOL-7 Przedsiębiorstwo Wielobranżowe w Ośnie Lubuskim
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,800	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,200	Zakład Gospodarki Komunalnej w Ośnie Lubuskim
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	Zarząd Drogowych Przejść Granicznych, Administracja DPG i TTOC Świecko
160602	Baterie i akumulatory nikielowo-kadmowe	0,010	Nadleśnictwo Rzepin
160606	Selektywnie gromadzony elektrolit z baterii i akumulatorów	0,006	ZOZ w Słubicach
		17,001	

Tab. 2.57. Ilość i rodzaj olejów odpadowych wg danych Urzędu Marszałkowskiego

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,050	Handel Metalami LECH
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,790	Kopelia Sp. z o.o., Słubice
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,200	Mech. Pojazdowa i Ślusarstwo J.Palus, Słubice
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,400	PUH Jarexim, Rzepin
160601	Baterie i akumulatory ołowiowe	1,486	Transhand Sp. z o.o., Słubice
		2,926	

Odpady z tej grupy nie pojawiły się w ankietach mimo dużej powszechności ich występowania. Akumulatory są objęte opłatą depozytową, co powinno skutkować ich pełnym odzyskiem. Punkty sprzedające akumulatory są zobowiązane do przyjmowania zużytych sztuk. Łącznie zidentyfikowano 18,727 Mg/a wytwarzanych baterii i akumulatorów na terenie powiatu słubickiego. **Szacuje się, że wytwarzanych jest ok. 25 Mg/a tego typu odpadów.**

2.3.1.7. Odpady zawierające azbest

Odpad z grupy 17 06 - *Materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest.*

Azbest jest odpadem powstającym przy robotach remontowo budowlanych, głównie w postaci płyt azbestowo-cementowych. Oszacowanie ilości odpadów azbestowych na terenie powiatu jest trudne. Zadanie stworzenia takiej bazy na poziomie wojewódzkim w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia

1998 r. w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 138, poz. 895), spoczywa na samorządzie wojewódzkim. Dane takie powinny pochodzić od właścicieli lub zarządców obiektów. W przedstawionych danych dot. ilości wytworzonych odpadów, brak jest pozycji zawierających azbest. Wydane decyzje na wytwarzanie azbestu dotyczą przedsiębiorstw usługowych zajmujących się usuwaniem azbestu z terenu całego kraju. Posługując się szacunkami WPGO, można przyjąć, że **na terenie powiatu znajduje się ok. 7,5 tys. ton materiałów zawierających azbest**. Zakłada się, że proces usuwania azbestu będzie trwał do roku 2032. Można, więc przyjąć, że rocznie na terenie powiatu powstanie około 250 Mg odpadów zawierających azbest. Decyzję na wytwarzanie azbestu na terenie powiatu ślubickiego posiadają firmy zewnętrzne specjalizujące się w unieszkodliwianiu azbestu. Ze względu na fakt, że w sprawozdaniach do Urzędu Marszałkowskiego nie pojawiły się informacje o wytwarzaniu azbestu przyjęto, że w 2002 roku nie wytworzono tego odpadu.

2.3.1.8. Pestycydy

Grupa obejmuje odpady sklasyfikowane w następujących kodach:

- ✓ 06 13 01 Nieorganiczne środki ochrony roślin (np. pestycydy), środki do konserwacji drewna oraz inne biocydy;
- ✓ 07 04 13 Odpady stałe zawierające substancje niebezpieczne;
- ✓ 07 04 80 Przeteterminowane środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne);
- ✓ 07 04 81 Przeteterminowane środki ochrony roślin inne niż wymienione w 07 04 80.

Tab. 2.58. Ilość i rodzaj odpadów zawierających pestycydy wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
070480	Przeteterminowane środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)	0,050	Nadleśnictwo Rzepin
070481	Przeteterminowane środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)	0,010	Nadleśnictwo Rzepin
		0,060	

Brak tego typu odpadów zarówno w danych Urzędu Marszałkowskiego jak i w ankietach. Na terenie kraju powstaje rocznie 1 224 Mg odpadów tego typu. Ze struktury użytków rolnych wynika, że **na terenie powiatu ślubickiego powstaje rocznie ok. 2,8 Mg odpadów pestycydów**.

2.3.1.9. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne

Odpady sklasyfikowane w grupie 16 02 jako - *Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych*.

Są to wycofane, zużyte, wymienione urządzenia elektryczne i elektroniczne. Duży postęp technologiczny oraz jego tempo powodują szybkie wycofywanie sprawnych urządzeń i zastępowanie ich nowszymi wersjami. Często zamieszczane w tej grupie

zużyte źródła światła (światłówki) zostały uwzględnione w poprzednim rozdziale dot. lamp.

Tab. 2.59. Ilość i rodzaj odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160213	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,110	ALU – MET Sp. Jawna, Ośno Lubuskie
160213	j.w.	0,001	ANKA Tadeusz Łuckiewicz, stacja paliw, Słubice
160213	j.w.	0,016	BAKA Sp. z o.o., Sulęcín
160213	j.w.	0,001	EKO – TANK stacja paliw, Słubice
160213	j.w.	0,300	ENEA, Gorzów Wlkp. Posterunki energetyczne w Słubicach i Rzepinie
160213	j.w.	0,030	Jeromino Martins Dystrybucja (Markety Biedronka w Słubicach i Rzepinie)
160213	j.w.	0,0002	Masarnia Cybinka
160213	j.w.	0,001	Mechanika Pojazdowa i Ślusarstwo, Jan Palus, Biskupice Nowe, Słubice
160213	j.w.	0,001	Ośrodek Transportu Leśnego, Baza Transportu w Rzepinie
160213	j.w.	0,001	PHU Eugeniusz Piotrkowski, Rzepin
160213	j.w.	0,080	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
160213	j.w.	0,005	STOL-HAUS Sp. z o.o., Cybinka
160213	j.w.	0,009	VIOLA M. Robaszyński, Cybinka
160213	j.w.	0,005	Zakład Drzewny, Ośno Lubuskie
160214	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	0,100	STEINPOL MEBLE Sp. z o.o., Rzepin
160214	j.w.	0,010	TRANSHAND Sp. z o.o., Słubice
160215	Niebezpieczne elementy lub części składowe usunięte z zużytych urządzeń	0,200	Zarząd Drogowych Przejść Granicznych, Administracja DPG i TTOC Świecko
		0,870	

Tab. 2.60. Ilość i rodzaj odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych wg danych Urzędu Marszałkowskiego

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160213	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy	0,001	Handel Metalami LECH
160213	j.w.	0,002	Konecke Sp. z o.o., Słubice
160213	j.w.	0,001	Mech. Pojazdowa i Ślusarstwo J.Palus, Słubice
160213	j.w.	0,001	PROF. Ubrania Robocze Service Sp. z o.o., Cybinka
160215	Niebezpieczne elementy lub części składowe usunięte z zużytych urządzeń	0,150	Zarząd Drogowych Przejść Granicznych, Świecko
		0,155	

Tab. 2.61. Ilość i rodzaj odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych wg ankiet

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160213	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy	0,001	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, Słubice
160216	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,030	Danmik, Słubice
		0,031	

Po zweryfikowaniu wszystkich danych źródłowych otrzymano ilość 0,911 Mg/a odpadów z tej grupy powstających na terenie powiatu słubickiego. Jest to ilość zaniżona, gdyż szacuje się, że na terenie kraju powstaje rocznie ok. 400 tys. Mg tego typu odpadów. Z tego wynika, że **na terenie powiatu powstaje ok. 500 Mg tego typu odpadów rocznie.**

2.3.1.10. Wycofane z eksploatacji pojazdy

Odpady z podgrupy 16 01 - *Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy (włączając maszyny pozadrogowe), odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08). Z podgrupy tej osobno zostały już omówione zużyte opony 16 01 03.*

Oдноśnie wycofanych z eksploatacji pojazdów oszacowano je za KPGO i **ich ilość w powiecie szacuje się na ok. 250 szt./rok.** Przy średnim ciężarze pojazdu 940 kg, **ilość odpadów wynosi 235 Mg/a.** Większość odpadów ok. 85% jest poddawana recyklingowi, a pozostała jest składowana.

Tab. 2.62. Ilość i rodzaj odpadów pochodzących z zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów, odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08 oraz 16 01 03) wg wydanych decyzji

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160107	Filtry olejowe	0,020	Mechanika Pojazdowa i Ślusarstwo, Jan Palus, Biskupice Nowe, Słubice
160107	Filtry olejowe	0,400	PEKAES –Service S.A. Słubice
160113	Płyny hamulcowe	0,005	CAMEL Punkt Złomowania Pojazdów Samochodowych Pomoc Drogowa w Słubicach
160113	Płyny hamulcowe	0,300	FAXIM-POL w Rzepinie
160113	Płyny hamulcowe	0,050	ILTER s.c. Jan Ilnicki & Teresa Urbaniak z Ośna Lubuskiego
160113	Płyny hamulcowe	0,020	Mechanika Pojazdowa i Ślusarstwo, Jan Palus, Biskupice Nowe, Słubice
160113	Płyny hamulcowe	0,200	PEKAES –Service S.A. Słubice
160113	Płyny hamulcowe	0,250	Tracz Paweł Złomowanie Pojazdów w Słubicach
160114	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,070	CAMEL Punkt Złomowania Pojazdów Samochodowych Pomoc Drogowa w Słubicach
160114	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,020	Mechanika Pojazdowa i Ślusarstwo, Jan Palus, Biskupice Nowe, Słubice

160114	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,200	PEKAES –Service S.A. Słubice
160117	Metale żelazne	2,000	PEKAES –Service S.A. Słubice
160119	Tworzywa sztuczne	0,200	PEKAES –Service S.A. Słubice
		3,735	

Tab. 2.63. Ilość i rodzaj odpadów pochodzących z zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów, odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08 oraz 16 01 03) wg danych Urzędu Marszałkowskiego

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160107	Filtry olejowe	0,020	Mech. Pojazdowa i Ślusarstwo J.Palus, Słubice
160113	Płyny hamulcowe	0,020	Mech. Pojazdowa i Ślusarstwo J.Palus, Słubice
160114	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,020	Mech. Pojazdowa i Ślusarstwo J.Palus, Słubice
160117	Metale żelazne	3,400	Transhand Sp. z o.o., Słubice
		3,460	

Tab. 2.64. Ilość i rodzaj odpadów pochodzących z zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów, odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08 oraz 16 01 03) wg ankiet

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
160117	Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy, odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów-złom żelazny	0,500	CAR COLOR s.c., Słubice
160117	Metal	1,000	Elektromechanika Ślusarstwo-usługi AiZ Rutka, Słubice
160117	metale żelazne	0,100	G.Przybył, Ośno Lub.
160117	metale żelazne	1,200	AUTO SERVIS R.Hop, Słubice
160117	metale żelazne	0,200	AUTO DIAGNOSTYKA M.Ziętek, Słubice
160117	metale żelazne	2,000	Jaosław Lechowski, Słubice
160118	metale nieżelazne	0,100	Elektromechanika Ślusarstwo-usługi AiZ Rutka, Słubice
160119	Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy, odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów-tworzywa sztuczne	0,150	CAR COLOR s.c., Słubice
160119	tworzywa sztuczne	1,000	Jaosław Lechowski, Słubice
160199	inne odpady (gumy)	0,212	Zakład Usługowy E.Kołoszyc, Cybinka
		6,462	

Według Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego na terenie powiatu słubickiego zezłomowano w 2002 roku: 58 samochodów osobowych, 8 samochodów ciężarowych, 4 samochody dostawcze, 1 naczepę, 1 motocykl i 1 ciągnik rolniczy, co daje łącznie ok. 85 Mg/a odpadów o kodzie 16 01 04.

Po skorygowaniu wydanych decyzji o sprawozdania firm do Urzędu Marszałkowskiego i dane z Urzędu Wojewódzkiego otrzymujemy 100 Mg/a odpadów z tej grupy wytworzonych w 2002 roku. Różnica pomiędzy wskaźnikową, a faktyczną, szacowaną ilością odpadów trafia bezpośrednio na złomowiska lub jest składowana na placach itp. nie będąc nigdzie odnotowywana.

2.3.1.11. Odpady medyczne i weterynaryjne

Są to odpady z grupy 18 - *Odpady medyczne i weterynaryjne*

Na terenie powiatu Słubickiego działa wg GUS 11 placówek służby zdrowia w tym 7 przychodni i 3 ośrodki zdrowia. Ponadto funkcjonuje 10 aptek. Ogółem na terenie powiatu jednostki szpitalne dysponują 146 łózkami. Posługując się przelicznikiem z „Poradnika, powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami” ilość odpadów niebezpiecznych powstających w tych jednostkach wynosi ok. **43,8 Mg/a**. Ilości powstających odpadów w tej grupie zgodnie z pozyskanymi informacjami przedstawiają poniższe tabele.

Tab. 2.65. Ilość i rodzaj odpadów medycznych i weterynaryjnych wg wydanych decyzji i ankiet

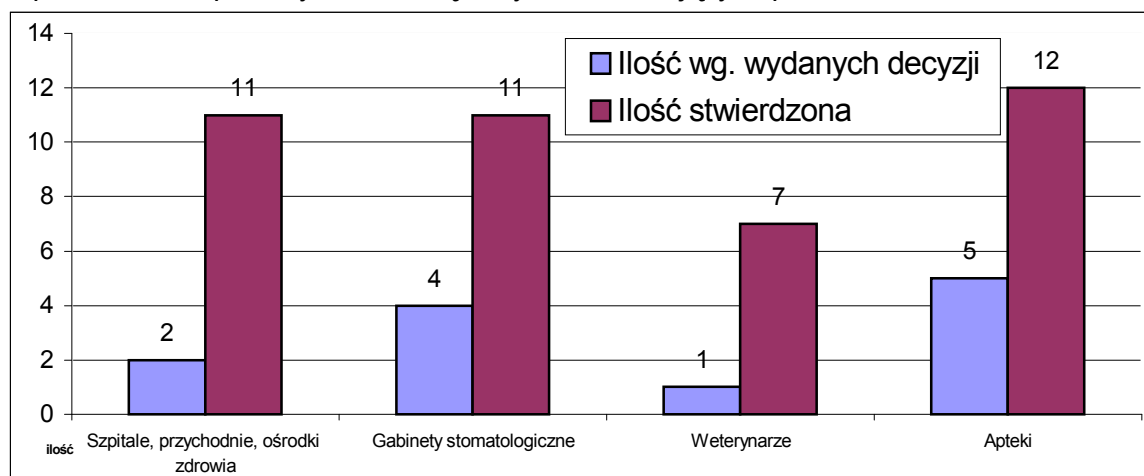
Kod	Rodzaj odpadu	Ilość w Mg/a	Nazwa wytwórcy
180101	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki	0,005	E. Grablunas, Słubice
180101	j.w.	0,008	E.Adamczyk-Duda, Górzycza
180102	Części ciała i organy oraz pojemniki na krew i konserwanty służące do jej przechowywania (z wyłączeniem 18 01 03)	1,000	ZOZ w Słubicach
180103	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82	0,012	Gabinet Stomatologiczny, E. Moszczuk, Słubice
180103	j.w.	0,015	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, Cz. Anusewicz, Słubice
180103	j.w.	0,049	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, D. Rogowska, ul. Podchorążych 2, Słubice
180103	j.w.	0,011	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, J. Ciecierska, Słubice
180103	j.w.	0,006	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, R. Pomorski, Słubice
180103	j.w.	10,000	ZOZ w Słubicach
180103	j.w.	0,005	NZOZ ATIS, Cybinka
180103	j.w.	0,000	NZOZ CERTUS
180103	j.w.	0,060	Ewa Hatys, Rzepin
180103	j.w.	0,120	DENTAL-CLINICA, Słubice
180103	j.w.	0,048	Agata Szurmiej, Ośno Lub.
180103	j.w.	0,001	STOMADENT, Słubice
180103	j.w.	0,040	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, B.A.Piórkowska, Słubice
180106	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne	0,015	ARNIKA w Ośnie Lubuskim

180106	j.w.	0,002	Gabinet Stomatologiczny, E. Moszczuk, Słubice
180106	j.w.	0,015	GALENIKA
180106	j.w.	0,002	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, Cz. Anusewicz, Słubice
180106	j.w.	0,001	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, D. Rogowska, ul. Podchorążych 2, Słubice
180106	j.w.	0,001	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, J. Ciecierska, Słubice
180106	j.w.	0,006	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, R. Pomorski, Słubice
180106	j.w.	0,002	PHARMACOS w Słubicach
180106	j.w.	0,010	VITA w Słubicach
180106	j.w.	10,000	ZOZ w Słubicach
180109	Leki inne niż wymienione w 18 01 08	0,006	Milek – Kwiatkowska Dagmara, Górzycza
180110	odpady amalgamatu dentystycznego	0,001	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, B.A.Piórkowska, Słubice
180201	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki	0,009	Usługi Sanitarno-Weterynaryjne (W.Sobczyński), Górzycza
180201	j.w.	0,006	Lecznica-K.Kowalski, Ośno Lub.
180202	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt	0,012	Lecznica dla zwierząt w Słubicach - Andrzej Podlodowski
180202	j.w.	0,005	Lecznica-K.Kowalski, Ośno Lub.
		21,473	

Brak tego typu odpadów w złożonych do Marszałka Województwa sprawozdaniach.

Żaden z podmiotów, które wypełniły ankiety nie posiadał odpowiednich pozwoleń na wytwarzanie odpadów lub decyzji zatwierdzających programy gospodarki odpadami. Przy okazji opracowywania planu dokonano krótkiej analizy ilości podmiotów z branży medyczno-weterynaryjnej, a ilości wydanych decyzji. Wyniki przedstawia poniższy rysunek.

[9] Rys. 2.7. Porównanie ilości podmiotów posiadających zezwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych z ilością faktycznie działających podmiotów

2.3.1.12. Odpady z materiałów wybuchowych

Odpady z podgrupy 16 04 - Odpady materiałów wybuchowych – nie występują na terenie powiatu.

2.3.2. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym rodzajom odzysku

Poniższe zestawienie przygotowano w oparciu o wskaźniki z KPGO.

Tab. 2.66. Szacowane ilości odpadów niebezpiecznych z powiatu słubickiego poddawanych odzyskowi w podziale na branże.

Branża	Szacunkowy stan aktualny w Mg/a	Procent odzysku	Ilość odzyskiwana w Mg/a
Odpady z zakładów fotograficznych	10,00	100%	10,00
Zużyte rozpuszczalniki	4,00	27%	1,08
Zużyte źródła światła zawierające rtęć	4,00	60%	2,40
Odpady zawierające PCB	1,00	0%	0,00
Oleje odpadowe	150,00	68%	102,00
Baterie i akumulatory	25,00	60%	15,00
Odpady zawierające azbest	250,00	0%	0,00
Pestycydy	2,80	0%	0,00
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	500,00	80%	400,00
Wycofane z eksploatacji pojazdy	235,00	70%	164,50
Odpady medyczne i weterynaryjne	43,80	0%	0,00
	1 225,60		694,98

Szacuje się, że z całego strumienia odpadów niebezpiecznych powstających na terenie powiatu słubickiego ok 57% jest odzyskiwane.

2.3.3. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania

Poniższe zestawienie przygotowano w oparciu o wskaźniki z KPGO.

Tab. 2.67. Szacowane ilości odpadów niebezpiecznych z powiatu słubickiego poddawanych unieszkodliwianiu w podziale na branże.

Branża	Szacunkowy stan aktualny w Mg/a	Procent unieszkodliwiania	Ilość unieszkodliwiana w Mg/a	w tym składowanie w Mg/a	w tym składowanie w %
Odpady z zakładów fotograficznych	10,00	0%	0,00	0,00	0%
Zużyte rozpuszczalniki	4,00	73%	2,92	0,08	3%
Zużyte źródła światła zawierające rtęć	4,00	40%	1,60	0,00	0%
Odpady zawierające PCB	1,00	100%	1,00	0,00	0%
Oleje odpadowe	150,00	32%	48,00	0,00	0%
Baterie i akumulatory	25,00	40%	10,00	10,00	100%
Odpady zawierające azbest	250,00	100%	250,00	250,00	100%

Pestycydy	2,80	100%	2,80	0,00	0%
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	500,00	20%	100,00	50,00	50%
Wycofane z eksploatacji pojazdy	235,00	30%	70,50	35,25	50%
Odpady medyczne i weterynaryjne	43,80	100%	43,80	0,00	0%
	1 225,60		530,62	345,33	65%

Szacuje się, że unieszkodliwiane jest ok. 43% odpadów niebezpiecznych powstających na terenie powiatu, z czego 65% poprzez składowanie.

2.3.4. Istniejące systemy zbierania odpadów

System zbiórki odpadów niebezpiecznych z sektora gospodarki działa na tych samych zasadach jak zbiórka innych niż niebezpieczne. Oparty jest on na podmiotach – pośrednikach zajmujących się usuwaniem, transportem, magazynowaniem i przekazaniem do ostatecznej utylizacji lub wykorzystania odpadów. Przedsiębiorstwa te muszą dysponować odpowiednio zabezpieczonymi i wyposażonymi magazynami, w których odpady mogą być bezpiecznie gromadzone. Odpady niebezpieczne, posegregowane i zgromadzone w odpowiednich opakowaniach są przekazywane do ostatecznych miejsc utylizacji za pomocą transportu specjalistycznego (ADR). Odpady w zależności od ich ilości i rodzaju, są gromadzone w sposób oznaczony w decyzji lub wynikający z przepisów. W zakresie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, brak jest systemu ich zbiórki. Odpady te są jedynie wysortowywane przy okazji pracy instalacji w Długoszynie lub w śladowych ilościach dostarczane przez mieszkańców (np. akumulatory).

2.3.5. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych

Na terenie powiatu słubickiego brak jest funkcjonujących instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych. Najbliższą instalacją wspomagającą ten system jest **Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych – Długoszyń** wyposażony w segment do czasowego gromadzenia odpadów niebezpiecznych z puli odpadów komunalnych

Zakład ten pełni rolę magazynu buforowego i stacji przygotowania odpadów do dalszego transportu.

2.3.6. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych

Tab. 2.68. Spis podmiotów spoza powiatu słubickiego gospodarujących odpadami niebezpiecznymi na terenie powiatu.

L.p.	Nazwa podmiotu	Kod i nazwa odpadu	Rodzaj prowadzonej działalności
Odpady fotograficzne			
1.	ANNA, Anna Iwańska, Os. Śląskie 6B1, 65-547 Zielona	090101, 090105, 090107, 090199, 150102	zbieranie, magazynowanie,

	Góra		transport
Odpady medyczne			
2.	SP ZOZ Kostrzyn	180101, 180102, 180103, 180104	zbieranie
3.	Rymed, Ryszard Pściuk, Augustynów 13, Dąbie	180101, 180102, 180103, 180104	transport,
Oleje odpadowe.			
4.	AWAS – SERWIS Sp. z o.o., Warszawa	130501, 130502, 130503, 130508, 130506, 130507, 130899, 190810	zbieranie, magazynowanie, transport
5.	TRIUMWIRAT Sp. z o.o. Czernin	130106, 130202, 130203, 130303, 130305, 130401, 130402, 130403 130601, 160702, 160703, 160706	usuwanie, transport
6.	RAL Sp. z o.o., ul. Romana Maya 1, Poznań	130506, 130899, 160708	
7.	RAFIT Sp. z o.o. ; ul.R.Maya 1; Poznań	130110, 130111, 130113, 130205, 130206, 130208, 130307, 130308, 130310, 130506, 130701, 130702, 130703, 160708	zbieranie, magazynowanie, transport
8.	EKOS Sp. z o.o., ul.Krańcowa; Poznań	130501, 130502, 130503, 130508, 130506, 130507, 150202, 160709, 160708, 170503, 170505, 190810, 191301, 191303, 191305, 191307	usuwanie, magazynowanie, transport
Azbest			
9.	EKOCHEM EKOSERVICE, Sp. z o.o., Łódź	170601, 170605	zbieranie, magazynowanie, transport
10.	REMBUD-ZREMB Przedsiębiorstwo Remontowo – Montażowe, Gorzów Wlkp.	170601, 170605, 170903	zbieranie, magazynowanie, transport
11.	TERMOEXPORT POLAND, Warszawa	170106, 170601, 170605	zbieranie, magazynowanie, transport
12.	Caro Sp. z o.o., Zamość.	170106, 170601, 170605	zbieranie, magazynowanie, transport
Baterie i akumulatory			
13.	„KOPELIA” Sp. z o.o., ul. Janikowska 33, Poznań	160601	zbieranie odpadów
14.	PKN „ORLEN” S.A., ul. Rayskiego 29, Szczecin	160601	zbieranie odpadów

Tab. 2.69. Spis podmiotów z powiatu słubickiego gospodarujących odpadami niebezpiecznymi na terenie powiatu.

L.p.	Nazwa podmiotu	Kod i nazwa odpadu	Rodzaj prowadzonej działalności
1	Handel Metalami LECH Wiesława Cholewa, ul.Wojska Polskiego 38; Rapice	190301,190402,190403,130110,150202 130208,160213,130106,130108, 130601, 140403,160601,160602,160606, 160801, 030104,040103,040211,050103, 050804, 060101,060102,060103,060104, 060105, 060201,060202,060203,060311, 060402, 060403,060404,060405,070201, 070203,	zbieranie usuwanie, magazynowanie, transport

		070204,070207,070208,070209, 070210, 070411,070501,070503,070504, 070507, 070509,070510,070701,070703, 070704, 070707,070708,070709,070710, 080101, 080102,080106,130503,160202, 160204, 160401,160404,160606,160813, 160819, 160821,170601,190808,200117	
Baterie i akumulatory			
2	„SAREX”, ul. Wojska Polskiego 167, Słubice	160601	zbieranie odpadów
3	„JANEXIM” – J. Kryk, ul Nowotki 4, Rzepin	160601	zbieranie odpadów
Oleje odpadowe			
4	Firma Handlowa Niedźwiedzki Zdzisław, ul.Dąbrowskiego 5 Cybinka	1301xx, 1302xx, 140603	zbieranie i transport odpadów
Odpady medyczne			
5	SP ZOZ Słubice	180101, 180102, 180103, 180104	zbieranie
Pojazdy mechaniczne			
6	Auto-Pomoc Szkwarek, Piotr Szkwarek, ul.1-go Maja 32; Słubice	160601, 1302xx, 1301xx, 140603	odzysk odpadów, Kasacja pojazdów mechanicznych
7	Pomoc drogowa CAMEL, ul.Transportowa 2, Słubice	1301xx, 1302xx, 140603, 160601	Odzysk odpadów, Kasacja pojazdów mechanicznych
8	Składnica Złomu Paweł Tkacz ul. Sienkiewicza 24F, Słubice	160601, 1302xx, 1301xx, 140603, 160821	odzysk odpadów, Kasacja pojazdów mechanicznych

3. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami

3.1. Sektor komunalny

Przy prognozie zmian ilości odpadów pochodzących z sektora komunalnego, posłużono się wskaźnikami pochodzącymi z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego, który z kolei bazował na wynikach Planu Krajowego. Założono średni wzrost ilości odpadów przypadających na jednego mieszkańca, o 3% co dwa lata, taki sam wskaźnik przyjęto dla odpadów pochodzących z terenów infrastruktury.

Sumarycznie wzrost ilości odpadów w latach 2003-2011 wyniesie, około 2,2 tys. ton. Z punktu widzenia zakładanych celów nie ma to istotnego wpływu ani na system zbiórki ani na system unieszkodliwiania odpadów. Należy podkreślić, że do wyliczeń przyjęto założenie, w którym wszyscy mieszkańcy są objęci systemem. Jest to, więc model zakładający spełnienie podstawowego celu dla realizacji pozostałych związanych z gospodarką odpadami.

Idąc dalej poddano analizie poszczególne rodzaje odpadów, zgodnie z przyjętą wcześniej klasyfikacją. Wskaźniki wzrostu poszczególnych grup zostały dodatkowo skorygowane o przyjęte założenia zmian demograficznych. Przyjęto założenie, że zostanie osiągnięty podstawowy cel, krótkoterminowy tj. objęcie zorganizowaną zbiórką wszystkich mieszkańców – stąd ilości wynikające ze wskaźników, a nie te, które pochodzą z ankiet czy od wytwórców. Prognozy wzrostu opracowuje się głównie w celu dostosowania przyszłych systemów do potrzeb; chodzi o to, aby systemy zbiórki, instalacje, nie były z jednej strony przewymiarowane, a z drugiej, aby były przygotowane dla zakładanej docelowej wydajności. W przypadku terenu objętego opracowaniem nie ma to szczególnego znaczenia ze względu na działania podjęte w ramach budowy i eksploatacji systemu przez CZG-12.

Prognozując zmiany w zakresie ilości odpadów w latach przyszłych należy ostrożnie zakładać ich wzrost. W latach poprzednich zakładano, że Polska będzie dążyć do osiągnięcia poziomu krajów rozwiniętych w zakresie ilości wytwarzanych odpadów na jednego mieszkańca. Statystyki pokazują, że wskaźniki porównywalne do krajów rozwiniętych osiągnięto jedynie w wielkich aglomeracjach miejskich. Czynniki ograniczającymi wzrost odpadów na terenie powiatu będą:

- ✓ Przewaga zabudowy niskiej – jednorodzinnej
- ✓ Przepisy prawne nakładające kosztowne obowiązki na zbierających odpady i ich egzekucja
- ✓ Ciągły wzrost świadomości ekologicznej
- ✓ Stosunkowo wysoki koszt utylizacji odpadów
- ✓ Likwidacja dzikich składowisk
- ✓ Objęcie systemem zbiórki wszystkich mieszkańców
- ✓ Rozwój systemu selektywnej zbiórki

Wszystkie wyżej wymienione czynniki są ze sobą ściśle powiązane i współczynnik korelacji między nimi można określić jako bliski jedności. W celu obniżenia kosztów usunięcia odpadów mieszkańcy chętniej włączają się do systemu selektywnej zbiórki oraz zagospodarowywania odpadów organicznych. Jest to szczególnie widoczne w zabudowie jednorodzinnej gdzie można stosować ponadto system zagospodarowywania odpadów organicznych przez kompostowanie. Likwidacja

dzikich składowisk oraz egzekwowanie zakazu składowania odpadów przez wysokie kary ograniczy „wypływanie” odpadów poza system. Należy jedynie mieć nadzieję, że zbyt wygórowane opłaty nie spowodują odwrotnej tendencji tj. pozbywania się odpadów „na dziko”. Również działania władz centralnych polegające na kreowaniu opłat za składowanie, limitów odzysku i recyklingu będą powodować tendencję do mniejszego od wzrostu gospodarczego przyrostu odpadów z jednej strony i zwiększenia zachowań proekologicznych z drugiej.

Nie należy również zapominać o wzroście świadomości ekologicznej mieszkańców, szczególnie młodszego pokolenia. Intensywne działania edukacyjne już przyniosły i zaowocują w przyszłości korzystnymi zmianami w mentalności mieszkańców, co z kolei przełoży się na system ich zachowań i powinno powodować ukierunkowanie systemu we właściwym kierunku.

a/Odpady z gospodarstw domowych

Wzrost ilości odpadów pochodzących z gospodarstw domowych został z kolei nałożony na prognozowane przez GUS zmiany w liczbie ludności, które zakładają przyrost na poziomie 1,17% / 5 lat. Po nałożeniu na siebie wszystkich zmiennych roczny przyrost ilości odpadów można szacować na poziomie ok. 2%.

Całość wyliczeń dotyczących odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych przedstawia poniższa tabela.

Tab. 3.1. Prognoza ilości odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych

Lata	2003	2005	2007	2009	2011
Liczba mieszkańców w tys.	46,7	46,97	47,25	47,52	47,79
Ilość odpadów w kg/ mieszkańca	155	159,65	164,4	169,3	174,41
Prognozowana ilość odpadów w tys. Mg/a	7,24	7,51	7,77	8,05	8,34

b/odpady z obiektów infrastruktury oraz ruchu turystycznego

Przy prognozowaniu zmian w zakresie odpadów z obiektów infrastruktury założono, że ich wzrost będzie następował proporcjonalnie do wzrostu ilości odpadów pochodzących z gospodarstw domowych, gdyż podobnie jak w przypadku tych pierwszych decydującym czynnikiem jest tutaj ilość mieszkańców oraz zmiany zachowań konsumenckich. W zakresie odpadów z ruchu turystycznego przyjęto założenie, że mimo spadku ilości odpadów (stopniowe zanikanie znaczenia przejścia granicznego) pochodzących z turystyki jednodniowej, nastąpi (zgodnie z przyjętą przez powiat strategią) wzrost w sektorze turystyki pobytowej i agroturystyki.

Tab. 3.2. Prognoza ilości odpadów komunalnych pochodzących z obiektów infrastruktury i ruchu turystycznego

Lata	2003	2005	2007	2009	2011
Prognozowana ilość odpadów w tys. Mg/a	5,17	5,27	5,38	5,49	5,60

c/odpady wielkogabarytowe

Zgodnie z prognozą zawartą w KPGO, zakłada się wzrost tych odpadów do roku 2005, a następnie utrzymywanie się ilości na tym samym poziomie.

Tab. 3.3. Prognoza ilości odpadów wielkogabarytowych

Lata	2003	2005	2007	2009	2011
Prognozowana ilość odpadów w Mg/a	704	727,80	727,80	727,80	727,80

d/Odpady niebezpieczne

Prognoza odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych została opracowana w rozdziale „Odpady niebezpieczne”

e/Odpady zielone i uliczne

W zakresie tych odpadów zakłada się ich stopniowy, niewielki wzrost. Jest to związane z zauważalną już teraz, zwiększającą się dbałością o tereny zielone, parki, skwery itp.

Dotyczy to zarówno władz samorządowych jak i mieszkańców. Zakłada się wzrost ich ilości o 0,5% rocznie do roku 2011.

Tab. 3.4. Prognoza ilości odpadów zielonych i ulicznych

Lata	2003	2005	2007	2009	2011
Prognozowana ilość odpadów w Mg/a	1 150	1 161,50	1 173,12	1 184,85	1 196,69

W następnych latach zakłada się stabilizację ilości tych odpadów.

f/odpady opakowaniowe

Zakłada się, że masa odpadów opakowaniowych przypadających na jednego mieszkańca będzie rosła do roku 2007. W latach następnych zostanie ona ograniczona, a masowy przyrost ilości odpadów, będzie wynikał z większej liczby ludności. Prognozowane ilości odpadów opakowaniowych przedstawia tabela nr 3.5.

Tab. 3.5. Prognoza ilości odpadów opakowaniowych

Rodzaj opakowania	Lata							
	2005		2007		2009		2011	
	Masa w kg/M	Masa odpadów opakowaniowych w Mg	Masa w kg/M	Masa odpadów opakowaniowych w Mg	Masa w kg/M	Masa odpadów opakowaniowych w Mg	Masa w kg/M	Masa odpadów opakowaniowych w Mg
Papier i tektura	43,9	2 050,13	47,0	2 207,59	47,0	2 233,44	47,0	2 246,13
Szkło	31,1	1 452,37	33,6	1 578,19	33,6	1 596,67	33,6	1 605,74
Tworzywa sztuczne	17,0	793,90	18,1	850,16	18,1	860,11	18,1	865,00
Wielomateriałowe	4,9	228,83	5,3	248,94	5,3	251,86	5,3	253,29

Blacha stalowa	4,2	196,14	4,3	201,97	4,3	204,34	4,3	205,50
Aluminium	1,2	56,04	1,3	61,06	1,3	61,78	1,3	62,13
Drewno	13,5	630,45	14,2	666,97	14,2	674,78	14,2	678,62
Razem		5407,86		5 814,88		5 882,98		5 916,41

g/ Odpady budowlane

Za Planem Krajowym, przyjęto, że do roku 2005 wzrost ilości tych odpadów będzie wynosił ok. 1,7% rocznie, w latach następnych 1,2% rocznie.

Tab. 3.6. Prognoza ilości odpadów budowlanych

lata	2003	2005	2007	2009	2011
Prognozowana ilość odpadów w tys. Mg/a	1 868,0	1 899,8	1 922,6	1 945,6	1 969,0

f/ osady ściekowe

Zgodnie z przyjętym w strategii zrównoważonego rozwoju powiatu ślubickiego, celem „Budowa oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych dociążających istniejące oczyszczalnie” ilość osadów ściekowych powstających na terenie powiatu będzie sukcesywnie wzrastać. Opierając się na prognozach Planu Wojewódzkiego, można ten wzrost szacować na 20% do roku 2011 w stosunku do stanu obecnego.

Tab. 3.7. Prognoza ilości s.m. osadów ściekowych

Lata	2003	2011
Prognozowana ilość odpadów w Mg/a	138,0	165,6

3.2. Sektor gospodarczy

Według Krajowego Planu Gospodarki Odpadami wynika, że na każde 1% wzrostu PKB przypada 2% wzrostu ilości wytwarzanych odpadów. Przy założeniu, że średnie tempo wzrostu wyniesie w najbliższych latach ok. 3,5% można się spodziewać wzrostu ilości odpadów o ok. 7% rocznie.

Przyjmując, w następstwie restrukturyzacji usług, handlu i rzemiosła „optymistyczny” wariant rozwoju gospodarczego w Polsce, założono stały rozwój gospodarczy kraju w okresie najbliższych 17 lat, objawiający się między innymi rozwojem małych i średnich przedsiębiorstw. Według demograficznych założeń GUS do 2020 r. dominować będzie tendencja zwyżkowa w liczbie mieszkańców powiatu ślubickiego. Z poprawą warunków życia wzrastać będzie średnia wieku mieszkańców, co spowoduje większe zapotrzebowanie na usługi medyczne. Skutkiem tego będzie wzrost ilości odpadów z jednostek służby zdrowia.

Obecna polityka państwa w zakresie ochrony środowiska promuje wdrażanie nowych technologii mało- i bezodpadowych, metod Czystej Produkcji oraz budowę własnych instalacji służących odzyskowi i unieszkodliwianiu odpadów przez ich wytwórców.

W perspektywie kilkunastu lat spowoduje to spadek ilości wytwarzanych odpadów w istniejących zakładach oraz zwiększenie stopnia odzysku odpadów u ich wytwórców. Tendencji tej towarzyszyć będzie trend odwrotny polegający na ujawnianiu przez kontrolerów, odpadów wytwarzanych przez przedsiębiorstwa, które dotąd nie wystąpiły o odpowiednie zezwolenia. Dotyczyć to będzie głównie niewielkich zakładów i działalności usługowej. Ocenia się, że udział tzw. „szarej strefy odpadowej”, składającej się głównie z małych zakładów produkcyjnych, rzemieślniczych i usługowych wynosi 5 – 8% całości obecnego strumienia odpadów w Polsce (Krajowy Plan Gospodarki Odpadami). Na podstawie ankietyzacji można stwierdzić, że odsetek ten, szczególnie w zakresie odpadów niebezpiecznych może być znacznie wyższy i sięgać nawet 20%.

Restrukturyzacja rolnictwa poprzez przemiany własnościowe i przekształcanie struktury agrarnej (prywatyzacja gruntów po PGR-ach, stały wzrost powierzchni gospodarstw rolnych) spowoduje zmniejszenie zatrudnienia w rolnictwie, wzrost produkcji na najlepszych gruntach oraz stopniową eliminację upraw na gruntach mało produktywnych i przekazywanie ich pod zalesianie. Intensyfikacja rolnictwa spowoduje wzrost ilości opakowań po pestycydach. Zmniejszać się będzie jednak toksyczność stosowanych preparatów. Na terenie powiatu ślubickiego elementem stymulującym rozwój gospodarczy będzie niewątpliwie Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Prognozowane zmiany w sektorze gospodarczym przedstawiono w tabeli nr 3.8. W analizie oparto się na współczynnikach zawartych w krajowym i wojewódzkim planie gospodarki odpadami oraz w innych opracowaniach branżowych. Planowanie przeprowadzono na bazie przewidywanego rozwoju poszczególnych branż przemysłu w horyzoncie średnioterminowym 4 lat. Przyjęto następujące założenia szczegółowe do prognoz:

- ✓ zużyte opony: wzrost o 20% do 2006 roku zgodnie z KOGO,
- ✓ przemysł rolno spożywczy: wzrost o 10% (KPGO) na skutek rozwoju sektora oraz koncentracji produkcji,
- ✓ sorbenty: wzrost o 10% skorelowany ze wzrostem gospodarczym, a w przypadku powiatu ślubickiego z rozwojem strefy ekonomicznej,
- ✓ oleje odpadowe wzrost o 20% na bazie KOGO,
- ✓ baterie i akumulatory: wzrost o 20% ze względu na rosnący wskaźnik ilości samochodów na 1 000 mieszkańców oraz wymianę starych samochodów na nowe,
- ✓ zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne: wzrost spowodowany automatyzacją życia codziennego, bogaceniem się społeczeństwa oraz obniżaniem kosztów produkcji,
- ✓ wycofane z eksploatacji pojazdy: wzrost o 20% - rozwój motoryzacji,
- ✓ odpady medyczne i weterynaryjne: wzrost o 25% na podstawie planu krajowego.

Oprócz wskaźników makroekonomicznych wzięto pod uwagę rozwój poszczególnych branż w ujęciu lokalnym na skutek rozpoczęcia działalności przez kolejne przedsiębiorstwa w Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Założono szczególny rozwój następujących branż:

- ✓ branża budowlana (Ekoline Polska, Adamowski i Wspólnicy, PIR i Wspólnicy BE&K, Steel Construction, TTB),

- ✓ branża maszynowa (Arinstein Polska, Instal-Kostrzyn),
- ✓ branża medyczna (CC. LfC),
- ✓ branża tekstylna (GGC Tkalia, GGC Farbiarnia, DEKADER),
- ✓ branża meblarska (Steinhoff Nova, K&K),
- ✓ branża obuwnicza (Lanatrade, Blusole).

W poniższej tabeli przedstawiono aktualny stan w zakresie wytwarzania odpadów gospodarczych wraz z prognozą.

Tab. 3.8. Prognoza ilości odpadów gospodarczych.

Grupa/ podgrupa/ rodzaj	Branża	Ilości odpadów w Mg/a		
		otrzymanych z inwentaryzacji	szacunkowy stan aktualny	prognoza
07	Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	15,310	45,000	50,000
08	Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczeliw i farb drukarskich)	0,965	20,000	40,000
10 01	Odpady z przemysłu energetycznego	1 179,600	2 500,000	2 500,000
12	Odpady z przemysłu hutniczego - Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	3,425	50,000	50,000
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	2 062,430	5 000,000	5 000,000
16 01 03	Zużyte opony	50,750	120,000	144,000
02	Odpady z przemysłu rolno-spożywczego	11 454,200	20 000,000	22 000,000
03	Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego	196,070	1 000,000	1 200,000
04	Odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego	72,500	100,000	120,000
15 02 02 15 02 03	Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych	4,759	8,000	8,800
09 01	Odpady z zakładów fotograficznych	10,520	20,000	20,000
14	Zużyte rozpuszczalniki	2,388	4,000	4,000
21 01 21	Zużyte źródła światła zawierające rtęć	2,316	4,000	4,000
13, 16	Odpady zawierające PCB	0,240	1,000	1,000
13	Oleje odpadowe	143,305	150,000	180,000
16 06	Baterie i akumulatory	18,727	25,000	30,000
17 06	Odpady zawierające azbest	0,000	250,000	250,000
06, 07	Pestycydy	0,060	2,800	2,800
16 02	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,911	500,000	550,000
16 01	Wycofane z eksploatacji pojazdy	100,000	235,000	282,000
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	21,473	43,800	54,750
		15 339,889	30 075,800	32 488,550

Przewiduje się, że na terenie powiatu słubickiego wzrost ilości odpadów gospodarczych w ujęciu średnioterminowym wyniesie ok. 8%, co jest związane głównie z rozwojem Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

4. ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI.

4.1. Sektor komunalny

4.1.1. Cele i kierunki działań

Cel ogólny na lata 2004-2011, w zakresie gospodarki odpadami, został sformułowany na podstawie zapisów ujętych w planach wyższego rzędu (krajowym i wojewódzkim) i brzmi:

„Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania”

Tak sformułowany cel jest zgodny z polityką ekologiczną państwa, która w zakresie odpadów kładzie nacisk na:

- ✓ *Zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez kreowanie zachowań w zakresie produkcji, przekształcania, transportu i konsumpcji;*
- ✓ *Zmniejszenie szkodliwości poprzez segregacje (szczególnie odpadów niebezpiecznych);*
- ✓ *Odzysk i recykling;*
- ✓ *Unieszkodliwianie przyjazne środowisku.*

Formułując cele do roku 2007 wzięto pod uwagę stan obecny oraz faktyczne możliwości w zakresie poprawy stanu istniejącego. Przy opracowywaniu zadań oparto się na celach wyznaczonych w planach wyższego szczebla. Starano się tak dobrać zestaw celów, aby działania niezbędne do ich wykonania były możliwe z technicznego punktu widzenia jak również z ekonomicznego. Wzięto również pod uwagę dotychczasowe działania i plany poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu, a szczególnie działania w zakresie gospodarki odpadami realizowane i planowane przez Celowy Związek Gmin CZG-12. Należy zwrócić uwagę, że plan powiatowy jest jedynie wykładnią dla planów niższego szczebla. Władze powiatu nie mają bezpośredniego wpływu na realizację większości postawionych celów; mogą jednak stymulować, kontrolować i wspomagać gminy w celu ich realizacji. Elementem kluczowym w zakresie planowania i realizacji odnośnie odpadów komunalnych jest przynależność wszystkich gmin poza Słubicami do Związku Gmin CZG-12. Brak decyzji miasta Słubice, co do przynależności do Związku, komplikuje system planowania gospodarki odpadami komunalnymi na rozpatrywanym obszarze. Przy konstruowaniu celów dla powiatu wzięto również pod uwagę wyniki przeprowadzonej akcji ankietowej oraz stan informacji na temat gospodarki odpadami z sektora gospodarki.

Cele na lata 2004 – 2007

1. Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców miast i wsi powiatu.
2. Wdrożenie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych.

3. Składowanie odpadów tylko na składowiskach spełniających wymagania techniczne i będących elementem systemu zagospodarowania odpadów.
4. Rekultywacja wszystkich dzikich składowisk oraz składowisk wyłączonych z eksploatacji.
5. Skierowanie w roku 2007 na składowiska do 82% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
6. Osiągnięcie w roku 2007 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - ✓ opakowania z papieru i tektury: 48%,
 - ✓ opakowania ze szkła: 40%,
 - ✓ opakowania z tworzyw sztucznych: 25%,
 - ✓ opakowania metalowe: 40%,
 - ✓ opakowania wielomateriałowe: 25%,
 - ✓ odpady wielkogabarytowe: 32%,
 - ✓ odpady budowlane: 25%,
 - ✓ odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 29%.
7. Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 74% wytworzonych odpadów komunalnych.

Proponowane kierunki działań

Dla osiągnięcia założonych celów niezbędne jest podjęcie następujących kierunków działań:

- ✓ Stworzenie jednolitego systemu zbiórki odpadów wraz z jego monitoringiem dla wszystkich gmin powiatu;
- ✓ Wdrażanie nowoczesnych metod unieszkodliwiania odpadów;
- ✓ Włączenie wszystkich gmin powiatu do ponadregionalnych systemów (systemu) gospodarki odpadami opartego na Regionalnych Zakładach Unieszkodliwiania Odpadów (ZUO) – w przypadku powiatu słubickiego powinien to być system w ramach CZG-12;
- ✓ Zapobieganie powstawaniu i ograniczanie ilości oraz uciążliwości odpadów poprzez wdrożenie systemu zbiórki selektywnej ukierunkowanego na pozyskanie surowców wtórnych i frakcji „bio” oraz wdrażanie programu budowy małych kompostowni odpadów zielonych;
- ✓ Organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych;
- ✓ Ograniczenie zawartości odpadów niebezpiecznych i biodegradowalnych w strumieniu odpadów kierowanych na składowiska inne niż niebezpieczne i obojętne;
- ✓ Kampania edukacyjno-promocyjna;
- ✓ Modernizacja składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w celu ich dostosowania do obowiązujących norm.

4.1.2. Plan działań

Przy propozycjach działań przyjęto następujące założenia:

- ✓ Całość systemu komunalnego będzie oparta na ZUOK Długoszyń;
- ✓ Składowiska i bazy firm komunalnych stanowiąc będą elementy wspomagające i uzupełniające dla ZUOK Długoszyń;

- ✓ Składowiska, których dostosowanie jest niemożliwe lub nieuzasadnione zostaną zrekultywowane najpóźniej do roku 2007;
- ✓ Odpady zebrane selektywnie muszą być poddane obróbce w celu ich konfekcjonowania i przygotowania do sprzedaży;
- ✓ Unieszkodliwianie frakcji „bio” na terenach wiejskich i częściowo w zabudowie jednorodzinnej będzie się odbywało systemem „gospodarczym” poprzez kompostowanie na miejscu;
- ✓ Selektywna zbiórka surowców wtórnych i odpadów niebezpiecznych będzie uzupełnieniem i wsparciem systemów, wynikających z przepisów nakładających ten obowiązek na wytwórców instytucjonalnych.

4.1.2.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

Przeciwdziałanie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów jest priorytetem w polityce odpadowej. Poniżej przedstawiono działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ich ograniczenia.

Zapobieganie i zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów może odbywać się poprzez:

- ✓ Kampanię edukacyjną propagującą zmniejszanie ilości wytwarzanych odpadów poprzez kreowanie zachowań konsumenckich polegających między innymi na:
 - stosowaniu opakowań wielokrotnego użytku,
 - preferowaniu produktów pochodzących z recyklingu,
 - stosowaniu urządzeń, maszyn, pojazdów wykonanych z elementów przeznaczonych do ponownego wykorzystania,
 - stosowaniu w życiu codziennym rozwiązań, technologii nisko- lub bezodpadowych (np. zamiana ogrzewania węglowego na gazowe; stosowanie urządzeń wielokrotnego użytku, zamiast jednorazowych),
 - wykorzystywaniu, używaniu odnawialnych źródeł energii.
- ✓ Stosowanie instrumentów finansowych, promujących ograniczanie powstawania odpadów ;
- ✓ Kompostowanie przydomowe frakcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na obszarach z zabudową jednorodziną;
- ✓ Opracowanie gminnych planów gospodarki odpadami.

4.1.2.2. Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego wpływu na środowisko

W zakresie odpadów komunalnych jest to zespół działań taki jak w przypadku zapobiegania powstawaniu odpadów rozszerzony o:

- ✓ Kampanię edukacyjną propagującą zmniejszanie ilości wytwarzanych odpadów z uwzględnieniem ich negatywnego wpływu na środowisko, poprzez kreowanie zachowań konsumenckich polegających m. in. na:
 - stosowaniu opakowań przyjaznych środowisku (np. biodegradowalnych),
 - stosowaniu materiałów, paliw ekologicznych,

- unikaniu stosowania maszyn i urządzeń zawierających elementy niebezpieczne.
- ✓ Ponowne wykorzystanie opakowań, materiałów i urządzeń poprzez np.
 - napełnianie pojemników, tonerów do drukarek i kopiarek,
 - zadrukowywanie dwustronne papieru,
 - ponowne wykorzystanie segregatorów, kartonów itp.,
 - wykorzystanie sprawnych elementów urządzeń,
 - selektywne zbieranie odpadów.

Wszystkie planowane działania w efekcie końcowym przekładają się na ilość ostatecznie deponowanych na składowiskach odpadów. W wyniku prowadzonych akcji edukacyjno-informacyjnych, działań organizacyjnych i prawnych należy doprowadzić do stanu, w którym ilość zdeponowanych w 2007 roku odpadów, będzie odpowiadać 74% wytworzonych. Przy założeniu, że powiat wytwarza 16 820 Mg/a odpadów z sektora komunalnego, na składowiskach powinno zostać zdeponowane nie więcej niż 12 447 Mg odpadów komunalnych. Dla realizacji tego celu niezbędna jest realizacja założonych celów odzysku odpadów, co przedstawia poniższa tabela.

Tab. 4.1. Zakładane ilości odpadów poddane odzyskowi i recyklingowi w Mg/a

Lp	Rodzaj	Ilość
1	Organiczne	850
2	Surowce wtórne	1 290
3	Odpady niebezpieczne	24
4	Odpady wielkogabarytowe	220
5	Odpady budowlane	470
	Razem	2 854

Przy założeniu 100% realizacji celów możliwe jest uzyskanie pomniejszenia masy składowanych odpadów do poziomu 13 966 Mg/a. Niezbędne jest, więc zmniejszenie tej masy o dodatkowe 1 519 Mg/a. Podstawowym instrumentem jest oczywiście zmniejszenie ilości produkowanych odpadów oraz oczywiście ich dodatkowa selekcja zgodna z założeniami KRPGO, co pozwoli na uzyskanie wskaźników znacznie poniżej wymaganych 74% wytwarzanych odpadów. Dodatkowym elementem, który można zastosować w celu zmniejszenia masy składowanych odpadów jest wykorzystanie frakcji mineralnej jako masy przesypanej na składowiska.

4.1.2.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne

Chodzi tutaj o wszelkie formy wspomagające system zbiórki, w tym selektywnej zbiórki odpadów, segregację, odzysk oraz bezpieczne unieszkodliwianie. Na terenie powiatu ślubickiego od wielu lat jest wdrażany i rozwijany taki system w ramach

Kompleksowego Regionalnego Programu Gospodarki Odpadami opracowanego dla potrzeb CZG-12. W związku z brakiem takiego programu dla Gminy Słubice należy go uwzględnić w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami.

Dalszy rozwój systemu powinien opierać się o dostępne formy zachęt i nacisków takich jak:

- ✓ Obowiązki określone prawem wynikające z obowiązku nałożonego na gminę przez zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62. poz. 628 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.Nr 132 poz.622 z późn. zm.),
- ✓ Wykorzystywanie przepisów lokalnych, a szczególnie Regulaminów Utrzymania Czystości i Porządku w Gminach. Prawo to obligujące gospodarstwa domowe i innych wytwórców odpadów może być wykorzystane do efektywnego wprowadzania selektywnej zbiórki, poprzez zalecenia dotyczące sposobu zbiórki, typów pojemników oraz częstotliwości ich wystawiania do zbiórki (zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U .Nr 132 poz. 622 z późn. zm.),
- ✓ Instrumenty finansowe, np. gospodarstwa odzyskujące część odpadów oszczędzają na wydatkach związanych ze zbiórką odpadów niesegregowanych (mniejszy pojemnik lub rzadszy odbiór). Inną zachętą finansową może być obniżenie opłaty za usuwanie odpadów dla gospodarstw prowadzących kompostowanie odpadów we własnym zakresie,
- ✓ Edukacja społeczna. Prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnych stanowi zasadniczą część wdrażania strategii i planów gospodarki odpadami. Jej celem jest zachęcanie „producentów” odpadów do ograniczania ilości wytwarzanych odpadów, a następnie do ich segregacji „u źródła”.

■ **Stworzenie sprawnego systemu zbiórki odpadów obejmującego docelowo wszystkich mieszkańców powiatu, szczególnie na obszarach wiejskich.**

W tym celu niezbędne jest egzekwowanie uchwalonych i wdrażanych Regulaminów Utrzymania Czystości i Porządku na Terenie Gminy przez wszystkie gminy w powiecie. Regulaminy te regulują takie kwestie jak:

- ✓ Wymagania w zakresie utrzymania porządku i czystości na nieruchomościach oraz terenach użytku publicznego;
- ✓ Realizacja Kompleksowego Powiatowego Programu Gospodarki Odpadami;
- ✓ Miejsca wywozu oraz zasady transportu odpadów;
- ✓ Sposoby postępowania z odpadami niebezpiecznymi (w tym: przemysłowe, medyczne i weterynaryjne);
- ✓ Kryteria udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie transportu odpadów;
- ✓ Rozliczanie usług w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi i nieczystościami ciekłymi oraz sposób określania górnej stawki opłaty z tytułu świadczenia tych usług;
- ✓ Obowiązki właścicieli (posiadaczy) zwierząt domowych;
- ✓ Warunki i wymagania dla utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach gminy wyłączonych z produkcji rolniczej;
- ✓ Wyznaczenie obszarów obowiązkowej deratyzacji;
- ✓ Sankcje z tytułu naruszenia postanowień regulaminu.

Nie należy również zapominać o prowadzeniu ciągłej kampanii promocyjno-edukacyjnej dla przedstawienia mieszkańcom celów, metod, zasad i skutków Regulaminu.

W chwili obecnej niezbędnym wydaje się stopniowa ocena przez gminy, powiat i władze związku CZG-12, efektów działania systemu i możliwości podnoszenia jego skuteczności. Władze gmin w porozumieniu z CZG-12 powinny dokonać oceny i kontroli wypełniania obowiązków wynikających z regulaminu i przeprowadzać okresowe kontrole. Z oceny ilości odpadów dostarczanych do ZUOK Długoszyń wynika, że obecnie funkcjonujący system zbiórki, transportu i unieszkodliwiania odpadów jest „nieszczelny”.

■ **Budowa stacji przeładunkowych odpadów**

W celu zmniejszenia kosztów przewozu odpadów z gmin powiatu na składowisko w Długoszyń należy przystąpić do realizacji stacji przeładunkowych odpadów. Stacja taka poza funkcją magazynu buforowego i przesypowni, może również być wyposażona w małą kompostownię przyzową odpadów zielonych, magazyn odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych oraz punkt zbiórki, skupu surowców wtórnych.

Odległości z poszczególnych gmin do zakładu w Długoszyń wynoszą:

- Cybinka 40 km
- Ośno Lubuskie 14 km
- Górzycza 30 km
- Rzepin 25 km
- Słubice 42 km

Jak widać z powyższego zestawienia dla wszystkich poza gminą Ośno Lub, należy rozpatrywać konieczność budowy stacji przeładunkowych dla zmniejszenia kosztów i uciążliwości transportu odpadów. Alternatywnie można rozpatrywać zakup pojazdu specjalistycznego o dużej pojemności.

■ **Zapewnienie prawidłowej częstotliwości zbierania odpadów**

Kolejnym elementem prawidłowego postępowania z odpadami jest system zbierania i transportu odpadów, a w szczególności **częstotliwość ich zbierania**. Sposób usuwania i sposób ich przechowywania mają znaczący wpływ na czystość i stan sanitarny obszarów zabudowanych, a tym samym na poziom bytowania mieszkańców. Gromadzenie odpadów powinno stanowić etap krótkotrwały i przejściowy. Częstotliwość wywozu odpadów komunalnych nie może być mniejsza niż 2 razy w miesiącu, a tylko w przypadku rozproszonej zabudowy wiejskiej z minimalnym udziałem frakcji „bio” dopuszcza się stosowanie wywozu raz w miesiącu. Częstotliwość wywozu odpadów surowcowych powinna być realizowana, zgodnie z przedstawionym mieszkańcom harmonogramem.

■ **Wdrożenie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych, niebezpiecznych**

Niezbędna jest również selektywna zbiórka takich odpadów jak: budowlane, wielkogabarytowe, a w szczególności niebezpieczne. Również w tym przypadku zasady wdrażania, prawa i obowiązki uczestników systemu oraz zasady egzekwowania i kontroli zostały określone w „Regulaminie”, o którym była mowa wcześniej. Całość powinna być oparta, w przypadku indywidualnych wytwórców, o

System zorganizowanych "wystawek" dla odpadów wielkogabarytowych.

Zużyte sprzęty gospodarstwa domowego, meble, deski, złom i inne odpady nietypowe winny być gromadzone osobno. System wystawek polega na tym, że w określone dni miesiąca mieszkańcy wystawiają omawiane odpady przed posesję, bądź gromadzą je w dostarczanych przez firmę wywozową kontenerach. Odpady są usuwane przez firmy wywozowe. Jednostki handlowe, usługowe i przemysłowe powinny być zobowiązane do samodzielnego dostarczania odpadów wielkogabarytowych do zakładu unieszkodliwiania lub korzystania z usług firm wywozowych. Proponuje się zbiórkę tych odpadów 1 raz na kwartał lub 1 raz na miesiąc zależnie od potrzeb w danej gminie.

Władze gminy powinny wyznaczyć dzień zbiórki i umieścić ogłoszenie na słupach o planowanej dacie zbiórki, a firmy wywożące odpady powinny uwzględnić taki grafik w informacjach i rachunkach przekazywanych mieszkańcom. Odpady wielkogabarytowe powinny być kierowane na składowiska wyposażone w stanowiska do ich demontażu. Ze względu na prostotę systemu zbiórki tych odpadów zakłada się, że do roku 2007 obejmie ona 90% wszystkich odpadów wielkogabarytowych. Z kolei ze względu na skład tych odpadów, jedynie 10% ich masy powinno być skierowanych do unieszkodliwiania poprzez składowanie, pozostałe powinny zostać poddane procesom odzysku lub innym formom unieszkodliwienia (np. scalanie, spalanie). W roku 2007 powinny być, więc zbierane odpady wielkogabarytowe w ilości ok. 1 200 Mg/a.

Z uwagi na brak możliwości segregacji wielorakich i różnorodnych odpadów nieprzyjaznych dla środowiska, a pochodzących z gospodarstw domowych, należy przyjąć zasadę oddzielania ich od odpadów organicznych i mniej niebezpiecznych dla środowiska.

Odpady specjalne, z braku możliwości ich ponownego wykorzystania, należy utylizować np. w spalarniach lub składować w specjalnych kwaterach składowania lub w deponatorach na odpady niebezpieczne.

Procedura wdrażania systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi jest bardzo pracochłonna i długotrwała. Wymaga również dużej staranności przy jego opracowaniu. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na odpowiednie przygotowanie społeczeństwa do jego wdrożenia poprzez przemyślaną edukację.

Proponuje się szczególnie nacisk położyć na zbieranie niżej wymienionych rodzajów odpadów niebezpiecznych:

- ✓ Zużyte akumulatory,
- ✓ Ogniwa galwaniczne,
- ✓ Odpady farmakologiczne (przeterminowane lub niewykorzystane lekarstwa),
- ✓ Przeterminowane środki ochrony roślin i opakowania po nich,
- ✓ Opakowania i odpady chemiczne (chemia gospodarcza),
- ✓ Lampy rtęciowe.

Z wyżej wymienionych odpadów szczególne zagrożenie dla środowiska stanowią opakowania lub niewykorzystane w pełni środki ochrony roślin. Są to substancje zaliczane do silnie toksycznych, które w formie stężonej są bardzo groźne dla środowiska. Mimo, iż od wielu lat problem ten występuje i opracowano wiele różnych projektów oraz zaproponowano wiele możliwych do przyjęcia rozwiązań skutecznie eliminujących zagrożenia, problemu do tej pory nie rozwiązano. Skuteczne metody unieszkodliwiania tych odpadów wymagają organizacji regionalnego (powiatowego) systemu.

■ **Organizacja punktów zbiórki i czasowego magazynowania odpadów niebezpiecznych**

Punkty takie powinny odbierać odpady niebezpieczne, gromadzić je w bezpieczny dla środowiska sposób i zapewnić ich transport w możliwie krótkim czasie do miejsca unieszkodliwiania. Punkty można zorganizować w oparciu o istniejące bazy firm zajmujących się zbiórką odpadów. Podstawą wyodrębniania odpadów niebezpiecznych w środowisku winna być selektywna zbiórka tej grupy odpadów u źródła. Ze względu na rozproszony charakter źródeł odpadów nie należy liczyć na efektywność zbierania odpadów niebezpiecznych poprzez np. punkty gromadzenia poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych. Istnienie takich stacjonarnych punktów w gminach powiatu słubickiego byłoby ekonomicznie nieuzasadnione. Wszystko wskazuje na to, iż w warunkach wiejskich (zdecydowana większość terenu powiatu) zbiórka odpadów niebezpiecznych winna być organizowana w postaci akcji obwoźnego zbierania tych odpadów.

Warunkiem powodzenia takich akcji jest szeroka informacja:

- ✓ jakiego rodzaju odpady są niebezpieczne, jak je separować i przechowywać w warunkach domowych do czasu odbioru,
- ✓ jakie są warunki finansowe odbioru (na początku są to zwykle zbiórki bezpłatne dla mieszkańców),
- ✓ dokładny harmonogram zbierania odpadów (najskuteczniejsze są akcje prowadzone dwa razy do roku w tradycyjnych terminach generalnych porządków – wiosenna i jesienna).

WNIOSEK: Segregacja u źródła odpadów niebezpiecznych oraz okresowe (akcyjne) ich odbieranie od wytwórców wydaje się być jedynym sposobem skutecznej eliminacji tej grupy odpadów ze strumienia odpadów komunalnych.

Proponuje się zastosowanie różnych sposobów gromadzenia i odbioru odpadów, zależnie od ich rodzaju i miejsca ich powstawania:

- ✓ *system pojemnikowy dla leków i baterii*
 - Leki zaleca się gromadzić w pojemnikach zlokalizowanych w aptekach, przychodniach lekarskich (pojemnik 120 dm³, oznakowany, o jaskrawej kolorystyce); orientacyjna liczba punktów uzależniona jest od faktycznej liczby aptek;
 - Baterie zaleca się gromadzić w pojemnikach zlokalizowanych w centrach handlowych i szkołach (wytypować 1 punkt na 5-6 tys. mieszkańców lub minimum jeden punkt na osiedle);
- ✓ *wędrująca zbiornica odpadów niebezpiecznych* dla przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po nich, opakowań i odpadów chemicznych oraz lamp rtęciowych. Zgodnie z harmonogramem, raz-dwa razy do roku, po terenie powiatu przemierza się samochód, do którego można odstawić odpady niebezpieczne. Odpady te następnie należy dowieźć do czasowego magazynu odpadów niebezpiecznych, a następnie skierować do punktów ich unieszkodliwiania. Ogłoszenia o zbiórce odpadów powinny pojawić się w lokalnej prasie i słupach ogłoszeniowych przynajmniej dwa tygodnie przed wyznaczonym terminem.
- ✓ *punkty gromadzenia akumulatorów* - stacje benzynowe i warsztaty samochodowe, zlokalizowane na terenie powiatu. Zebrane akumulatory zostaną wywiezione z terenu miasta przez jednostkę powołaną dla tego celu

raz na jakiś czas na wezwanie do miejsca ich unieszkodliwienia. Stacje benzynowe i warsztaty samochodowe mogą również służyć do zorganizowanego gromadzenia opon samochodowych. Generalnie w przypadku akumulatorów i opon można mówić o tendencji zmniejszania się problemu ze względu na wprowadzenie opłat produktowej i depozytowej.

Ze względu na znacznie trudniejszy system identyfikacji, zbiórki i utylizacji, zakłada się znacznie niższe poziomy uzyskania odpadów niebezpiecznych poprzez selektywną zbiórkę od mieszkańców niż w przypadku odpadów z sektora gospodarki.

Tab. 4.2. Zakładane ilości pozyskanych odpadów niebezpiecznych z masy odpadów komunalnych (tys. Mg)

Lp	Lata	Masa w tys. Mg
1	2003	0,02
2	2004	0,03
3	2005	0,03
4	2006	0,05
5	2007	0,06
6	2008	0,08
7	2009	0,09
8	2010	0,11
9	2011	0,13

■ **Modernizacja składowisk dla spełnienia wymagań technicznych i włączenie do systemu zagospodarowania odpadów**

W trakcie opracowywania niniejszego planu, gmina Słubice przystąpiła do realizacji sortowni odpadów na terenie składowiska w Kunowicach. Składowisko to wymaga jednak podjęcia działań w celu realizacji Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r., w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549). Istniejące składowiska, których zamknięcie nie jest uzasadnione należy zmodernizować tak aby spełniały poniższe wymogi rozporządzenia:

- ✓ Wokół składowiska odpadów niebezpiecznych i odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne umieszcza się zewnętrzny system rowów drenażowych uniemożliwiający dopływ wód powierzchniowych i podziemnych do składowiska odpadów (chyba, że z przeprowadzonych badań, wynika, że zewnętrzny system rowów drenażowych nie jest konieczny).
- ✓ Składowisko odpadów, na którym przewiduje się składowanie odpadów ulegających biodegradacji, wyposaża się w instalację do odprowadzania gazu składowiskowego.
- ✓ Gaz składowiskowy oczyszcza się i wykorzystuje do celów energetycznych, a jeżeli jest to niemożliwe - spala w pochodni.
- ✓ Składowisko odpadów wykonuje się w sposób uniemożliwiający dostęp osób nieuprawnionych oraz nielegalne składowanie odpadów.
- ✓ Składowisko odpadów otacza się pasem zieleni złożonym z drzew i krzewów, w celu ograniczenia do minimum niedogodności i zagrożeń powstających na

składowisku odpadów w wyniku emisji odorów i pyłów, roznoszenia odpadów przez wiatr, hałasu i ruchu drogowego, oddziaływania zwierząt, tworzenia się aerozoli oraz pożarów.

- ✓ Minimalna szerokość pasa zieleni wynosi 10 m.
- ✓ Składowisko odpadów, na którym przewiduje się składowanie odpadów ulegających biodegradacji, wyposaża się w urządzenia do mycia i dezynfekcji kół pojazdów opuszczających obiekt.
- ✓ Składowisko odpadów wyposaża się w system umożliwiający pomiar masy odpadów przyjmowanych na składowisko, w szczególności składowisko odpadów, na które odpady dostarczane są transportem kołowym, wyposaża się w wagę samochodową.

Ponadto eksploatacja składowiska odpadów powinna zapewniać:

- ✓ ograniczenie powierzchni składowanych odpadów ekspozycyjnych na oddziaływanie warunków atmosferycznych, o ile jest to konieczne dla ograniczania zanieczyszczenia powietrza, w tym rozwiewania odpadów;
- ✓ przeciwdziałanie rozwiewaniu odpadów;
- ✓ gromadzenie odcieków i poddawanie ich oczyszczaniu w stopniu umożliwiającym ich przyjęcie na oczyszczalnię ścieków lub odprowadzenie do wód lub do ziemi;
- ✓ ocieki ze składowisk odpadów niebezpiecznych oraz ze składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne gromadzi się w specjalnych zbiornikach lub bezpośrednio odprowadza do kanalizacji.

Odpady inne niż niebezpieczne i obojętne powstałe z procesów unieszkodliwiania odpadów, wymienione w katalogu odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206), zwanym dalej "katalogiem odpadów", w podgrupach 19 01, 19 02, 19 03, 19 04 i 19 10 składowane są w wydzielonej kwadracie.

Ponadto składowiska powinny spełniać wymogi wynikające z innych przepisów np. sanitarnych czy BHP oraz zapewniać gospodarowanie odpadami zapewniające nie tylko bezpieczne składowanie, ale również odzyskiwanie surowców wtórnych i kompostowanie frakcji bio.

W związku z rozpoczętą realizacją sortowni wraz z infrastrukturą, a co za tym idzie decyzją władz gminy Słubice dot. rozbudowy i modernizacji składowiska należy dodatkowo uzupełnić lub wykonać:

- ✓ Modernizację budynku socjalnego ze stanowiskiem wagowym i pełną elektroniczną rejestracją dowożonych odpadów,
- ✓ Łapacze zapobiegające rozwiewaniu odpadów,
- ✓ Modernizację układu komunikacyjnego uniemożliwiająca opuszczenie składowiska bez przejazdu przez urządzenie myjąco-dezynfekujące,
- ✓ Zamontowanie urządzenia myjąco-dezynfekującego,
- ✓ Instalację do przechwytywania i unieszkodliwiania gazu wysypiskowego – pochodni,
- ✓ Kompostownię odpadów zielonych,
- ✓ Obiekt magazynowania odpadów niebezpiecznych,
- ✓ Magazyn paliw,
- ✓ System drenażu opaskowego,

- ✓ Pas zieleni ochronnej.

W sytuacji funkcjonującego zakładu w Długoszynie składowisko w Kunowicach może pełnić funkcje „obiektu satelickiego”, jako stacja segregacji, magazyn zbierania surowców wtórnych, stacja przeładunkowa, kwatery składowania balastu. Ostateczne przeznaczenie tego składowiska powinno wynikać z porozumień podpisanych przez gminę Słubice z władzami Celowego Związku Gmin.

4.1.2.4. Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów

Redukcja odpadów ulegających biodegradacji może się odbywać poprzez;

- ✓ Kompostowanie odpadów we własnym zakresie przez mieszkańców (dotyczy zabudowy jednorodzinnej);
- ✓ Kompostowanie odpadów organicznych z selektywnej zbiórki lub wysortowanych z odpadów zmieszanych w instalacjach kompostowania odpadów.

Rozpoczęte przez CZG-12 działania mające na celu zmniejszenie ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska poprzez ich selekcję u źródła to krok we właściwym kierunku. Działania mają charakter dwutorowy:

- ✓ zbiórka odpadów organicznych w zabudowie miejskiej,
- ✓ kompostowanie przydomowe na terenach wiejskich.

W tabeli poniżej przedstawiono kalkulację dotyczącą planowanego recyklingu odpadów biodegradowalnych w powiecie słubickim. Rok 2003 potraktowano jako rok zerowy, a pierwszy pomiar założono na koniec roku 2004. Wynika to z konieczności wdrożenia systemu w roku 2004, czego efekty mogą być wyliczalne dopiero w roku 2005. Z przedstawionych wyliczeń wynika, że system musi zacząć przynosić efekty w roku 2007 pod warunkiem, że w odpadach pochodzących z gospodarstw domowych z terenów wiejskich zostaną wyeliminowane (kompostowane na miejscu we własnym zakresie) w całości, a z miast w 20% odpady organiczne. W przypadku stwierdzenia odstępstw od tej zasady należy wskaźniki odpowiednio skorygować. W roku 2007 należy zebrać dodatkowo i poddać unieszkodliwieniu ok. 80 Mg odpadów organicznych i poddać je odpowiednim procesom unieszkodliwiania. Natomiast w roku 2009 – 290 Mg, aby w roku 2011 zwiększyć do poziomu 510 Mg.

Podstawowym założeniem planu w zakresie odpadów biodegradowalnych jest, osiągnięcie efektu zagospodarowywania we własnym zakresie wszystkich odpadów organicznych powstających na terenach wiejskich oraz odpadów organicznych powstających u 20% mieszkańców terenów miejskich. Cel taki można osiągnąć jedynie dzięki prowadzonej kampanii edukacyjnej oraz wdrożonym instrumentom ekonomicznym. Realizacja powyższych założeń weryfikowana będzie w trakcie prowadzonych badań morfologii i właściwości odpadów kierowanych na składowiska zgodnie z odpowiednimi wytycznymi.

Tab. 4.3. Prognoza wzrostu odpadów biodegradowalnych na terenie powiatu słubickiego

Lata	2003	2005	2007	2009	2011
Prognozowana ilość odpadów w tys. Mg/a	16,08	16,40	16,73	17,06	17,41

Ilość odpadów biodegradowalnych	5,31	5,41	5,52	5,63	5,75
Ilość odpadów biodegradowalnych dopuszczonych do składowania	5,31	4,92	4,53	4,39	4,25
Niezbędna ilość odpadów biodegradowalnych do recyklingu	0,00	0,49	0,99	1,24	1,49
Prognozowana ilość odpadów "bio" z gospodarstw domowych w tys. Mg/a	3,62	3,76	3,89	4,03	4,17
Zakładana ilość odpadów zagospodarowywana we własnym zakresie przez mieszkańców	0,85	0,88	0,91	0,95	0,98
Dodatkowa ilość odpadów biodegradowalnych do pozyskania i recyklingu organicznego	0,00	0,00	0,08	0,29	0,51

W praktyce realizacja założonych celów wymaga przede wszystkim szeroko zakrojonej kampanii promocyjnej domowego kompostowania frakcji bio i selekcji opakowań papierowych u źródła. W dalszej fazie wymaga ona wdrożenia selekcji bioodpadów u źródła. Należy również rozważyć możliwości budowy małych kompostowni przyzwoitych odpadów zielonych przy planowanych stacjach przeładunkowych.

4.1.2.5. Sposób realizacji planu zamykania instalacji, w szczególności składowisk odpadów i spalarni odpadów, nie spełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych

W przypadku powiatu słubickiego, dzięki działaniom władz powiatu i CZG-12, doprowadzono do zamknięcia – wyłączenia z eksploatacji wszystkich składowisk zagrażających środowisku naturalnemu lub podjęcia działań dostosowawczych, jak w przypadku składowiska w Kunowicach. Składowiska zamknięte do końca roku 2004 zostaną poddane rekultywacji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r w procesie zamknięcia składowiska odpadów lub jego części wykonuje się prace rekultywacyjne w sposób zabezpieczający składowisko odpadów przed jego szkodliwym oddziaływaniem na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze, integrujący obszar składowiska odpadów z otaczającym środowiskiem oraz umożliwiającą obserwację wpływu składowiska odpadów na środowisko. Po zakończeniu eksploatacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne lub składowiska odpadów obojętnych lub ich części, skarpy oraz powierzchnię korony składowiska porządkuje się i zabezpiecza przed erozją wodną i wietrzną przez wykonanie odpowiedniej okrywy rekultywacyjnej, której konstrukcja uzależniona jest od właściwości odpadów. Zgodnie z przepisami minimalna miąższość okrywy rekultywacyjnej dla składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne powinna umożliwić powstanie i utrzymanie trwałej pokrywy roślinnej. Na koronie składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie mogą być wykonywane przez okres 50 lat od dnia

zamknięcia składowiska budynki, wykopy, instalacje naziemne i podziemne, z wyłączeniem instalacji związanych z funkcjonowaniem składowiska.

Okres ten może być skrócony, jeżeli z ekspertyzy geotechnicznej oraz z ekspertyzy sanitarnej, dołączonej do wniosku o zmianę decyzji o zgodzie na zamknięcie składowiska, wynika, że prowadzenie takich robót nie spowoduje zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Rekultywacja obecnie użytkowanych, niezabezpieczonych w odpowiedni sposób składowisk gminnych znajdujących się na terenie CZG-12 jest statutowym zadaniem związku. Do tej pory rekultywacji poddano składowiska w gminach Cybinka i Ośno Lub. W roku 2004 zostaną zrehabilitowane składowiska w gminie Górzycy oraz w gminie Rzepin.

W przypadku tzw. dzikich składowisk niezbędne jest oczywiście podjęcie działań zmierzających do całkowitej eliminacji tego zjawiska, a szczegółowy harmonogram w tym zakresie powinien zostać opracowany na poziomie planów gminnych.

W pierwszej kolejności należy przeprowadzić ewidencję dzikich składowisk we wszystkich gminach powiatu, gdyż w chwili obecnej brak jest takiej inwentaryzacji. Inwentaryzacja dzikich składowisk została wykonana w gminie Słubice, co przedstawia poniższa tabela.

Tab. 4.4. Lista dzikich składowisk do rekultywacji na terenie gminy Słubice

Lp.	Lokalizacja	Ilość odpadów w m ³
1	Golice	970
2	Lisów	122
3	Pławidło	60
4	Ogród „Zorza”	16
5	ul. Drzymały	0,14
6	ul. Rzepińska	10
7	ul. Folwarczna – łąki	10
8	ul. Powstańców Wlkp.	250
9	Rybcice – za cmentarzem	70
10	Kunowice ul. Szkolna	5
	Razem	1 525

4.2. Sektor gospodarczy

4.2.1. Cele i kierunki działań

Cel ogólny na lata 2004-2011, w zakresie gospodarki odpadami z sektora gospodarki, został sformułowany na podstawie zapisów ujętych w planach wyższego rzędu (krajowym i wojewódzkim) i brzmi:

„Ograniczanie wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego oraz wprowadzenie nowoczesnego systemu ich ewidencji, unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania”

Zadaniem o pierwszorzędym znaczeniu, niezbędnym do realizacji w krótkim terminie, jest wprowadzenie systemu informacji i ewidencji całego strumienia powstających odpadów. Ogromna odpowiedzialność spada w tym względzie na urzędy administracji samorządowej różnego szczebla. Trzeba jednak zdawać sobie sprawę z faktu, że bez koordynacji tych działań na poziomie wojewódzkim, na pewno nie przyniesie ona oczekiwanych rezultatów. Działania władz powiatowych, mogą stanowić jedynie wsparcie i uzupełnienie.

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań:

- ✓ Zintensyfikowanie kontroli zakładów – „wymuszenie” składania sprawozdań dot. jakości i ilości wytwarzanych odpadów oraz sposobu ich zagospodarowania;
- ✓ Systematyczne wprowadzanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii produkcji;
- ✓ Stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji gospodarczego wykorzystania odpadów;
- ✓ Wyeliminowanie nieprawidłowego unieszkodliwiania odpadów;
- ✓ Dekontaminacja i unieszkodliwienie odpadów zawierających PCB;
- ✓ Weryfikacja bazy danych dla odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie powiatu w porozumieniu ze służbami wojewódzkimi;
- ✓ Akcja informacyjno-promocyjna.

Cele na lata 2004 – 2007

- ✓ Wdrożenie systemu pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania (bazy danych) odpadów z sektora gospodarczego;
- ✓ Wdrożenie skutecznego systemu kontroli i nadzoru nad gospodarowaniem odpadami, w tym prowadzenie monitoringu (działania te powinny być realizowane we współpracy z Urzędem Marszałkowskim);
- ✓ Objęcie systemem odbioru wszystkich odpadów niebezpiecznych z sektora gospodarki;
- ✓ Inwentaryzacja wszystkich wytwórców odpadów z sektora gospodarki z terenu powiatu - zwiększenie ilości podmiotów posiadających zezwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych.

4.2.2. Plan działań w gospodarce odpadami z sektora gospodarczego

4.2.2.1. Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczeliw i farb drukarskich) – grupa 08

Z uwagi na duże rozproszenie zakładów wytwarzających tego typu odpady, brak jest zinwentaryzowanych źródeł ich powstawania. Co za tym idzie brak jest również inwentaryzacji ilości i rodzaju powstających odpadów oraz sposobów ich odzysku i unieszkodliwiania.

Podstawowe działania powinny obejmować:

- ✓ Działania kontrolno- informacyjne;
- ✓ Inwentaryzację wytwórców;
- ✓ Kampanię informacyjno- edukacyjną w celu ograniczania szkodliwości poprzez:
 - stosowanie materiałów o mniejszej szkodliwości dla środowiska,
 - właściwe utrzymanie i kontrola procesu malowania,
 - wykorzystywanie resztek, odzysk i ponowne używanie (np. do gruntowania),
 - stosowanie opakowań wielorazowych,
 - odpowiednie sposoby magazynowania,
 - wskazanie sposobów właściwego postępowania z odpadami,
- ✓ Stymulowanie działań dla powstania punktów odbioru, zbiornic w ramach systemu zagospodarowania odpadów.

Cały system zbiórki odpadów od drobnych przedsiębiorców może być realizowany w ramach planowanego systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi z sektora komunalnego. Niewielkie ilości wytwarzane przez poszczególnych wytwórców, determinują rozwiązanie polegające na okresowym odbiorze odpadów i ich dostarczeniu do punktu czasowego gromadzenia celem ich dalszego transportu do końcowego odbiorcy. W przypadku powiatu najbliższą instalacją jest spalarnia Przedsiębiorstwa Usług Ekologicznych Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp, a także Presseko w Bolechowie k/Poznania.

4.2.2.2. Odpady z przemysłu energetycznego – grupa 10

Podstawowe działania obejmują:

- ✓ minimalizację ilości powstających odpadów poprzez stosowanie technologii „Czystej energii”,
- ✓ stymulowanie zwiększenia stopnia wykorzystania odpadów, szczególnie ze źródeł rozproszonych,
- ✓ selektywne gromadzenie, szczególnie ze źródeł rozproszonych,
- ✓ informowanie o możliwościach bezpiecznego wykorzystywania odpadów.

Obecnie odpady od dużych wytwórców są w całości wykorzystywane jako materiał do niwelacji terenów, podbudowy dróg itp. Należy dążyć do wykorzystania odpadów z terenu powiatu do produkcji materiałów budowlanych, wyrobów ceramicznych. W związku z planowanymi budowlami dróg i autostrad, rynek odbiorców tych odpadów powinien wykazywać tendencję wzrostową.

Instalację do odzysku odpadów z grupy 10 prowadzi na terenie powiatu firma RMC Polska – zakład w Słubicach.

4.2.2.3. Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych – grupa 12

Są to odpady powstające przy produkcji i obróbce elementów metalowych i tworzyw sztucznych oraz w procesach remontowych. Związane są z wykonywaniem cięć, szlifowaniem, spawaniem, polerowaniem itp. Są to więc odpady powstające w dużym

rozproszeniu, w zakładach przetwórstwa tworzyw sztucznych, ślusarskich, mechanicznych, napraw samochodów itp. Odpady te ze względu na swą łatwą zbywalność (poza płynnymi), są kierowane do punktów skupu i dalej do recyklingu. Należałoby jednak podjąć działania w celu minimalizacji wytwarzania odpadów takich jak zużyte oleje i emulsje z obróbki metali. Wymaga to m.in. stosowania w zakładach procedur obejmujących konserwację urządzeń, oczyszczanie płynów z zanieczyszczeń itp. w celu wydłużenia okresu ich użytkowania. Ponadto istotna jest standaryzacja stosowanych w danym zakładzie płynów chłodzących w celu ułatwienia ich recyklingu.

Podstawowe rodzaje odpadów występujące w tej grupie tj. wióry i ścinki metali, są poddawane odzyskowi w procesach hutniczych. Podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów z tej grupy jest składowanie i dotyczy to takich odpadów jak: zużyte ścierniwo, szlasy z mechanicznej obróbki powierzchni, odpady spawalnicze i zużyte elektrody, odpady tworzyw sztucznych. Odpady unieszkodliwiane w inny sposób niż składowanie to odpadowe emulsje z obróbki metali oraz odpady z odtłuszczania parą i wodą. Są one poddawane w specjalistycznych instalacjach obróbce fizyko-chemicznej celem ich odwodnienia, wytrącenia substancji niebezpiecznych, które następnie są poddawane scaleniu do postaci niewymywalnej.

4.2.2.4. Odpady z przemysłu remontowo-budowlanego – grupa 17

Odpady z tej branży cechują się dużą liczbą potencjalnych miejsc powstawania oraz stosunkowo trudnym monitoringiem ich ilości i jakości. Do grupy wytwórców tych odpadów poza przedsiębiorstwami budowlano-remontowymi należą również przedsiębiorstwa komunalne, energetyczne itp. prowadzące działania inwestycyjno-naprawcze. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w tej grupie omówiono przy okazji analizy odpadów komunalnych. W odpadach budowlanych z sektora gospodarki należy szczególny nacisk położyć na działania zmierzające do ich właściwej selekcji i bezpiecznego wykorzystania oraz unieszkodliwienia.

Usuwanie tego typu odpadów na terenie powiatu zajmują się firmy:

- ✓ EKOS sp. z o.o. z Poznania;
- ✓ Ekochem Ekoservice z Łodzi;
- ✓ REMBUD-ZREMB – Gorzów;
- ✓ TERMOEXPORT –Warszawa;
- ✓ CARO – Zamość;
- ✓ PUK – Słubice;
- ✓ LECH – Rapice.

Dla niektórych rodzajów odpadów z tej grupy prowadzone są prawidłowe sposoby postępowania zgodne z aktualnymi wymogami. W całości procesom odzysku poddane są następujące rodzaje odpadów: drewno, tworzywa sztuczne, asfalt zawierający smołę, ołów i cynk.

Najlepiej rozwinięty jest system odzysku odpadów i złomów metalicznych oraz stopów metali. Odpady te przerabiane są w hutnictwie żelaza i stali oraz hutnictwie metali kolorowych jako surowiec do wytopu stali i metali kolorowych. Proces odzysku odbywa się poprzez sieć punktów skupu surowców wtórnych, a wiele zakładów, w

których metale są odpadem poprodukcyjnym przekazuje te odpady bezpośrednio do hut.

Odpady z tworzyw sztucznych poddawane są odzyskowi i unieszkodliwiane poprzez: recykling materiałowy, recykling chemiczny i recykling energetyczny.

Szkło i stłuczka szklana zagospodarowywana jest głównie w hutnictwie szkła w procesie topienia szkła w hutach. W celu maksymalizacji odzysku szkła jako surowca wtórnego niezbędne jest prowadzenie prac demontażowych w sposób pozwalający na selektywne gromadzenie tego odpadu. Większość zebranej stłuczki trafia do Huty Szkła Jarosław poprzez spółkę Recykling Centrum. Przerobem białej stłuczki szklanej zajmuje się HS Warta w Sierakowie.

Odpadowe drewno może być wykorzystywane do produkcji płyt wiórowych lub do produkcji brykietów energetycznych.

4.2.2.5. Zużyte opony – kod 16 01 03

Podstawowym celem jest zwiększenie stopnia wykorzystania opon zużytych. Sytuacja w zakresie odzysku i recyklingu opon powinna w najbliższych latach ulegać poprawie w związku z wprowadzeniem ustawy o obowiązkach producentów niektórych wyrobów oraz opłacie produktowej i depozytowej. Z drugiej strony, w związku ze zmianami na rynku przetwórstwa wyrobów gumowych, polegającą na pobieraniu opłat przez odbiorców (do roku 2002 płacono za dostarczenie opon), może nastąpić usuwanie opon w niekontrolowany sposób.

Zużyte opony można poddawać recyklingowi:

- ✓ Produktowemu (poprzez bieżnikowanie i wulkanizację),
- ✓ Materiałowemu (uzyskuje się materiały izolacyjne, wykładziny podłogowe, dodatki do asfaltu, izolacje dźwiękochłonne, pokrycia dachowe, itp.),
- ✓ Energetycznemu (spalanie w piecach przemysłowych pozwala na uzyskanie energii cieplnej),
- ✓ Niewielkie ilości opon mogą być zagospodarowane w całości jako wypełnienia konstrukcyjne.

Podstawowe działania w celu minimalizacji ilości zużytych opon oraz ograniczenia ich wpływu na środowisko należy podjąć działania:

- ✓ promocyjne dla propagowania recyklingu, szczególnie produktowego,
- ✓ organizacyjne – punkty przyjmowania i gromadzenia opon.

W chwili obecnej w Polsce głównym sposobem unieszkodliwiania opon jest ich spalanie, a głównym odbiorcą opon do utylizacji jest cementownia Góraźdże, której moce przerobowe są w stanie zaspokoić obecne wymagania ustawowe odnośnie poziomu recyklingu. W okolicach Słubic działa ABC Recykling w Krośnie Odrzańskim. Wprowadzenie opłaty produktowej nie zwiększyło popytu na usługi mniejszych zakładów zajmujących się przerobem opon w celu produkcji granulatów i regeneratów gumowych, a pojawienie się tanich wyrobów zza wschodniej granicy spowodowało spadek zapotrzebowania na te produkty i dodatkowo zmniejszyło przerób zużytych opon doprowadzając niektóre zakłady do zakończenia produkcji.

Bieżnikowanie opon do samochodów ciężarowych prowadzą takie firmy jak: Guma Bolechowo, Colmec z Rudna / koło Tczewa, Servipol w Śremie, Kowalski w Wolsztynie, Geyer & Hosaja w Mielcu.

4.2.2.6. Odpady z przemysłu rolno-spożywczego – grupa 02

Są to odpady powstające w związku z prowadzeniem gospodarstw rolnych, ogrodniczych i hodowlanych oraz przy produkcji artykułów spożywczych. Liczba tego typu podmiotów jest wysoka, głównie ze względu na znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych oraz stosunkowo dużą ilością zakładów zajmujących się przetwórstwem spożywczym. Na terenie powiatu można jednak zauważyć rozwój i koncentrację tego sektora, głównie poprzez napływ inwestycji zagranicznych. Przemysłowe metody produkcji, skutkują jednak zwiększonymi ilościami powstających odpadów; jednocześnie pozwalają one na ich lepszą ewidencję i kontrolę właściwego postępowania. Obecnie stosowane w produkcji podstawowej i przetwórstwie rolno-spożywczym systemy gospodarki odpadami nie wymagają zasadniczych zmian. Także spodziewane pojawienie się nieobecnych obecnie gałęzi przetwórstwa będzie pociągało za sobą rozwój tradycyjnych metod gospodarowania odpadami.

Podstawowe działania w tym zakresie powinny dotyczyć elementów edukacyjnych (szczególnie wśród drobnych wytwórców) i kontrolnych. Zgodnie z przyjętą strategią wspomagane będą wszelkie formy ekologicznej produkcji roślinnej i zwierzęcej, co sprzyja bezpiecznemu i przyjaznemu dla środowiska wykorzystywaniu odpadów.

Podstawowe możliwości wykorzystania tego typu odpadów to:

- ✓ sprzedaż jako pasze,
- ✓ zastosowanie jako nawóz organiczny,
- ✓ środek strukturotwórczy do produkcji kompostu,
- ✓ susze owocowe,
- ✓ pozyskiwanie pektyn destylatów owocowych,
- ✓ produkcja kwasu cytrynowego, aromatów i barwników.

4.2.2.7. Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego – grupa 03

Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury. Odpady z przetwórstwa drewna i produkcji mebli i płyt nie stanowią obecnie istotnego problemu w zakresie gospodarki odpadami. Około 90% wytwarzanej ilości tych odpadów jest poddawane odzyskowi.

Celem działań w zakresie gospodarki odpadami jest minimalizacja ich wytwarzania oraz rozwijanie nowoczesnego systemu ich unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania. Kierunki działań obejmują:

- ✓ Rozwijanie przyrodniczych kierunków wykorzystania odpadów drzewnych,
- ✓ Doskonalenie metod i technik procesów przekształcania odpadów drzewnych z odzyskiem energii,
- ✓ Bezwzględne stosowanie termicznego przekształcania odpadów drzewnych w odpowiednich instalacjach (tzw. drewna poużytkowego) zawierające m.in. impregnaty, kleje, lakiery, powłoki sztuczne.

Możliwości wykorzystania tego typu odpadów istnieją we wszystkich kotłach opalanych węglem (oprócz odpadów z chemicznej obróbki węgla i np. płyt z lakierowanymi powłokami) w miejscu powstawania lub przez odbiorców indywidualnych. Oprócz tego odpady z tej grupy mogą być wykorzystywane w ogrodnictwie i leśnictwie jako ściółki lub komponent mieszanek.

4.2.2.8. Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych – podgrupa 15 02

Plan działań z odpadami z grupy 15 02 powinien być taki jak w przypadku odpadów niebezpiecznych i opierać się na wyspecjalizowanych podmiotach. Nie dotyczy to jedynie odpadów innych niż niebezpieczne, które powinny być poddawane odzyskowi energetycznemu – spalaniu. W chwili obecnej odzysk stanowi w skali kraju jedynie ok. 5% całego strumienia tych odpadów.

4.2.2.9. Szczególne rodzaje odpadów niebezpiecznych

4.2.2.9.1. Odpady z zakładów fotograficznych – podgrupa 09 01

Większość odpadów tej grupy to odpady sklasyfikowane jako niebezpieczne. W związku z rozproszeniem zakładów tego typu, duża część odpadów nie jest w odpowiedni sposób utylizowana. Należy dążyć do uporządkowania ewidencji i gospodarki systemowej w tym zakresie. Odpady te powinny być w całości poddawane odzyskowi lub unieszkodliwianiu w spalarniach. Odpady w postaci zużytych aparatów fotograficznych jednorazowego użytku z bateriami w chwili obecnej trafiają, razem ze strumieniem odpadów komunalnych, na składowiska komunalne. Planuje się włączyć te rodzaje odpadów do systemu opisanego w rozdziale dot. odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych. Głównym kierunkiem odzysku jest odzysk srebra z materiałów fotograficznych. Unieszkodliwianie i odzysk prowadzi między innymi RAF – Ekologia w Jedliczu, a na terenie powiatu zbieraniem zajmuje się firma ANNA z Zielonej Góry.

4.2.2.9.2. Zużyte źródła światła zawierające rtęć

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne generalnie pochodzą z dwóch źródeł: gospodarstw domowych oraz innych użytkowników – przemysł, instytucje, biura, szpitale, handel, inni.

Planuje się włączyć te rodzaje odpadów do systemu opisanego w rozdziale dot. odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

4.2.2.9.3. Odpady zawierające PCB

PCB były szeroko stosowane w wielu gałęziach przemysłu, głównie w przemyśle elektrycznym, jako materiały elektroizolacyjne i chłodzące w kondensatorach i transformatorach, jako ciecze sprężarkowe i hydrauliczne.

Podstawowe kierunki działań:

- ✓ Weryfikacja danych z inwentaryzacji urządzeń zawierających PCB;
- ✓ Utworzenia bazy danych o urządzeniach zawierających PCB i weryfikacja ich na podstawie danych z kontroli WIOS;

- ✓ Likwidacja urządzeń zawierających PCB;
- ✓ Kontrola prawidłowego oznakowania urządzeń zawierających PCB oraz monitoringu procesu likwidacji urządzeń zawierających PCB;
- ✓ Kampania edukacyjno-propagandowa w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi PCB.

Problem PCB będzie rozwiązywany we współpracy z samorządem wojewódzkim (odpowiedzialny za usunięcie odpadu jest jego posiadacz).

Aktualnie w Polsce unieszkodliwianie ciekłych odpadów z PCB można zrealizować jedynie w Zakładach ANWIL S.A. we Włocławku, które eksploatują od 1998 r. instalację odzysku chlorowodoru z odpadów chloroorganicznych oraz w Zakładach Chemicznych ROKITA S.A. w Brzegu Dolnym.

Na terenie kraju brak jest instalacji niszczenia złomowanych kondensatorów z PCB. Możliwe jest unieszkodliwienie kondensatorów z PCB poza granicami kraju. Zbiórką i nadzorem nad przewozem do spalarni w zakładach TREDI we Francji zajmuje się firma POFRABAT.

4.2.2.9.4. Oleje odpadowe – grupa 13

Odpady z grupy 13 - Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19). Głównym źródłem powstawania tych odpadów są warsztaty samochodowe, firmy transportowe i remontowe oraz maszyny przemysłowe.

Oleje odpadowe powstające w zakładach na terenie powiatu są na ogół przekazywane firmom specjalistycznym trudniącym się zbiórką olejów przepracowanych lub firmom prowadzącym serwisy separatorów olejowych. Problemem pozostają odpadowe oleje od rozproszonych małych i indywidualnych wytwórców. Odpady te najprawdopodobniej trafiają w sposób niekontrolowany do środowiska bądź do strumienia odpadów komunalnych. Na terenie powiatu działają podmioty zajmujące się odbiorem i magazynowaniem olejów odpadowych. W Koziczynie powstała instalacja do przerobu tego typu odpadów wybudowana przez firmę RAL.

Dla zoptymalizowania zbiórki odpadów od wytwórców rozproszonych, konieczne jest wypracowanie i wdrożenie nowych zasad zintegrowanego systemu zbiórki i zagospodarowania olejów przepracowanych. System ten powinien być ściśle wpisany w system organizacji zbiórki olejów przepracowanych obowiązujący na terenie całego kraju, a w szczególności województwa. Podstawowymi elementami systemu powinny być gminne punkty zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON), w tym olejów odpadowych – przepracowanych. Samorząd powiatowy w porozumieniu z wojewódzkim, wspólnie z przedstawicielami gmin powinien ustalić standard gminnych punktów zlewu olejów odpadowych. Podstawowym wyposażeniem tych punktów powinny być kontenery o pojemności 600 do 1400 litrów, których produkcja w wersji przystosowanej do gromadzenia olejów przepracowanych już jest wdrożona w kraju. W przypadku problemu z lokalizacją GPZON, funkcję punktu zlewu olejów może pełnić stacja paliwowa (przede wszystkim w dużych skupiskach ludzkich) przez zawarcie porozumienia gminy ze stacją. Stacje paliwowe zwolnione są z obowiązku uzyskania zezwolenia na zbiórkę i transport tego odpadu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 28 października 2002 r. w sprawie

rodzajów odpadów, których zbieranie lub transport nie wymagają zezwolenia na prowadzenie działalności, oraz podstawowe wymagania dla zbierania i transportu tych odpadów (Dz. U. Nr 188, poz. 1575). Funkcję takiego punktu mogą też pełnić warsztaty samochodowe.

Innymi elementami systemu zbiórki olejów przepracowanych na terenie powiatu powinny być duże, średnie, małe zakłady przemysłowe i stacje obsługi samochodów posiadające własne zbiorniki na oleje odpadowe-przpracowane i podpisane umowy z podmiotami mającymi zezwolenia i prowadzącymi zbiórkę olejów odpadowych-przpracowanych w danym województwie oraz bazy zbiórki - będące własnością podmiotów trudniących się zbiórką i transportem olejów odpadowych przepracowanych na określonym terenie.

Samorząd powiatu powinien dokonać wyboru firm zbierających oleje odpadowe-przpracowane na terenie powiatu, w oparciu o ustalone standardy techniczne obowiązujące na terenie całego kraju, zapewniające bezpieczeństwo zbiórki, sprawność odbioru, minimalizację kosztów itp. Weryfikacja ta może następować poprzez wydawane decyzje na transport. Firmy prowadzące taką działalność powinny spełniać określony standard techniczny i organizacyjny w celu zapewnienia bezpieczeństwa w postępowaniu z olejami przepracowanymi oraz dawać gwarancję wykonania przyjętych na siebie zobowiązań.

Powinny one:

- ✓ posiadać personel przeszkolony w zakresie prawidłowego postępowania z olejami przepracowanymi i znajomością obowiązujących przepisów ochrony środowiska dotyczących prowadzonej działalności,
- ✓ zajmować się wyłącznie zbiórką i transportem olejów odpadowych przepracowanych,
- ✓ posiadać stosowne zezwolenie na prowadzoną działalność,
- ✓ posiadać sprzęt do odbioru i transportu olejów przepracowanych spełniający wymagania przepisów ochrony środowiska w tym Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236 poz. 1986),
- ✓ wielkość tych firm powinna uwzględniać rentowność zbiórki przy optymalnym koszcie, co wg naszych szacunków oznacza możliwość zbiórki minimum 1500 ton olejów przepracowanych w skali roku,
- ✓ zbierać oleje gromadzone w partiach od 400 do 600 l.
- ✓ posiadać bazę zbiórki z tytułem własności (lub długoletniej dzierżawy) zapewniającą możliwość zmagazynowania 1/12 ilości rocznej zbiórki oleju, jako magazynu awaryjnego,
- ✓ posiadać możliwość przeprowadzenia podstawowych badań laboratoryjnych,
- ✓ mieć możliwość wstępnego oczyszczenia olejów przepracowanych np. w przypadku ich zanieczyszczenia wodą ponad określony poziom,
- ✓ posiadać możliwość ekspedycji zebranego oleju transportem kolejowym i samochodowym,
- ✓ składać Marszałkowi Województwa roczną informację o ilości zebranego oleju odpadowego-przpracowanego zebranego na terenie województwa, oraz informację, którym recyklerom został przekazany, w jakich ilościach i jaką metodą został zagospodarowany,

- ✓ posiadać podpisane umowy z podmiotami mającymi stosowne zezwolenia na wytwarzanie olejów odpadowych-przepracowanych, oraz ich zagospodarowanie.

Ostatnim ogniwem systemu powinni być odbiorcy zebranych olejów odpadowych:

- ✓ Podmioty prowadzące odzysk (zagospodarowanie) olejów odpadowych-przepracowanych (tzw. recyklerzy) poprzez:
 - regenerację - Art.39 ust.1 ustawy o odpadach (Art. 3 pkt. 1 Dyrektywy 75/439/EWG),
 - inne procesy odzysku – Art. 39 ust. 2 ustawy o odpadach,
- ✓ Podmioty zajmujące się unieszkodliwianiem olejów odpadowych-przepracowanych Art. 39 ust. 3 ustawy o odpadach.

Odpady tej grupy posiadające wysokie właściwości energetyczne mogą być również wykorzystane do podniesienia efektywności zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów. Następnie przedsiębiorstwa specjalistyczne trudniące się zbiórką olejów przepracowanych lub prowadzące serwisy separatorów olejowych będą je przekazywać do wyspecjalizowanych zakładów. Odpady te są odzyskiwane i unieszkodliwiane w istniejących na terenie kraju specjalistycznych instalacjach, głównie w Rafinerii Nafty Jedlicze, w Rafinerii Jasło S.A. i w Rafinerii Nafty GLIMAR S.A. oraz na terenie województwa w Centrum Usług Proekologicznych Sektora Naftowego EKOSERWIS Sp. z o.o. w Czerwieńsku.

Podsumowując należy podjąć działania w celu:

- ✓ Zwiększenia stopnia pozyskania olejów odpadowych szczególnie ze źródeł rozproszonych.
- ✓ Zorganizowania zbierania olejów odpadowych, ze źródeł rozproszonych na poziomie gminy w proponowanych do utworzenia Gminnych Punktach Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON).

Przeprowadzona dla tych działań powinna być kampania informacyjno – promocyjna w zakresie prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi.

4.2.2.9.5. Baterie i akumulatory

Odpady te powstają głównie w źródłach rozproszonych. Dotyczy to w szczególności akumulatorów małogabarytowych. System zbiórki, odzysku i unieszkodliwienia tych odpadów może być elementem omawianego wcześniej systemu zagospodarowania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

Kierunki działań:

- ✓ Rozszerzenie sieci punktów zbiórki o szkoły, handel i usługi itp.;
- ✓ Okresowe i stałe zbiórki w wyznaczonych punktach;
- ✓ Edukacja ekologiczna.

Obowiązek odzysku z rynku zużytych baterii i akumulatorów został nałożony na podmioty wprowadzające je na rynek, a egzekwowanie jest przy zastosowaniu opłaty produktowej. Na terenie powiatu zbiórką i odzyskiem akumulatorów zajmują się

- ✓ KOPELIA Sp. z o.o., ul. Janikowska 33, Poznań;
- ✓ SAREX, ul. Wojska Polskiego 167, Słubice;
- ✓ PKN „ORLEN” S.A., ul. Rayskiego 29, Szczecin;
- ✓ JANEXIM – J. Kryk, ul Nowotki 4, Rzepin;
- ✓ Auto - Pomoc Szkwerek, Piotr Szkwerek, ul.1-go Maja 32; 69-100 Słubice;

- ✓ Pomoc drogowa CAMEL, ul.Transportowa 2, 69-100 Słubice;
- ✓ Składnica Złomu Paweł Tkacz ul. Sienkiewicza 24F, 69-100 Słubice.

Akumulatory wraz z elektrolitem kierowane są do zakładów unieszkodliwiających, z których głównym jest zakład „Orzeł Biały” w Bytomiu.

Odzysk polega na demontażu akumulatorów wielkogabarytowych z pozyskaniem niklu i kadmu.

4.2.2.9.6. Odpady zawierające azbest

Odpad z grupy 17 06 - Materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Jedyną stosowaną obecnie metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie. Najbliższe składowisko, posiadające wydzieloną kwaterę do czasowego gromadzenia azbestu znajduje się w Gorzowie Wlkp, skąd odpady są dalej transportowane do Trzemeszna.

Wobec zakazu stosowania wyrobów zawierających azbest, jedynym źródłem odpadów jest wytwarzanie ich podczas robót w miejscach, gdzie dawniej były zastosowane. Znaczna masa odpadów zawierających azbest stanowi część nieruchomości (np. dachy). Wg polskiego prawa sposób zagospodarowania tych odpadów należy do właściciela nieruchomości. Często wysokie koszty transportu i unieszkodliwiania tych odpadów uniemożliwiają właścicielom nieruchomości podejmowanie jakichkolwiek działań związanych z ich wymianą. Obecnie niektóre gminy, a także powiaty współfinansują transport i unieszkodliwianie tych odpadów, korzystając z Gminnych i Powiatowych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W celu zwiększenia ilości unieszkodliwianych odpadów zawierających azbest z terenu powiatu należy podjąć działania w celu:

- ✓ obniżenia kosztów unieszkodliwiania azbestu, poprzez wydzielenie kwater na istniejących składowiskach,
- ✓ uruchomienie mechanizmów finansowych wspomagających unieszkodliwianie azbestu (Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska),
- ✓ kampanii edukacyjnej na temat postępowania z azbestem.

Unieszkodliwianiem azbestu zajmuje się ZUO Gorzów, Mo-Bruk w Korzennej i składowisko w Trzemesznie.

4.2.2.9.7. Pestycydy

Są to odpady powstające w dużym rozproszeniu, głównie w gospodarstwach rolnych. Podstawowe działania powinny dotyczyć akcji edukacyjnej oraz kontrolnej (szczególnie w przypadku gospodarstw przemysłowych). Należy umożliwić, bezpieczną zbiórkę i unieszkodliwienie tych odpadów w ramach systemu odbioru i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych. Na terenie powiatu nie ma już mogiłników zawierających tego typu odpady. Odpady te mogą być odbierane przez ZUO Gorzów Wlkp, Hydrogeotechnika z Kielc, AM Trans Progress z Poznania. Odpady te są unieszkodliwiane poprzez spalanie poza granicami kraju w spalarniach np. firmy Indaver w Belgii.

4.2.2.9.8. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – podgrupa 16 02

Odpady sklasyfikowane w grupie 16 02 jako - Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Podstawowym celem jest włączenie selektywnej zbiórki odpadów elektrycznych i elektronicznych do systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Podstawowe działania to:

- ✓ organizacja selektywnej zbiórki odpadów elektrycznych i elektronicznych na terenie powiatu. Systemy zbiórki:
 - z gospodarstw domowych – poprzez sklepy lub punkty zbierania odpadów niebezpiecznych organizowane przez gminy,
 - od podmiotów gospodarczych – poprzez dystrybutorów sprzętu elektrycznego lub bezpośrednio do zakładów recyklingu i demontażu,
- ✓ Rozwój działań w zakresie przedłużania okresu użytkowania a mianowicie:
 - przekazywanie starszego typu sprzętu innym użytkownikom, konserwacja i naprawa czy odnowa,
 - modernizacja,
- ✓ Okresowe i stałe zbiórki w wyznaczonych punktach.

Obecnie na terenie powiatu, usuwaniem tego typu odpadów zajmuje się firma „LECH handel metalami”. Odpady zbierane w ramach systemu komunalnego powinny być kierowane do ZUO w Długoszynie wyposażonego w stację demontażu odpadów gabarytowych i aneks do gromadzenia odpadów niebezpiecznych

4.2.2.9.9. Wycofane z eksploatacji pojazdy – podgrupa 16 01

Zgodnie z wymaganiami dyrektywy o postępowaniu z wyeksploatowanymi samochodami oraz z projektem ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych (WP) z eksploatacji, stacje demontażu będą zobowiązane po dniu 1 stycznia 2007 do bezpłatnego przyjmowania samochodów od ostatniego właściciela. Producenci i importerzy samochodów w przypadku niewypełnienia obowiązku odzysku i recyklingu będą zobowiązani uiścić opłatę produktową. Środki z opłaty produktowej przeznaczone będą na dofinansowanie zadań w zakresie demontażu pojazdów, których nie wykonano na podstawie umowy z przedsiębiorcami lub organizacjami odzysku. Zgodnie z zapisami planu wojewódzkiego, planowane jest zorganizowanie i stworzenie w skali regionu lubuskiego optymalnych metod zbiórki i recyklingu samochodów.

Celem planowanego rozwiązania jest wdrożenie na terenie województwa systemu odzysku i ponownego użycia części i materiałów z WP poprzez:

- ✓ maksymalne wykorzystanie istniejącej sieci auto-złomów, przedsiębiorstw zajmujących się kasacją pojazdów instalacji unieszkodliwiających odpady motoryzacyjne,
- ✓ wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych i ekonomicznych zapewniających maksymalną efektywność recyklingu samochodów,
- ✓ eliminacja zagrożeń ekologicznych spowodowanych niewłaściwym postępowaniem z pojazdami wycofanymi z eksploatacji,
- ✓ prowadzenie monitorowania procesu recyklingu.

Ogólna koncepcja organizacji zbiórki i sposobu postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji na terenie województwa lubuskiego obejmuje:

- ✓ stałe uświadamianie społeczeństwa o zagrożeniach ekologicznych spowodowanych niewłaściwym postępowaniem z wyeksploatowanymi samochodami i możliwościach zagospodarowania odpadów z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- ✓ wytypowanie punktów odbioru samochodów (POS) stanowiących pierwsze ogniwo w łańcuchu recyklingu samochodów, decydujące o jego poziomie i będących również elementem logistyki zabezpieczającym żądany wpływ pojazdów wycofanych z eksploatacji, do stacji demontażu,
- ✓ zlokalizowanie wyspecjalizowanych stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, wyposażonych w technologię demontażu, spełniających wymogi ochrony środowiska, w których dokonywany byłby pełny demontaż samochodów oraz przygotowanie części i materiałów do odbioru przez przedsiębiorstwa zajmujące się odpadami,
- ✓ recykling pojazdów wycofanych z eksploatacji, w oparciu o maksymalne wykorzystanie istniejących na terenie województwa instalacji do recyklingu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów przez składowanie,
- ✓ rozwój w miarę potrzeb sieci przedsiębiorstw zajmujących się odzyskiem i recyklingiem elementów z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- ✓ prowadzenie kompleksowej kontroli przebiegu recyklingu od momentu oddania samochodu do kasacji poprzez wszystkie jego etapy przez utworzenie Regionalnego Centrum Monitorowania.

System postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji, z terenu województwa lubuskiego rozważono w dwóch wariantach:

I wariant

1. WP (odbierane w całości) są gromadzone w punktach odbioru samochodów (POS), mogą to być obecnie działające auto - złomy. W punktach tych nie odbywa się demontaż WP, są natomiast wydawane zaświadczenia o przyjęciu samochodu do złomowania. WP odbierane są przez stacje demontażu.
2. W stacjach prowadzi się technologię pozbawioną głębokiego demontażu WP, wymontowuje się tylko części i zespoły przydatne do sprzedaży oraz odpady niebezpieczne. Stacje współpracują z punktami POS lub mogą bezpośrednio odbierać pojazdy samochodowe od ostatnich właścicieli.
3. Częściowo zdemontowane samochody po ich uprzednim osuszeniu i spłaszczeniu karoserii transportuje się do przedsiębiorstw posiadających strzępiarki karoserii (tzw. młyny), w których podczas strzępienia dokonuje się automatycznej selekcji złomu i pozostałych materiałów tzw. frakcji lekkiej. Uzyskany złom zaspokaja potrzeby przemysłu hutniczego, a frakcje lekkie wykorzystywane są jako wsad do pieców, dając w efekcie odzysk energetyczny.
4. Poziom techniczny istniejących w Polsce strzępiarek jest niski i umożliwia w zasadzie tylko wyodrębnienie stopów żelaza i frakcji lekkiej stanowiącej około 30% masy odpadu poddanego strzępieniu. Należy dążyć do tego, aby stacje demontażu były wyposażone w strzępiarkę, centrum monitoringu i silną współpracę z instalacjami do unieszkodliwiania lub odzysku odpadów.

II wariant

Jest technicznie bardziej uzasadniony i opłacalny dla województwa ze względu na możliwość wykorzystania istniejącej sieci auto - złomów, zakładów kasacji i istniejących na terenie województwa instalacji.

Organizacja systemu recyklingu polegałaby na tym, że:

1. WP (odbierane w całości) są gromadzone w punktach odbioru samochodów (auto - złomy), w których przeprowadza się demontaż części i materiałów nadających się do bezpośredniego użycia, renowacji lub dalszej przeróbki (np. części z tworzyw sztucznych, akumulatory, opony, szkło).
2. Przekazany do stacji demontażu wrak zostaje osuszony, całkowicie zdemontowany, a posegregowany materiał, rozdrobniony lub sprasowany jest odbierany przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa zajmujące się recyklingiem. Realizując te czynności stacje demontażu będą w świetle obowiązującego prawa wytwórcami odpadów z WP, i odpowiadać będą za poziom recyklingu samochodów oraz ochronę środowiska naturalnego w miejscach swojego działania. W stacjach demontażu można poddawać równoczesnemu recyklingowi wielkogabarytowy sprzęt AGD, maszyny rolnicze, maszyny przemysłowe, itp. Stacje demontażu mogą mieć różne możliwości produkcyjne w zależności od rodzaju technologii i organizacji pracy oraz przewidywanej podaży SWE. Mogą to być stacje małe o przerobie do 5 samochodów dziennie lub większe wyposażone w ciągi technologiczne do przerobu 20 samochodów dziennie. Stacje demontażu zorganizowane w sieć i współpracujące z instalacjami recyklingu, wspomagane techniką informacyjną i logistyką mogą bardzo dobrze prosperować.
3. Recykling przeprowadza się w istniejących na terenie województwa instalacjach, jedynie materiały, części i elementy, których odzysk na terenie województwa jest niemożliwy (baterie, akumulatory, katalizatory, poduszki powietrzne, inne niebezpieczne elementy) powinny być gromadzone i odbierane przez specjalistyczne przedsiębiorstwa zajmujące się zagospodarowywaniem tych odpadów.
4. Przebieg procesu recyklingu jest monitorowany przez utworzone Regionalnego Centrum Monitoringu. Centrum będzie posiadać aktualne dane o liczbie samochodów poddanych recyklingowi oraz będzie wspomagać zarządzanie, marketing, handel, logistykę, itp. całej sieci zarówno stacji demontażu jak i instalacji recyklingu.

W ten sposób przeprowadzony demontaż WP jest bardziej efektywny z uwagi na wyższe wartości wskaźnika odzysku a przede wszystkim jest praktycznie jedyną szansą spełnienia dyrektywy Unii Europejskiej, ponieważ tylko na stacji demontażu może nastąpić wymontowanie części i materiałów w celu powtórnego użycia zgodnego z ich przeznaczeniem np. metali kolorowych, gumy, plastików, materiałów tekstylnych, szkła itp. Powiat powinien wytypować podmioty ze swego terenu do planowanego systemu.

Obecnie działalność w tym zakresie prowadzą:

- ✓ Handel Metalami LECH Wiesława Cholewa, ul. Wojska Polskiego 38; Rapice;
- ✓ Firma Handlowa Eksport-Import Niedźwiedzi ul. Dąbrowskiego 5 69-108 Cybinka;
- ✓ Auto - Pomoc Szkwerek, Piotr Szkwerek, ul.1-go Maja 32; 69-100 Słubice;
- ✓ Pomoc drogowa CAMEL, ul. Transportowa 2, 69-100 Słubice;
- ✓ Składnica Złomu Paweł Tkacz ul. Sienkiewicza 24F, 69-100 Słubice.

Poniżej podano zalecane sposoby postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów z podgrupy 16 01:

- ✓ 16 01 01 - katalizatory z pojazdów zawierające metale szlachetne oraz 16 01 02 – inne katalizatory z pojazdów powinny być pozyskiwane poprzez:
 - organizację sieci skupu zużytych katalizatorów poprzez sieć autoryzowanych serwisów,
 - wymontowywanie i gromadzenie w stacjach demontażu wycofanych pojazdów.
- ✓ 16 01 03 – zużyte opony – omówiono w osobnym rozdziale,
- ✓ 16 01 04 - pojazdy wycofywane z eksploatacji powinny być przekazywane w całości do punktów odbioru (auto-złomy) lub bezpośrednio do wyspecjalizowanych stacji demontażu skąd przekazywane będą autoryzowanym instalacjom przetwórczym.

4.2.2.9.10. Odpady medyczne i weterynaryjne – grupa 18

Są to odpady z grupy 18 - Odpady medyczne i weterynaryjne

Podstawowe cele do osiągnięcia w tej dziedzinie to

- Minimalizacja ilości powstawania odpadów;
- Eliminacja zjawiska unieszkodliwiania odpadów we własnym zakresie bez posiadania odpowiedniej instalacji lub mieszania z odpadami komunalnymi;
- Eliminacja zagrożenia ze strony odpadów pochodzenia zwierzęcego;

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań:

- Zaprzestanie unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych w instalacjach nie spełniających wymagań ochrony środowiska;
- Inwentaryzacja źródeł powstawania odpadów;
- Wzmocnienie działania służb inspekcyjnych oraz szkolenia pracowników służby zdrowia i służb weterynaryjnych w zakresie właściwego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych;
- Organizacja nadzoru weterynaryjnego nad procesem powstawania i niszczenia odpadów pochodzenia zwierzęcego szczególnego ryzyka (SRM) oraz padłych zwierząt (HRM).

Działania

Zgodnie z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami w województwach zbudowany będzie szczelny system nadzoru weterynaryjnego nad procesem powstawania i niszczenia odpadów pochodzenia zwierzęcego szczególnego ryzyka (SRM) oraz padłych zwierząt (HRM), w tym zwłaszcza bydła, owiec i kóz oraz ich wyłączenia z łańcucha pokarmowego ludzi i zwierząt.

Potencjał produkcyjny przemysłu przekształcającego odpady wynosi w Polsce 3400 Mg / dobę tj. około 850 tys. Mg surowców rocznie. W związku z tym, że potencjał ten przekracza prawie o 50% zasoby surowcowe netto, należy oczekiwać, że powstające w powiecie ślubickim w/w odpady będą w pełni unieszkodliwione. Dla usprawnienia systemu zbierania odpadów pochodzenia zwierzęcego, proponuje się wybudowanie na terenie powiatu jednego magazynu – chłodni do tymczasowego magazynowania

padłych zwierząt. Problem padłych zwierząt można również rozwiązać poprzez modernizację istniejącego grzebowiska przy modernizowanym składowisku w Kunowicach.

W woj. lubuskim funkcjonujące instalacje przeznaczone do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych w pełni pokrywają obecne i przyszłe potrzeby w tym zakresie.

Poza technologiami termicznego unieszkodliwiania odpadów z jednostek służby zdrowia i placówek weterynaryjnych opartych o proces spalania i pirolizy, możliwe jest stosowanie również innych metod np. autoklawowych. Dla pełnego unieszkodliwiania niebezpiecznych odpadów medycznych i weterynaryjnych wzmocnione będą działania służb inspekcyjnych oraz szkolenia z zakresu edukacji ekologicznej pracowników służby zdrowia i służb weterynaryjnych.

W celu prowadzenia właściwej gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi będą podejmowane działania organizacyjno-prawne, inwestycyjne i edukacyjno-informacyjne:

- Przeprowadzenie systematycznych badań w powiecie dla wyznaczenia wskaźników nagromadzenia poszczególnych rodzajów odpadów generowanych przez placówki służby zdrowia oraz gabinety i lecznice weterynaryjne.
- Wzmocnienie działalności kontrolnej w celu wyegzekwowania posiadania przez placówki medyczne i weterynaryjne wszystkich niezbędnych zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami oraz aktualnych umów ze specjalistycznymi firmami na transport i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.
- Stworzenie bazy danych w zakresie prowadzonych i planowanych działań z zakresu gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
- Selektywne zbieranie odpadów medycznych i weterynaryjnych.
- Opracowanie broszury i prowadzenie kampanii informacyjnej wśród lekarzy weterynarii na temat obowiązków wytwórców odpadów wynikających z przepisów ustawy *o odpadach*.
- Zapobieganie powstawaniu odpadów u źródła przez:
 - oszczędne obchodzenie się z każdym zużywającym się materiałem i produktem,
 - wprowadzenie selektywnego zbierania surowców wtórnych i odpadów niebezpiecznych,
 - dostawa towarów w opakowaniach wielokrotnego użytku,
 - zobowiązanie dostawców umową do odbioru opakowań,
 - redukcja ilości materiałów opakowaniowych poprzez wprowadzenie urządzeń dozujących oraz zamawianie materiałów w dużych pojemnikach zwrotnych,
 - zastąpienie materiałów jednorazowych odpowiednikami wielorazowego zastosowania jeżeli jest to możliwe pod względem sanitarnym.
- Wprowadzenie selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów o charakterze komunalnym.
- Szkolenie personelu w zakresie właściwych praktyk postępowania z odpadami niebezpiecznymi.
- Modernizacja procedur postępowania z poszczególnymi grupami odpadów

Odpady medyczne z terenu powiatu odbiera firma RYMET z Augustynowa gmina Dąbie. Odpady są również odbierane przez SPZOZ w Słubicach i Kostrzynie.

Odpady medyczne i weterynaryjne mogą być utylizowane w spalarni odpadów w Gorzowie Wlkp.

5. Zadania strategiczne na lata 2004-2011

5.1. Sektor komunalny

Strategicznym celem do roku 2011 jest

„Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania”

Zakłada się, że jego osiągnięcie odbędzie się poprzez włączenie wszystkich gmin powiatu do ponadregionalnych systemów zbiórki i utylizacji odpadów. W związku z rozpoczęciem przez gminę Słubice, budowy sortowni odpadów surowcowych, należy podjąć działania w celu wykorzystania tej instalacji w funkcjonującym systemie zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Cele do roku 2011:

- 1) Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 64% wszystkich odpadów komunalnych.
- 2) Skierowanie w roku 2011 na składowiska nie więcej niż 74% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- 3) Osiągnięcie w roku 2011 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - a) opakowania z papieru i tektury: 51%,
 - b) opakowania ze szkła: 46%,
 - c) opakowania z tworzyw sztucznych: 31%,
 - d) opakowania metalowe: 46%,
 - e) opakowania wielomateriałowe: 31%,
 - f) odpady wielkogabarytowe: 51%,
 - g) odpady budowlane: 41%,
 - h) odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 51%.

Realizacja celów długoterminowych wymaga kontynuacji i rozwoju działań podjętych w latach 2004 – 2007. Niezbędnym elementem uzyskania założonych celów jest jednak nie tylko działanie poszczególnych samorządów szczebla gminnego i powiatowego, ale przede wszystkim UCZESTNICTWO WSZYSTKICH GMIN w działaniach Celowego Związku Gmin CZG-12 i rozwój Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Długoszynie oraz całego systemu. Bez prawidłowego funkcjonowania CZG-12 i zakładu w Długoszynie nie jest możliwe zagospodarowanie tak dużych ilości odpadów biodegradowalnych i co za tym idzie zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska. Rozwój selektywnej zbiórki powoduje konieczność sprawnego funkcjonowania instalacji, która będzie w stanie przygotować zebrany materiał do sprzedaży. Instalacja w Długoszynie powinna również zapewnić pełne zagospodarowanie całego strumienia odpadów wielkogabarytowych i budowlanych. Będzie też pełnić funkcję magazynu buforowego dla odpadów niebezpiecznych. Należy jednak pamiętać, że nie można zmusić żadnego samorządu gminnego do wstąpienia do struktur związków gmin. Działania

powiatu powinny jednak prowadzić do ścisłej współpracy gmin, również poza instytucjonalnymi strukturami.

Kierunki działań:

1. Podnoszenie świadomości społecznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów.
2. Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym.
3. Utrzymanie przez gminy kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.
4. Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
5. Podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
6. Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych.
7. Redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych.
8. Modernizacja składowisk odpadów komunalnych, które nie spełniają wymogów ochrony środowiska, a będą użytkowane do czasu wprowadzenia rozwiązań ponadlokalnych.

5.2. Sektor gospodarczy

Cel ekologiczny na lata 2004-2011 brzmi:

„Ograniczanie wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego oraz wprowadzenie nowoczesnego systemu ich ewidencji, unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania”

Zgodnie z zapisami Polityki Ekologicznej Państwa, udział odzyskiwanych i ponownie wykorzystywanych gospodarczo odpadów przemysłowych w 2010 roku, powinien wzrosnąć dwukrotnie w odniesieniu do 1990 roku. Odnosząc te wartości do średniej krajowej (37,2 % w 1990 r.), w roku 2010 wskaźnik ten powinien wynosić 74,4%, a w roku 2011 - 76,26%, co oznacza, że w powiecie słuwickim zawansowanie realizacji dwukrotnego wzrostu wykorzystania odpadów (przyjmując docelowo wskaźnik krajowy) - wynosiło szacunkowo w 2002 roku - ok. 87%. W związku z rozwojem produkcji zwierzęcej o charakterze przemysłowym na fermach nie dysponujących odpowiednim arealem do zagospodarowania odpadów należy się spodziewać wzrostu zagrożenia ze strony tego typu odpadów.

Cele do roku 2011

- ✓ Udział unieszkodliwianych odpadów przemysłowych w 2011 roku na poziomie 90% ogólnej ilości wytworzonych, a nie poddanych odzyskowi odpadów.
- ✓ Zwiększenie stopnia wykorzystania odpadów.
- ✓ Bezpieczne dla środowiska unieszkodliwienie odpadów.
- ✓ Eliminacja zagrożenia ze strony odpadów pochodzenia zwierzęcego.

W poszczególnych, wybranych grupach odpadów przyjęto następujące zadania strategiczne do roku 2011:

Grupa 02 – Odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli, rybołówstwa, leśnictwa oraz przetwórstwa żywności

- ✓ Wykorzystanie zwiększonej ilości odpadów wytwarzanych w przemyśle rolno – spożywczym w produkcji rolnej.
- ✓ Wykorzystanie odpadów do produkcji pełnowartościowych wyrobów.
- ✓ Skuteczne wyłączenie z łańcucha pokarmowego ludzi i zwierząt odpadów pochodzenia zwierzęcego szczególnego ryzyka (SRM) oraz odpadów stanowiących materiał wysokiego ryzyka (HRM).
- ✓ Stworzenie systemu zachęt dla podmiotów gospodarczych podejmujących wspólne zadania w zakresie odzysku lub efektywnego unieszkodliwiania odpadów.
- ✓ Włączenie części odpadów z sektora rolno-spożywczego do systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych – kompostowanie.

Grupa 03 – Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji papieru, tektury, masy celulozowej, płyt i mebli

- ✓ *wykorzystanie do produkcji kompostu, szczególnie w procesach z wykorzystaniem osadów ściekowych,*
- ✓ *wdrożenie metod i technik procesów przekształcania odpadów drzewnych z odzyskiem energii – brykietowanie,*
- ✓ *odzysk poprzez stosowanie termicznego przekształcania odpadów drzewnych tylko w odpowiednich instalacjach.*

Grupa 04 – Odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego - poddawanie procesowi odzysku bądź unieszkodliwiania całości odpadów tej grupy.

Grupa 08 – Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych) kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich – pełna inwentaryzacja i dalsze poddanie procesowi odzysku bądź unieszkodliwiania całości odpadów tej grupy.

Grupa 09 – odpady z przemysłu fotograficznego – poprzez działania prawno-organizacyjne, (decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi) pełna inwentaryzacja i dalsze poddanie procesowi odzysku lub unieszkodliwiania 100% odpadów tej grupy.

Grupa 10 – Odpady nieorganiczne z procesów termicznych - zmniejszenie ilości powstających odpadów poprzez eliminację kotłowni o niskiej sprawności.

Grupa 12 – Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych

- ✓ zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie,
- ✓ zwiększenie poziomu odzysku.

Grupa 13 – Oleje odpadowe (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05 i 12)

- ✓ pełna inwentaryzacja i poddanie procesowi odzysku 100% odpadów tej grupy,
- ✓ włączenie odpadów ze źródeł rozproszonych do systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych w ramach systemu komunalnego.

Grupa 16 – Odpady różne nie ujęte w innych grupach

Podgrupa 16 01 – Wyeksploatowane pojazdy - stworzenie na bazie istniejących podmiotów, w ramach systemu wojewódzkiego, sieci punktów odbioru samochodów celem optymalizacji odzysku i ponownego użycia części i materiałów.

Podgrupa 16 02 – Zużyte urządzenia i ich elementy

- ✓ włączenie odpadów ze źródeł rozproszonych do systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych w ramach systemu komunalnego,
- ✓ oczyszczenie wszelkich urządzeń z materiałów zawierających PCB oraz likwidacja powstałych odpadów (odpowiedzialny za usunięcie odpadu jest jego posiadacz).

Grupa 17 – Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz drogowych

- ✓ zwiększenie stopnia gospodarczego wykorzystania poprzez poddanie przeróbce mechanicznej (rozdrabnianie) oraz selektywnej zbiórce,
- ✓ selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych zawartych w odpadach.

Podgrupa 17 06 - Materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest – unieszkodliwianie całego strumienia odpadów zawierających azbest poprzez stworzenie systemu zbiórki i unieszkodliwienia wspomaganego z funduszy gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

Grupa 18 – Odpady z działalności służb medycznych i weterynaryjnych oraz związanych z nimi badań

- ✓ Opracowanie powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi –zgodnie z zapisami planu wojewódzkiego.
- ✓ Okresowa weryfikacja powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami.
- ✓ Wzmoczenia działalności kontrolnej w celu wyegzekwowania posiadania przez placówki medyczne i weterynaryjne wszystkich niezbędnych zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami oraz aktualnych umów ze specjalistycznymi firmami na transport i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.
- ✓ Współpraca ze służbami weterynaryjnymi przy stworzeniu bazy danych w zakresie prowadzonych i planowanych działań z zakresu gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.

6. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2004-2007

6.1. Niezbędne koszty związane z realizacją przedsięwzięć w gospodarce odpadami komunalnymi

Wprowadzanie w życie przyjętego planu gospodarki odpadami w sektorze komunalnym wiązać się będzie z koniecznością ponoszenia kosztów niezbędnych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych związanych z modernizacją i rozbudową składowiska w Kunowicach, budową stacji przeładunkowych, kompostowni odpadów zielonych, likwidacją oraz rekultywacją składowisk itp. Niezbędne dla realizacji założonych działań koszty wyliczono na podstawie danych przedstawionych przez inwestorów oraz szacunków opartych na zrealizowanych tego typu zadaniach.

Niezbędne jest również przeprowadzenie wielu działań pozainwestycyjnych, co jednak wiąże się z określonymi kosztami. Szacowanie nakładów, zostało oparte na doświadczeniach z przeprowadzania podobnych przedsięwzięć na terenie kraju.

Tabele zamieszczono w załączniku nr 2 do Programu Ochrony Środowiska.

6.2. Zasady finansowania

Przewidywany zakres inwestycji obejmuje obiekty budowlane, infrastrukturę techniczną, maszyny, urządzenia, pojemniki itd. Realizacja poszczególnych przedsięwzięć powinna być poprzedzona wykonaniem studiów wykonalności. Dotyczy to w szczególności takich inwestycji jak budowa sortowni, czy wdrażanie systemów zbiórki, które wiążą się ze znacznymi nakładami finansowymi. Wykonanie studium pozwala na określenie możliwości sfinansowania samego projektu, jak również określenie możliwości eksploatacji oraz określenie punktów krytycznych. Określenie kosztów inwestycyjnych i źródeł finansowania poszczególnych zadań jest stosunkowo proste do przeanalizowania natomiast źródła pokrycia kosztów eksploatacji opierają się w dużej mierze na prognozach i obarczone są dużą niepewnością.

Inwestycja może być sfinansowana ze źródeł zewnętrznych takich jak: Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska; dotacje ze źródeł zagranicznych (fundusze strukturalne, EkoFundusz). Koszty eksploatacji są pokrywane z następujących źródeł:

- ✓ opłaty odbiorców usług - stanowią dość pewne źródło środków finansowych pod warunkiem, że możliwości znalezienia podobnych usług po niższej cenie jest ograniczone,
- ✓ środki własne budżetów gmin - najlepsze, pewne i bezzwrotne, źródło finansowania. Jest jednak niebezpieczeństwo rezygnacji gminy z udziału w finansowaniu systemu i wybrania innego rozwiązania (przykład Słubic).

Podstawowym źródłem przychodów są opłaty za wywóz odpadów i opłaty za ich przyjęcie do składowania bądź unieszkodliwienia. Uzupełniającymi źródłami przychodów są wpływy z tytułu sprzedaży:

- ✓ surowców wtórnych,

- ✓ kompostu,
- ✓ usług (np. rozdrabniania odpadów budowlanych).

Dodatkowym źródłem przychodów mogą być również zyski z pośrednictwa w obrocie odpadami niebezpiecznymi, doradztwo dla sektora gospodarczego.

Prawidłowo przyjęta i stosowana cena usuwania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów powinna uwzględniać wszystkie elementy, a więc:

- ✓ pokrycie całości kosztów związanych z bieżącą, technologiczną i organizacyjną eksploatacją obiektów gospodarki odpadami,
- ✓ pokrycie kosztów finansowych inwestycji jako zwrot zobowiązań zaciągniętych przy realizacji inwestycji (spłata odsetek, rat kapitałowych, wykup obligacji),
- ✓ rozsądny zysk przedsiębiorstw realizujących usługi.

Należy pamiętać, że działalność w zakresie selektywnej zbiórki odpadów jest w dzisiejszych realiach deficytowa i powinna być dofinansowywana z budżetów gmin. Od operatora systemu, jego przedsiębiorczości zależy, jaki będzie poziom dotacji i moment ewentualnej rezygnacji z dopłat. Należy jednak pamiętać, że celem działalności operatorów komunalnych, a w szczególności obsługujących selektywną zbiórkę oraz prowadzących instalacje nie powinno być osiąganie zysku, ale działalność dla poprawy stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego obywateli.

Ustawodawstwo z zakresu ochrony środowiska nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązki w zakresie wdrażania nowoczesnych systemów gospodarki odpadami. Pociąga to za sobą konieczność ponoszenia nakładów inwestycyjnych np. na budowę instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Istnieje wiele instytucji, które wspomagają inwestycje z zakresu ochrony środowiska. W niniejszym rozdziale dokonano przeglądu potencjalnych źródeł finansowania inwestycji z zakresu gospodarki odpadami.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Narodowy Fundusz jest podstawowym źródłem finansowania inwestycji z zakresu ochrony środowiska (oraz gospodarki odpadami w Polsce). Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska. Szczegółowe informacje pod adresem www.nfosigw.gov.pl.

Ekofundusz.

Zadaniem Fundacji jest dofinansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska, które mają nie tylko istotne znaczenie w skali regionu czy kraju, ale także wpływają na osiągnięcie celów ekologicznych uznanych za priorytetowe przez społeczność międzynarodową w skali europejskiej, a nawet światowej. Zadaniem EkoFunduszu jest również ułatwienie transferu na polski rynek najlepszych technologii z krajów-donatorów, a także stymulowanie rozwoju polskiego przemysłu ochrony środowiska.

W Statucie EkoFunduszu pięć sektorów ochrony środowiska uznanych zostało za dziedziny priorytetowe. Są nimi:

- ✓ ograniczenie transgranicznego transportu dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz eliminacja niskich źródeł ich emisji (ochrona powietrza);

- ✓ ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do Bałtyku oraz ochrona zasobów wody pitnej (ochrona wód);
- ✓ ograniczenie emisji gazów powodujących zmiany klimatu Ziemi (ochrona klimatu);
- ✓ ochrona różnorodności biologicznej;
- ✓ gospodarka odpadami i rekultywacja gleb zanieczyszczonych.

W zakresie **gospodarki odpadami** priorytetami EkoFunduszu są:

- ✓ tworzenie kompleksowych systemów selektywnej zbiórki, recyklingu i utylizacji odpadów niebezpiecznych oraz komunalnych obsługujących 50-250 tysięcy mieszkańców;
- ✓ przedsięwzięcia związane z eliminacją powstawania odpadów niebezpiecznych w procesach przemysłowych (promocja „czystych technologii”) i likwidacją składowisk takich odpadów;
- ✓ rekultywacja gleb zanieczyszczonych odpadami niebezpiecznymi stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia ludzi lub świata przyrody.

We wszystkich pięciu sektorach dotację EkoFunduszu uzyskać mogą tylko te projekty, które wykazują się wysoką efektywnością, tj. korzystnym stosunkiem efektów ekologicznych do kosztów.

Szczegółowe informacje można uzyskać pod adresem www.ekofundusz.org.pl

Fundusze Strukturalne i Fundusz Spójności.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stwarza możliwości finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska z funduszy strukturalnych. Rozporządzeniem Rady nr 1260/1999 ustanowiono ogólne przepisy w sprawie Funduszy Strukturalnych.

Istnieją 4 fundusze strukturalne Unii Europejskiej:

- ✓ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (European Regional Development Fund – ERDF),
- ✓ Europejski Fundusz Socjalny (European Social Fund – ESF),
- ✓ Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnych (European Agriculture Guidance and Guarantee Fund -EAGGF) sekcja "Orientacji"
- ✓ Instrument Finansowy Wspierania Rybołówstwa (Financial Instrument for Fisheries Guidance- FIGG).

Inicjatywy w dziedzinie ochrony środowiska będą miały możliwości otrzymania dofinansowania głównie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF - European Regional Development Fund) powstał w 1975 roku jako reakcja na coraz głębsze rozbieżności w rozwoju regionów (spowodowane kryzysem gospodarczym i przystąpieniem do UE Wielkiej Brytanii i Irlandii). Jego głównym zadaniem jest niwelowanie dysproporcji w poziomie rozwoju regionalnego krajów należących do UE.

Pomoc w ramach tego funduszu obejmuje inicjatywy w następujących dziedzinach:

- ✓ inwestycje produkcyjne umożliwiające tworzenie lub utrzymanie stałych miejsc pracy,
- ✓ inwestycje w infrastrukturę, z uwzględnieniem tworzenia sieci transeuropejskich dla regionów objętych celem nr 1 polityki strukturalnej UE,

- ✓ inwestycje w edukację i opiekę zdrowotną w regionach objętych celem nr 1 polityki strukturalnej UE,
- ✓ rozwój potencjału lokalnego: małych i średnich przedsiębiorstw,
- ✓ działalność badawczo-rozwojowa,
- ✓ inwestycje związane z ochroną środowiska.

Priorytety środowiskowe współfinansowane z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** będą realizowane w ramach dwóch programów operacyjnych, przygotowanych przez rząd Polski na podstawie Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006:

- ✓ Sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost Konkurencyjności Gospodarki”;
- ✓ Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Narodowy Plan Rozwoju (NPR) na lata 2004-2006 określa cele, priorytetowe działania oraz ramy instytucjonalne i finansowe działań strukturalnych państwa. Jest to strategiczny, średniookresowy dokument planistyczny, scalający rozwiązania horyzontalne, sektorowe i regionalne na poziomie krajowym, wskazującym na kierunki rozwoju gospodarczego Polski w pierwszych latach po akcesji. Narodowy Plan Rozwoju służy jako baza do negocjacji z Komisją Europejską **Podstaw Wsparcia Wspólnoty (ang. Community Support Framework – CSF)** dla Polski. CSF określi wielkość pomocy z funduszy strukturalnych przyznanych Polsce.

Podstawy Wsparcia Wspólnoty dla Polski w latach 2004-2006 będą wdrażane za pomocą:

- ✓ pięciu sektorowych programów operacyjnych (SPO), dotyczących konkurencyjności gospodarki, rozwoju zasobów ludzkich, restrukturyzacji i modernizacji sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich, rybołówstwa i przetwórstwa ryb oraz infrastruktury transportowej,
- ✓ Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) – zarządzanego na poziomie krajowym, ale wdrażanego w systemie zdecentralizowanym na poziomie wojewódzkim,
- ✓ Strategii wykorzystania Funduszu Spójności, który nie należy do funduszy strukturalnych ale realizuje założenia polityki strukturalnej UE,
- ✓ programu operacyjnego pomocy technicznej, służącego pomocy we wdrażaniu funduszy strukturalnych na poziomie Podstaw Wsparcia Wspólnoty oraz programów operacyjnych.

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)

Celem generalnym Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego jest zapewnienie wszystkim regionom w Polsce, w powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach innych programów operacyjnych, udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych gospodarki poprzez tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów. Program będzie finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERDF) i Europejskiego Funduszu Społecznego (ESF) oraz ze środków krajowych. Ogółem na program operacyjny w latach 2004 – 2006

przeznaczone będzie 4385,2 mln euro, w tym z funduszy strukturalnych – 2869,5 mln euro.

Beneficjentami końcowymi pomocy są przede wszystkim samorządy województw, powiatów i gmin, stowarzyszenia oraz związki gmin i powiatów, instytucje naukowe, instytucje rynku pracy, agencje rozwoju regionalnego i instytucje wspierania przedsiębiorczości, a za ich pośrednictwem przedsiębiorstwa, w tym głównie małe i średnie. W ramach ZPORR o dofinansowanie mogą ubiegać się projekty, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania nie kwalifikują się do Funduszu Spójności, co pozwoli małym gminom skorzystać ze środków unijnych.

W ramach działania INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA w zakresie zagospodarowania odpadów realizowane będą duże projekty o znaczeniu regionalnym, służące wzmocnieniu konkurencyjności regionów:

- ✓ organizacja i wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu,
- ✓ wdrażanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi (m.in. budowa sortowni, kompostowni, obiektów termicznej, termiczno-chemicznej i fizycznej (mechanicznej) utylizacji odpadów; budowa nowych, modernizacja istniejących i rekultywacja nieczynnych składowisk; likwidacja "dzikich" składowisk),
- ✓ budowa i modernizacja spalarni odpadów niebezpiecznych.

W ramach działania INFRASTRUKTURA LOKALNA realizowane będą projekty małych inwestycji o oddziaływaniu lokalnym na terenach wiejskich oraz w małych miastach (do 25 tyś. mieszkańców), które w gospodarce odpadami będą obejmowały poniższe działania:

- ✓ budowa, modernizacja i rekultywacja składowisk odpadów stałych,
- ✓ budowa lub modernizacja miejsc utylizacji opakowań i nieużytych środków ochrony roślin,
- ✓ likwidacja dzikich wysypisk,
- ✓ kompleksowe systemy zagospodarowania odpadów na poziomie lokalnym, obejmujące m.in. odbiór posegregowanych odpadów od mieszkańców, odzyskiwanie surowców wtórnych, recykling, kompostowanie odpadów organicznych, itp.

Fundusz Spójności, inaczej nazywany Funduszem Kohezji lub Europejskim Funduszem Kohezji, to czasowe wsparcie finansowe dla krajów Unii Europejskiej, których Produkt Krajowy Brutto na mieszkańca nie przekracza 90 % średniej dla wszystkich państw członkowskich. Fundusz Spójności nie należy do funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, ale jest elementem polityki strukturalnej.

Fundusz Kohezji powstał na mocy **Traktatu o utworzeniu Unii Europejskiej** z 1991 roku, który wszedł w życie w 1993. Pierwotnie nazwano go Finansowym Instrumentem Spójności, ale w 1994 roku jego nazwę zmieniono na Fundusz Spójności. Początkowo jego realizację zaplanowano na lata 1993-99. Na szczycie UE w Berlinie działanie funduszu przedłużono do 2006 roku. Do powstania Funduszu Spójności przyczyniło się głównie przyjęcie do Unii Europejskiej Irlandii, Grecji, Hiszpanii oraz Portugalii, czyli państw słabiej rozwiniętych niż dotychczasowi członkowie UE. W trakcie dyskusji nad formą i kształtem przyszłej Unii Europejskiej państwa członkowskie postanowiły wzmocnić

politykę strukturalną wobec wyżej wymienionych krajów. Wzmocnienie to oznaczało **pomoc dla krajów i sektorów gospodarki, których wyniki gospodarcze odbiegały od "średniej unijnej"**. W ten sposób Unia Europejska postanowiła utworzyć Fundusz Spójności. Fundusz Spójności został powołany między innymi także ze względu na planowane w Traktacie z Maastricht wprowadzenie **Unii Gospodarczo-Walutowej**, która wymagała równowagi gospodarczej i społecznej krajów członkowskich. Uzyskanie stabilności finansów publicznych było problemem zwłaszcza dla krajów najslabiej prosperujących, stąd pomysł wsparcia w ramach Funduszu Kohezji. Na szczycie UE w Berlinie wprowadzono **dwa zastrzeżenia**, co do udzielania pomocy w ramach Funduszu Spójności:

- ✓ w roku 2003 zaplanowano przeprowadzenie weryfikacji czy państwa nadal kwalifikują się do pomocy przy PKB **90 % średniego PKB na jednego mieszkańca w UE**;
- ✓ pomoc dla krajów "strefy euro" będzie udzielana pod warunkiem spełnienia kryteriów konwergencji - **stabilność gospodarcza i wzrost**. Z Funduszu Spójności, od początku jego istnienia, korzystają: Grecja, Irlandia, Portugalia i Hiszpania. W okresie przejściowym, przez bardzo krótki okres czasu programem objęte były również wschodnie Niemcy (była NRD). Obecnie nie korzystają już one z pomocy.

Alokacja finansowa Funduszy Strukturalnych dla województwa lubuskiego na lata 2004 – 2006 wygląda następująco (projekt) w mln zł:

ZPORR	79,9
SPO Konkurencyjność gospodarki	124,2
SPO Rozwój zasobów ludzkich	43,2
SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich	31,7
SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb	2,4
SPO Transport i gospodarka morska	0,0
PO Pomoc techniczna	?
Fundusz Spójności – Transport	26,3
Fundusz Spójności – Środowisko	46,5

RAZEM	354,2

7. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W PLANIE

Powiatowy plan gospodarki odpadami powinien zawierać wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko (§ 6 ust. 2, pkt 7, Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami)

7.1. Zawartość, uwarunkowania i główne cele planu gospodarki odpadami dla powiatu słubickiego

Zawartość Projektu Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu słubickiego pod względem zawartości odpowiada aktualnie obowiązującym wymaganiom stawianym planom gospodarki odpadami, w tym przede wszystkim w:

- ✓ Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.);
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620).

Opracowanie składa się z następujących głównych części:

- ✓ Wstępu (gdzie przedstawiono charakterystykę powiatu);
- ✓ Analizy stanu gospodarki odpadami z podziałem na:
 - Odpady powstające w sektorze komunalnym,
 - Odpady powstające w sektorze gospodarczym z podziałem na rodzaje zgodnie z katalogiem odpadów,
 - Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku
 - Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
 - Istniejące systemy zbierania odpadów,
 - Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów.
- ✓ Szczególne rodzaje odpadów niebezpiecznych;
- ✓ Prognozy zmian w zakresie gospodarki odpadami (w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych) z podziałem na:
 - Sektor komunalny,
 - Sektor gospodarczy,
 - Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami,
 - Sektor komunalny,
 - Sektor gospodarczy.
- ✓ Zadania strategiczne na lata 2004-2011;
- ✓ Harmonogram realizacji przedsięwzięć w latach 2004-2007;

- ✓ Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko oraz sposób ich uwzględnienia w planie;
- ✓ Sposób monitoringu i oceny wdrażania planu;
- ✓ Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W projekcie Planu sformułowano cel ogólny na lata 2004-2011, w zakresie gospodarki odpadami:

„Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania”

W projekcie planu gospodarki odpadami przyjęto następujące główne cele:

- ✓ Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców miast i wsi powiatu.
- ✓ Wdrożenie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych.
- ✓ Składowanie odpadów tylko na składowiskach spełniających wymagania techniczne i będących elementem systemu zagospodarowania odpadów.
- ✓ Rekultywacja wszystkich dzikich składowisk oraz składowisk wyłączonych z eksploatacji.
- ✓ Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 74% wytworzonych odpadów komunalnych.
- ✓ Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 64% wszystkich odpadów komunalnych.
- ✓ Skierowanie w roku 2011 na składowiska nie więcej niż 74% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- ✓ Osiągnięcie w roku 2011 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - opakowania z papieru i tektury: 51%,
 - opakowania ze szkła: 46%,
 - opakowania z tworzyw sztucznych: 31%,
 - opakowania metalowe: 46%,
 - opakowania wielomateriałowe: 31%,
 - odpady wielkogabarytowe: 51%,
 - odpady budowlane: 41%,
 - odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 51%.

W zakresie sektora gospodarczego:

„Ograniczanie wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego oraz wprowadzenie nowoczesnego systemu ich ewidencji, unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania”

W projekcie planu gospodarki odpadami przyjęto następujące główne cele:

- ✓ Wdrożenie systemu pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania (bazy danych) odpadów z sektora gospodarczego.
- ✓ Wdrożenie skutecznego systemu kontroli i nadzoru nad gospodarowaniem odpadami, w tym prowadzenie monitoringu (Działania te powinny być realizowane we współpracy z Urzędem Marszałkowskim).
- ✓ Objęcie systemem odbioru wszystkich odpadów niebezpiecznych z sektora gospodarki.

- ✓ Inwentaryzacja wszystkich wytwórców odpadów z sektora gospodarki z terenu powiatu - zwiększenie ilości podmiotów posiadających zezwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych.
- ✓ Udział unieszkodliwianych odpadów przemysłowych w 2011 roku na poziomie 90% ogólnej ilości wytworzonych, a nie poddanych odzyskowi odpadów.
- ✓ Zwiększenie stopnia wykorzystania odpadów.
- ✓ Bezpieczne dla środowiska unieszkodliwienie odpadów.
- ✓ Eliminacja zagrożenia ze strony odpadów pochodzenia zwierzęcego.

7.2. Ocena zgodności celów planu gospodarki odpadami z celami planami wyższego szczebla

Opracowany Projekt bierze pod uwagę i akceptuje cele ochrony środowiska przed odpadami wyznaczone w dyrektywach UE oraz w dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i wojewódzkim. W szczególności cele te dotyczą:

- ✓ osiągnięcia określonych poziomów odzysku odpadów opakowaniowych i odpadów poużytkowych,
- ✓ zmniejszenia, w określonych ilościach i terminach, zawartości substancji organicznej w odpadach komunalnych do składowania,
- ✓ zapewnienia sortowania i przetworzenia wszystkich odpadów przed składowaniem.

Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu słubickiego powiązany jest z następującymi dokumentami o charakterze planistycznym:

- ✓ Krajowym Planem Gospodarki Odpadami (KPGO).
- ✓ Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami (WPGO).
- ✓ Strategią Zrównoważonego Rozwoju Polski do 2025 r. - Narodowa Strategia Ochrony Środowiska na lata 2000-2006. II Polityka Ekologiczna Państwa.
- ✓ Strategią zrównoważonego rozwoju powiatu słubickiego.

7.3. Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji PGO

Informacje dotyczące stanu środowiska w powiecie słubickim, jako elementu województwa lubuskiego, zamieszczona jest w cyklicznych raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Dane w nich zawarte oceniają stan środowiska na terenie województwa w oparciu o wyniki monitoringu emisji do środowiska zanieczyszczeń z głównych źródeł oraz wyniki monitoringu jakości wód podziemnych i powierzchniowych, gleb, powietrza atmosferycznego, a także poziomu hałasu w otoczeniu tych głównych źródeł emisji. Dane te są niestety dość ogólne i odnoszą się do poziomu województwa. Szczególnie oszczędne dane dotyczą monitoringu odpadów, zarówno komunalnych jak i powstających w sektorze gospodarki. Obecnie eksploatowane obiekty

gospodarki odpadami komunalnymi nie są objęte monitoringiem na skalę regionalną, czy krajową, lecz monitoringiem lokalnym, co wynika ze specyfiki tych obiektów.

Zorganizowaną zbiórką odpadów w powiecie objętych było w roku 2002 od 70 do 90% mieszkańców poszczególnych gmin. Na taki wynik miała wpływ bardzo słabo zorganizowana zbiórka na terenach wiejskich. Sytuacja na terenie powiatu jest jednak lepsza niż średnia w województwie i kraju. Część nieodbieranych odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie. Na terenach wiejskich część odpadów jest wykorzystywana w żywieniu zwierząt lub kompostowana. Odpady mające właściwości energetyczne (drewno, papier, tworzywa sztuczne) są spalane, co w przypadku tworzyw sztucznych należy uznać za zjawisko bardzo niebezpieczne dla środowiska (m.in. emisja chloru, dioksyn i furanów).

Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych w powiecie jest ich składowanie na składowiskach odpadów. Obecnie na terenie powiatu odpady są deponowane na składowisku w Kunowicach, a pozostałe są wywożone do ZUOK w Długoszynie. ZUOK w Długoszynie, choć nie jest zlokalizowany na terenie powiatu jest z nim jednak ściśle powiązany – funkcjonalnie, organizacyjnie i finansowo.

Zgodnie z ustawą *o odpadach*, składowiska odpadów komunalnych zaliczane są do składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Ustawa ta wymaga, aby składowiska odpadów spełniały wymagania odpowiednie do klasy składowiska. Składowiska komunalne przyjmujące powyżej 10 ton odpadów na dobę lub mające ponad 25.000 ton depozytu zaliczane są do instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego.

Składowiska odpadów komunalnych przyjmujące w ciągu doby powyżej 20 ton odpadów zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek opracowania raportu oddziaływania na środowisko wynika z obowiązujących przepisów.

Zasadniczymi elementami Projektu Planu Gospodarki Odpadami, których realizacja przyczyni się do zmniejszenia zagrożeń i uciążliwości dla środowiska powiatu ślubickiego związanych z gospodarką odpadami z sektora komunalnego są:

- ✓ wzrost stopnia odzysku wybranych frakcji odpadów, w tym recyklingu frakcji odpadów opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych,
- ✓ selektywne wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych i ich unieszkodliwianie,
- ✓ zmniejszenie ilości odpadów usuwanych z gospodarstw domowych w wyniku wprowadzenia przydomowego kompostowania frakcji odpadów kuchennych i ogrodowych (recyklingu organicznego),
- ✓ zmniejszenie masy odpadów biodegradowalnych usuwanych na składowiska w wyniku odzysku (recyklingu) i odrębnego ich unieszkodliwiania,
- ✓ przetwarzanie wszystkich odpadów przed składowaniem co doprowadzi do znaczącego zmniejszenia masy odpadów składowanych,
- ✓ modernizacja wskazanych składowisk,
- ✓ likwidacja tzw. dzikich składowisk,
- ✓ rekultywacja zamykanych składowisk,
- ✓ znaczące zmniejszenie produkcji i emisji metanu ze składowisk odpadów dzięki ograniczeniu ilości deponowanych na nich odpadów organicznych oraz ich modernizacji,

- ✓ minimalizacja masy odpadów do składowania pozwoli na ograniczenie zapotrzebowania na powierzchnie składowisk odpadów, co wpłynie istotnie na zmniejszenie ilości odcieków ze składowisk,
- ✓ składowanie odpadów wcześniej sortowanych i przetworzonych przyczyni się do zmniejszenia stężeń substancji organicznych oraz związków azotowych w odciekach. Będzie to miało istotny wpływ na obniżenie kosztów oczyszczania i usuwania odcieków.

Spośród wytworzonych w roku 2003 w sektorze gospodarczym odpadów 87% zostało wykorzystanych, a jedynie 13% – unieszkodliwionych. Taką strukturę postępowania z odpadami należy uznać za korzystną dla środowiska.

7.4. Określenie, analiza i ocena przewidywanego, znaczącego oddziaływania na środowisko wynikająca z realizowanych przedsięwzięć określonych w projekcie planu gospodarki odpadami

Przewidywane, znaczące oddziaływanie na środowisko zadań i przedsięwzięć zawartych w projekcie planu gospodarki odpadami w przypadku, gdy ich realizacja mogłaby się wiązać z potencjalnym znaczącym oddziaływaniem na środowisko podlegać będą postępowaniu w sprawie oceny ich oddziaływania na środowisko. Rodzaje tego typu przedsięwzięć określone zostały w Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2002 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 179, poz. 1490).

W zakresie gospodarki odpadami, konieczność opracowania raportu o oddziaływaniu na środowisko występuje dla następujących rodzajów przedsięwzięć:

- ✓ instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w tym składowiska odpadów niebezpiecznych,
- ✓ instalacje do unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne przy zastosowaniu procesów termicznych lub chemicznych, z wyłączeniem instalacji spalających gaz wysypiskowy, słomę lub odpady z mechanicznej obróbki drewna, instalacji do unieszkodliwiania odpadów z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności lub odpadów z autoklawowania,
- ✓ składowiska odpadów obojętnych lub składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przyjmujące nie mniej niż 20 ton odpadów na dobę.

Dla pozostałych przedsięwzięć konieczność sporządzenia raportu jest określana przez organy administracji prowadzące postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Obowiązek ten dotyczy w szczególności:

- ✓ poletek osadowych, o powierzchni nie mniejszej niż 0,5 ha,
- ✓ instalacji do magazynowania złomu żelaznego, w tym złomowania wraz z sortowaniem i wstępnym przerobem złomu, na powierzchni nie niższej niż 0,5 ha,

- ✓ instalacji do unieszkodliwiania odpadów z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności lub odpadów z autoklawowania,
- ✓ zbierania odpadów niebezpiecznych.

Ponadto dla instalacji, które mogą powodować znaczące oddziaływania na środowisko w ustawie *Prawo ochrony środowiska* wprowadzono obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego, uwzględniającego w jednym dokumencie warunki prowadzenia działalności związane z ochroną środowiska. Lista instalacji, dla których uzyskanie pozwolenia zintegrowanego jest konieczne została określona w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055). Wśród wymienionych instalacji znajdują się następujące w zakresie gospodarki odpadowej:

- ✓ instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, odpadów niebezpiecznych, o zdolności przetwarzania ponad 10 Mg na dobę,
- ✓ instalacje do termicznego przekształcania odpadów komunalnych, o zdolności przetwarzania ponad 3 Mg na godzinę,
- ✓ instalacje do unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, odpadów innych niż niebezpieczne, o zdolności przetwarzania ponad 50 Mg na dobę,
- ✓ instalacje do składowania odpadów, z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 Mg odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 Mg.

Wymóg uzyskania pozwoleń zintegrowanych dla instalacji gospodarki odpadami jest dodatkowym instrumentem eliminacji małych, gminnych składowisk odpadów, które nie będą mogły sobie pozwolić na wymagane zabezpieczenia i system monitoringu.

Wskazane w Projekcie Planu zadania i rozwiązania wpływać będą na zmniejszenie oddziaływania na środowisko obiektów gospodarki odpadami w wyniku:

- ✓ Maksymalizacji odzysku (w tym zwłaszcza recyklingu) frakcji odpadów użytkowych (opakowaniowych, innych niż opakowaniowe, gruzu budowlanego, wielkogabarytowych) oraz recyklingu organicznego odpadów biodegradowalnych (odpadów kuchennych i zielonych) poprzez kompostowanie przez mieszkańców oraz w kompostowniach o odpowiednim standardzie technicznym i zabezpieczeniach.
- ✓ Znacznego ograniczenia masy odpadów składowanych.
- ✓ Modernizacji składowisk zgodnie ze standardami prawa krajowego, co pozwoli na wyeliminowanie zagrożeń zanieczyszczenia środowiska oraz ograniczy uciążliwość składowisk dla otoczenia.

W planie zawarto również inwestycje, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, które jednak wpływają na poprawę środowiska w szerszym aspekcie. Do takich przedsięwzięć należą:

- ✓ budowa sortowni i kompostowni przy składowisku odpadów w Kunowicach,
- ✓ budowa stacji przeładunkowych.

Inwestycje te jednak, przy zachowaniu określonych standardów wykonania i zaawansowania technologicznego ograniczą swoje ujemne oddziaływanie tylko do obszaru bezpośrednio związanego z instalacjami. Ponadto wpłyną one na

zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz przyczynią się do zmniejszenia niekorzystnego wpływu transportu odpadów na środowisko.

Wszystkie istniejące składowiska poza Kunowicami zostały już zamknięte i zostały lub w najbliższym czasie będą zrehabilitowane. W ten sposób zostanie zakończone ich niekorzystne oddziaływanie na środowisko. Podobny efekt przyniesie rekultywacja dzikich składowisk. Przyjęte w Planie działania w zakresie odpadów z sektora gospodarki, służą przede wszystkim, uporządkowaniu tej sfery. Działania te wpłyną na eliminację niekontrolowanego usuwania czy odzysku odpadów.

7.5. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko skutków realizacji przedsięwzięć zawartych w projekcie planu gospodarki odpadami

Projekt PGO nie zawiera rozwiązań, które mogłyby prowadzić do transgranicznych oddziaływań emisji zanieczyszczeń z projektowanych instalacji gospodarki odpadami. Wszystkie, zarówno istniejące, jak i projektowane instalacje są położone w takiej odległości od granicy z Niemcami, że nie będą one miały negatywnego wpływu na środowisko w strefach przygranicznych.

7.6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji strategii

Analiza dotyczy oceny zmian oddziaływania na środowisko w wyniku rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla powiatu słubickiego. Opiera się głównie na ocenie zmniejszania lub eliminacji określonych emisji zanieczyszczeń do środowiska w efekcie zasadniczych zmian gospodarowania odpadami, tj.:

- Podjęcia prób minimalizacji wytwarzania odpadów zarówno w sektorze komunalnym jak i gospodarczym.
- Wprowadzenia na szerszą skalę selektywnej zbiórki użytkowych frakcji odpadów do odzysku.
- Selektywnej zbiórki i recyklingu organicznego odpadów biologicznie rozkładalnych.
- Wprowadzenia selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych i ich wydzielenia do unieszkodliwiania w odrębnych instalacjach.
- Mechaniczno-biologicznej obróbki odpadów przed składowaniem.
- Odzysku i unieszkodliwiania wszystkich odpadów z sektora gospodarki.

Zasadniczymi elementami planu gospodarki odpadami, których realizacja przyczyni się do zmniejszenia zagrożeń i uciążliwości dla środowiska powiatu słubickiego związanych z gospodarką odpadami z sektora komunalnego są:

- wzrost stopnia odzysku wybranych frakcji odpadów, w tym recyklingu frakcji odpadów opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych,

- selektywne wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych i ich unieszkodliwianie,
- zmniejszenie ilości odpadów usuwanych z gospodarstw domowych w wyniku wprowadzenia przydomowego kompostowania frakcji odpadów kuchennych i zielonych (recyklingu organicznego),
- zmniejszenie masy odpadów biodegradowalnych usuwanych na składowiska w wyniku odzysku (recyklingu) i odrębnego ich unieszkodliwiania,
- przetwarzanie wszystkich odpadów przed składowaniem, co doprowadzi do znaczącego zmniejszenia masy odpadów składowanych,
- modernizacja, zmiana funkcji, wskazanych składowisk (Kunowice),
- likwidacja tzw. dzikich składowisk,
- rekultywacja zamykanych składowisk,
- znaczące zmniejszenie produkcji i emisji metanu ze składowisk odpadów dzięki ograniczeniu ilości deponowanych na nich odpadów organicznych oraz ich modernizacji.
- minimalizacja masy odpadów do składowania pozwoli na ograniczenie zapotrzebowania na powierzchnie składowisk odpadów, co wpłynie istotnie na zmniejszenie ilości odcieków ze składowisk,
- składowanie odpadów wcześniej sortowanych i przetworzonych przyczyni się do zmniejszenia stężeń substancji organicznych oraz związków azotowych w odciekach. Będzie to miało istotny wpływ na obniżenie kosztów oczyszczania i usuwania odcieków.

W efekcie wdrożenia projektowanego systemu gospodarki odpadami na terenie powiatu słuwickiego, oczekuje się osiągnięcie zmniejszenia oddziaływania odpadów na środowisko.

8. SYSTEM MONITORINGU

System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

8.1. Zasady zarządzania systemem

Zarządzanie systemem gospodarki odpadami w powiecie słubickim wynikać będzie:

- z ustawowo określonego zakresu zadań administracji i samorządu powiatowego,
- z zadań określonych w Planie Gospodarki Odpadami, zaakceptowanych przez Zarząd Powiatu i Zarząd Województwa.

Plan Gospodarki Odpadami winien być skorelowany z całym systemem planowania na obszarze województwa i powiatu a, zwłaszcza z:

- Programem Ochrony Środowiska, (którego jest częścią).
- Planem zagospodarowania przestrzennego poszczególnych jednostek administracyjnych wchodzących w skład powiatu.
- Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego.

8.2. Zadania Powiatu.

Ustawą z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie powiatowym (Dz. U. Nr 91, poz. 578) powiat otrzymał zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, m.in. w zakresie:

- ✓ Ochrony środowiska.
- ✓ Zagospodarowania przestrzennego.
- ✓ Nadzoru budowlanego.
- ✓ Utrzymania powiatowych obiektów użyteczności publicznej.

Podstawowymi instrumentami powiatu w zakresie gospodarki odpadami są wydawane decyzje administracyjne i opinie, które mogą kreować konkretne kierunki działań w tym zakresie (np. wydawanie pozwoleń zintegrowanych).

Narzędziem ekonomicznym powiatu w zakresie gospodarki odpadami jest między innymi Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

8.3. Aktualizacja i modyfikacja planów

Ustawa o odpadach wymaga, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata. Jeżeli będzie wymagała tego sytuacja lokalna i uchwalany Plan będzie wymagał modyfikacji – będzie przeprowadzone stosowne postępowanie, przed upływem wymaganych ustawowo 4 lat, w celu aktualizacji Planu.

8.4. Raportowanie wdrażania planów

Kolejnym elementem zarządzania i monitorowania systemem gospodarki odpadami jest sporządzanie raz na 2 lata raportów z postępów we wdrażaniu Planów Gospodarki Odpadami. Przekazywane są one przez Zarządu Powiatu – Radzie Powiatu

8.5. Wskaźniki monitorowania efektywności Planu

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Poniższa tabela przedstawia przykładowe wskaźniki, jakie mogą być użyte do monitorowania realizacji Planu. Lista wskaźników nie jest wyczerpująca i winna być sukcesywnie modyfikowana.

Tab. 8.1. Wskaźniki monitorowania Planu

	Wskaźnik	Wartość wyjściowa	Wartość docelowa (2011)
1	Stopień objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów	ok. 75%	100%
2	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych / 1 mieszkańca x rok	360 kg/rok	364 kg/rok
3	Ilość wytwarzanych odpadów niebezpiecznych / 1 mieszkańca x rok	1,7 kg	1,5 kg
4	Ilość zebranych odpadów komunalnych / 1 mieszkańca x rok	255 kg/rok	364 kg/rok
5	Ilość zebranych selektywnie materiałów (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	1%	7%
6	Ilość zebranych selektywnie i unieszkodliwionych w kompostowniach, odpadów ulegających biodegradacji (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	0	5%
7	Ilość zebranych odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych)	ok. 1%	15%
8	Udział odpadów z sektora komunalnego unieszkodliwionych przez składowanie	100%	74%
9	Ilość eksploatowanych składowisk	1	1
10	Ilość wytworzonych osadów	138	165

	Wskaźnik	Wartość wyjściowa	Wartość docelowa (2011)
	ściekowych (s.m.)		
11	Ilość osadów ściekowych unieszkodliwionych przez składowanie	b.d.	0
12	Ilość osadów ściekowych wykorzystanych na cele przemysłowe lub rolnicze	b.d.	100%
13	Ilość odpadów wytworzonych w sektorze gospodarczym (wg GUS)	28,84 (27,9)	32,48
14	Ilość odpadów z sektora gospodarczego poddanych odzyskowi (wg GUS)	24,45 (27,8)	29,23
15	Ilość odpadów z sektora gospodarczego unieszkodliwionych przez składowanie (wg GUS)	2,13 (0,1)	1,0
16	Ilość odpadów z sektora gospodarczego unieszkodliwionych innymi metodami niż składowanie (wg GUS)	2,26 (0)	1,25
17	Ilość „dzikich składowisk”	b.d.	0
18	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy gospodarki odpadami wg oceny jakościowej	opisowo	wzrost ilościowy i jakościowy
19	Ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców (np. dzikie wysypiska)	b.d.	0
20	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno-informacyjnych,	opisowo	wzrost ilościowy i jakościowy
21	Ilość składowisk zamkniętych i niezrekultywowanych	2	0
22	Ilość gmin prowadzących ewidencję dzikich składowisk	1	5
23	Ilość podmiotów posiadających pozwolenie na wytworzenie odpadów niebezpiecznych	137	100%
24	Ilość stacji przeładunkowych	0	3

Określenie powyższych wskaźników wymaga posiadania odpowiednich informacji. W świetle stanu faktycznego niezbędne jest przeprowadzenie badań nad określeniem parametrów wyjściowych dla podstawowych elementów. W tym celu niezbędne jest przeprowadzenie badań terenowych dla określenia ilości i składu odpadów. Badanie takie powinno być prowadzone w cyklu całorocznym (ze względu na okresową zmienność ilości i składu) i powtórzone w kolejnym okresie badawczym. Badanie takie najlepiej wykonywać przy pomocy firm zajmujących się zbieraniem i unieszkodliwianiem odpadów. Pozwoli to na rozszerzenie ilości i jakości wskaźników. Wskaźniki te mogą być również uzyskane na podstawie danych szczegółowych z Gminnych Planów Gospodarki Odpadami.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedstawiony Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Słubickiego (PGO) przedstawia stan aktualny gospodarki odpadami oraz proponuje docelowy system gospodarki odpadami. Plan jest zgodny z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami (WPGO) i wypełnia zapisy art. 14,15 i 16 ustawy z dnia 27.04.2001 r. o odpadach.

Na terenie powiatu słubickiego powstaje 16,21 Mg/a odpadów komunalnych, z czego:

- ✓ 7,24 tys. Mg/a odpadów z gospodarstw domowych,
- ✓ 5,25 tys. Mg/a odpadów z obiektów infrastruktury i ruchu turystycznego,
- ✓ 0,70 tys. Mg/a odpadów wielkogabarytowych,
- ✓ 1,15 tys. Mg/a odpadów zielonych i ulicznych,
- ✓ 1,87 tys. Mg/a odpadów budowlanych.

W strumieniu odpadów komunalnych znajduje się:

- ✓ 4,59 tys. Mg/a odpadów opakowaniowych,
- ✓ 0,08 tys. Mg/a odpadów niebezpiecznych.

Szacuje się średni przyrost ilości odpadów komunalnych na poziomie 2 % na rok. Ilość wytwarzanych, komunalnych osadów ściekowych to 691 Mg/a.

Stan aktualny oraz prognozę w zakresie odpadów gospodarczych przedstawia poniższa tabela:

Tab. 9.1. Stan aktualny i prognoza ilości odpadów gospodarczych.

Grupa/ podgrupa/ rodzaj	Branża	Ilości odpadów w Mg/a		
		otrzymanych z inwentaryzacji	szacunkowy stan aktualny	prognoza
07	Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	15,310	45,000	50,000
08	Odpady z przemysłu chemicznego - Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych, kitu, szczeliw i farb drukarskich)	0,965	20,000	40,000
10 01	Odpady z przemysłu energetycznego	1 179,600	2 500,000	2 500,000
12	Odpady z przemysłu hutniczego - Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	3,425	50,000	50,000
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	2 062,430	5 000,000	5 000,000
16 01 03	Zużyte opony	50,750	120,000	144,000
02	Odpady z przemysłu rolno-spożywczego	11 454,200	20 000,000	22 000,000
03	Odpady z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego	196,070	1 000,000	1 200,000
04	Odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego	72,500	100,000	120,000
15 02 02 15 02 03	Odpady sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych	4,759	8,000	8,800
09 01	Odpady z zakładów fotograficznych	10,520	20,000	20,000
14	Zużyte rozpuszczalniki	2,388	4,000	4,000

21 01 21	Zużyte źródła światła zawierające rtęć	2,316	4,000	4,000
13, 16	Odpady zawierające PCB	0,240	1,000	1,000
13	Oleje odpadowe	143,305	150,000	180,000
16 06	Baterie i akumulatory	18,727	25,000	30,000
17 06	Odpady zawierające azbest	0,000	250,000	250,000
06, 07	Pestycydy	0,060	2,800	2,800
16 02	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,911	500,000	550,000
16 01	Wycofane z eksploatacji pojazdy	100,000	235,000	282,000
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	21,473	43,800	54,750
		15 339,889	30 075,800	32 488,550

W Planie przedstawiono cele krótkoterminowe (na lata 2004 – 2007) oraz długoterminowe do roku 2011. PGO dla powiatu słubickiego określa sposób realizacji celów i zadań zawartych w WPGO dla województwa lubuskiego zgodnie z § 5 ust. 3. Rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami.

Harmonogram działań związanych z wdrożeniem powiatowego planu gospodarki odpadami klasyfikuje działania powiatu na zadania własne i koordynowane. Do działań własnych zaliczono zadania, których całość lub część jest finansowana przez powiat. Większość działań w zakresie gospodarki odpadami jest przez powiat koordynowana. Wynika to z zapisów *Ustawy o odpadach* oraz *Prawa ochrony środowiska*, które nakładają na gminy obowiązki w zakresie rozwiązania problemu odpadów na danym terenie. W związku z powyższym realizacja przedstawionego Planu będzie zależała od władz gminnych, które na podstawie niniejszego Planu stworzą Gminne Plany Gospodarki Odpadami (plany gminne muszą być zgodne z planami powiatowymi i wojewódzkim).

W projekcie Planu sformułowano cel ogólny na lata 2004-2011, w zakresie gospodarki odpadami:

„Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania”

W projekcie planu gospodarki odpadami przyjęto następujące główne cele:

- ✓ Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców miast i wsi powiatu.
- ✓ Wdrożenie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych.
- ✓ Składowanie odpadów tylko na składowiskach spełniających wymagania techniczne i będących elementem systemu zagospodarowania odpadów
- ✓ Rekultywacja wszystkich dzikich składowisk oraz składowisk wyłączonych z eksploatacji.
- ✓ Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 64% wszystkich odpadów komunalnych.
- ✓ Skierowanie w roku 2011 na składowiska nie więcej niż 74% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- ✓ Osiągnięcie w roku 2011 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - opakowania z papieru i tektury: 51%,
 - opakowania ze szkła: 46%,
 - opakowania z tworzyw sztucznych: 31%,

- opakowania metalowe: 46%,
- opakowania wielomateriałowe: 31%,
- odpady wielkogabarytowe: 51%,
- odpady budowlane: 41%,
- odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 51%.

W zakresie sektora gospodarczego:

„Ograniczanie wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego oraz wprowadzenie nowoczesnego systemu ich ewidencji, unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania”

W projekcie planu gospodarki odpadami przyjęto następujące główne cele:

- ✓ Wdrożenie systemu pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania (bazy danych) odpadów z sektora gospodarczego.
- ✓ Wdrożenie skutecznego systemu kontroli i nadzoru nad gospodarowaniem odpadami, w tym prowadzenie monitoringu (Działania te powinny być realizowane we współpracy z Urzędem Marszałkowskim).
- ✓ Objęcie systemem odbioru wszystkich odpadów niebezpiecznych z sektora gospodarki.
- ✓ Inwentaryzacja wszystkich wytwórców odpadów z sektora gospodarki z terenu powiatu - zwiększenie ilości podmiotów posiadających zezwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych.
- ✓ Udział unieszkodliwianych odpadów przemysłowych w 2011 roku na poziomie 90% ogólnej ilości wytworzonych, a nie poddanych odzyskowi odpadów.
- ✓ Zwiększenie stopnia wykorzystania odpadów.
- ✓ Bezpieczne dla środowiska unieszkodliwienie odpadów.
- ✓ Eliminacja zagrożenia ze strony odpadów pochodzenia zwierzęcego.

Na terenie powiatu słubickiego funkcjonuje jeden z najlepiej rozwiniętych systemów gospodarki odpadami komunalnymi dzięki działalności Celowego Związku Gmin CZG-12 i Zakładu Utylizacji Odpadów w Długoszynie. Funkcjonowanie samego ZUOK Długoszyń, nie rozwiąże wszystkich problemów związanych z zagospodarowaniem odpadów. Konieczne jest planowe działanie w zakresie stworzenia systemu gospodarki odpadami obejmującego transport, selektywną zbiórkę i edukację ekologiczną. Wymaga to zaangażowania wielu osób reprezentujących różne firmy i samorząd, aby stworzyć spójny system. Podstawowym elementem warunkującym powodzenie całego systemu jest uczestniczenie w nim wszystkich gmin na zasadzie consensusu i troski o dobro wspólne jakim jest stan środowiska naturalnego.

Powiat słubicki może się poszczycić jednym z najlepiej funkcjonujących systemów gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce. Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów dla stolicy powiatu – Miasta Słubice, pozwoli ostatecznie ugruntować pozycję Lidera w ochronie środowiska.

SPIS RYSUNKÓW:

[1]	Rys. 1.1. Schemat wykonywania planów gospodarki odpadami.	8
[2]	Rys. 1.2. Schemat postępowania przy podejmowaniu działań powodujących lub mogących spowodować powstawanie odpadów.	11
[3]	Rys. 2.1. Udział poszczególnych typów jednostek osadniczych w ogólnej masie wytwarzanych odpadów domowych na terenie powiatu ślubickiego	21
[4]	Rys. 2.2. Morfologia domowych odpadów komunalnych z terenu powiatu ślubickiego	22
[5]	Rys. 2.3. Morfologia odpadów pochodzących z obiektów infrastruktury i turystyki	24
[6]	Rys. 2.4. Struktura odpadów opakowaniowych w procentach	29
[7]	Rys. 2.5. Proporcje ilości odpadów komunalnych zagospodarowywanych na terenie powiatu i wywożonych poza obszar powiatu.....	32
[8]	Rys. 2.6. Rozmieszczenie instalacji do utylizacji odpadów komunalnych	33
[9]	Rys. 2.7. Porównanie ilości podmiotów posiadających zezwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych z ilością faktycznie działających podmiotów	77

SPIS TABEL:

Tab. 1.1.	Ludność powiatu ślubickiego według grup wieku, płci z podziałem na gminy.....	15
Tab. 2.1.	Zestawienie ilości odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych wg obliczeń wskaźnikowych	19
Tab. 2.2.	Zestawienie ilości odpadów wywiezionych przez przedsiębiorstwa komunalne	20
Tab. 2.3.	Procentowy udział poszczególnych odpadów (morfologia) z podziałem na rodzaje jednostek osadniczych	20
Tab. 2.4.	Ilość domowych odpadów komunalnych w podziale na rodzaje powstające na terenie powiatu ślubickiego dla różnych typów jednostek osadniczych	21
Tab. 2.5.	Ilość odpadów wytwarzanych w jednostkach oświatowych w Mg/a.....	22
Tab. 2.6.	Ilość odpadów komunalnych pochodzących z obiektów infrastruktury i ruchu turystycznego w tys. Mg/a.	23
Tab. 2.7.	Ilość odpadów z ruchu turystycznego.....	23
Tab. 2.8.	Struktura odpadów z obiektów infrastruktury i turystyki	24
Tab. 2.9.	Udział poszczególnych typów miejscowości w ilości odpadów wielkogabarytowych w Mg/a.....	25
Tab. 2.10.	Skład morfologiczny odpadów wielkogabarytowych	25
Tab. 2.11.	Szacunkowy udział odpadów niebezpiecznych w odpadach komunalnych.....	27
Tab. 2.12.	Ilości odpadów zielonych i z czyszczenia ulic i placów w tys. Mg/a	28
Tab. 2.13.	Szacunkowe dane dotyczące masy odpadów opakowaniowych wytworzonych w roku 2002 w powiecie ślubickim.....	28
Tab. 2.14.	Ilości i procentowy udział poszczególnych strumieni odpadów w odpadach budowlanych	29

Tab. 2.15. Ilość osadów ściekowych powstających w oczyszczalniach ścieków powiatu słubickiego	30
Tab. 2.16. Ilości surowców wtórnych zebranych w roku 2002 w ramach selektywnej zbiórki przez CZG-12 na terenie gmin powiatu słubickiego	30
Tab. 2.17. Ilość zebranych surowców wtórnych na terenie powiatu słubickiego	31
Tab. 2.18. Ilości i rodzaje odpadów zinwentaryzowanych na terenie powiatu słubickiego wg katalogu odpadów zawartego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27.09.01 (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)	39
Tab. 2.19. Ilości i rodzaje odpadów zinwentaryzowanych na terenie powiatu słubickiego wg branż sektora gospodarczego wraz z szacunkowym stanem aktualnym.	43
Tab. 2.20. Wykaz wytwarzanych odpadów z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej na podstawie wydanych przez Starostę decyzji	44
Tab. 2.21. Wykaz wytwarzanych odpadów z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych na podstawie decyzji.	45
Tab. 2.22. Wykaz wytwarzanych odpadów z przemysłu energetycznego na podstawie decyzji Starosty Słubickiego.	46
Tab. 2.23. Wykaz wytwarzanych odpadów z przemysłu energetycznego na podstawie otrzymanych ankiet.	46
Tab. 2.24. Wykaz wytwarzanych odpadów z przemysłu energetycznego w 2002 roku na podstawie sprawozdań przesłanych przez podmioty do Urzędu Marszałkowskiego.	47
Tab. 2.25. Wykaz wytwarzanych odpadów z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych na podstawie decyzji Starosty Słubickiego.	48
Tab. 2.26. Wykaz wytwarzanych odpadów z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych na podstawie danych z Urzędu Marszałkowskiego	48
Tab. 2.27. Ilość i rodzaj odpadów z remontów i budów wg wydanych decyzji.	49
Tab. 2.28. Ilość i rodzaj odpadów z remontów i budów wg zebranych ankiet	50
Tab. 2.29. Ilość i rodzaj zużytych opon wg wydanych decyzji	50
Tab. 2.30. Ilość zużytych opon wg ankiet.	50
Tab. 2.31. Ilość zużytych opon wg sprawozdań do Urzędu Marszałkowskiego.	51
Tab. 2.32. Wykaz podmiotów zajmujących się produkcją rolniczą w 2002 roku.	51
Tab. 2.33. Ilość i rodzaj odpadów z produkcji podstawowej przemysłu rolno spożywczego wg wydanych decyzji.	52
Tab. 2.34. Ilość i rodzaj odpadów z produkcji podstawowej przemysłu rolno spożywczego wg ankiet	53
Tab. 2.35. Ilość i rodzaj odpadów z produkcji podstawowej przemysłu rolno – spożywczego wg sprawozdań do Urzędu Marszałkowskiego	53
Tab. 2.36. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu mleczarskiego w ramach przemysłu rolno - spożywczego wg wydanych decyzji.	54
Tab. 2.37. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu napojów alkoholowych i bezalkoholowych w ramach przemysłu rolno - spożywczego wg wydanych decyzji	54
Tab. 2.38. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu napojów alkoholowych i bezalkoholowych w ramach przemysłu rolno spożywczego wg ankiet.	55

Tab. 2.39. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu drzewnego, celulozowego i papierniczego wg wydanych decyzji.....	55
Tab. 2.40. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego wg wydanych decyzji.....	56
Tab. 2.41. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego wg danych Urzędu Marszałkowskiego.....	56
Tab. 2.42. Ilość i rodzaj odpadów sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych wg wydanych decyzji	57
Tab. 2.43. Ilość i rodzaj odpadów sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych wg ankiet.	57
Tab. 2.44. Ilość i rodzaj odpadów sorbentów, materiałów filtracyjnych, tkanin i ubrań ochronnych wg sprawozdań.....	58
Tab. 2.45. Szacowane ilości odpadów gospodarczych z powiatu słubickiego poddawanych odzyskowi w podziale na branże.	58
Tab. 2.46. Szacowane ilości odpadów gospodarczych z powiatu słubickiego poddawanych unieszkodliwianiu w podziale na branże.	59
Tab. 2.47. Spis podmiotów zarejestrowanych w powiecie słubickim gospodarujących odpadami innymi niż komunalne na terenie powiatu	61
Tab. 2.48. Spis podmiotów spoza powiatu słubickiego gospodarujących odpadami na terenie powiatu.....	62
Tab. 2.49. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych wg wydanych decyzji.....	63
Tab. 2.50. Ilość i rodzaj odpadów z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych wg ankiet.....	63
Tab. 2.51. Ilość rozpuszczalników zidentyfikowanych na terenie powiatu słubickiego (decyzje i ankiety)	63
Tab. 2.52. Ilość i rodzaj zużytych źródeł światła zawierających rtęć wg wydanych decyzji, ankiet i sprawozdań	64
Tab. 2.53. Ilość i rodzaj odpadów zawierających PCB wg wydanych decyzji.....	66
Tab. 2.54. Ilość i rodzaj olejów odpadowych wg wydanych decyzji i uzupełnione o ankiety i sprawozdania.....	66
Tab. 2.55. Ilość i rodzaj odpadów zawierających ropę naftową lub jej produkty według decyzji	69
Tab. 2.56. Ilość i rodzaj olejów odpadowych wg wydanych decyzji	70
Tab. 2.57. Ilość i rodzaj olejów odpadowych wg danych Urzędu Marszałkowskiego	71
Tab. 2.58. Ilość i rodzaj odpadów zawierających pestycydy wg wydanych decyzji	72
Tab. 2.59. Ilość i rodzaj odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych wg wydanych decyzji	73
Tab. 2.60. Ilość i rodzaj odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych wg danych Urzędu Marszałkowskiego.....	73
Tab. 2.61. Ilość i rodzaj odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych wg ankiet.....	74
Tab. 2.62. Ilość i rodzaj odpadów pochodzących z zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów, odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08 oraz 16 01 03) wg wydanych decyzji	74

Tab. 2.63. Ilość i rodzaj odpadów pochodzących z zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów, odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08 oraz 16 01 03) wg danych Urzędu Marszałkowskiego.....	75
Tab. 2.64. Ilość i rodzaj odpadów pochodzących z zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów, odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08 oraz 16 01 03) wg ankiet	75
Tab. 2.65. Ilość i rodzaj odpadów medycznych i weterynaryjnych wg wydanych decyzji i ankiet	76
Tab. 2.66. Szacowane ilości odpadów niebezpiecznych z powiatu słubickiego poddawanych odzyskowi w podziale na branże.	78
Tab. 2.67. Szacowane ilości odpadów niebezpiecznych z powiatu słubickiego poddawanych unieszkodliwianiu w podziale na branże.	78
Tab. 2.68. Spis podmiotów spoza powiatu słubickiego gospodarujących odpadami niebezpiecznymi na terenie powiatu.....	79
Tab. 2.69. Spis podmiotów z powiatu słubickiego gospodarujących odpadami niebezpiecznymi na terenie powiatu.....	80
Tab. 3.1. Prognoza ilości odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych.....	83
Tab. 3.2. Prognoza ilości odpadów komunalnych pochodzących z obiektów infrastruktury i ruchu turystycznego.....	83
Tab. 3.3. Prognoza ilości odpadów wielkogabarytowych	84
Tab. 3.4. Prognoza ilości odpadów zielonych i ulicznych	84
Tab. 3.5. Prognoza ilości odpadów opakowaniowych.....	84
Tab. 3.6. Prognoza ilości odpadów budowlanych.....	85
Tab. 3.7. Prognoza ilości s.m. osadów ściekowych	85
Tab. 3.8. Prognoza ilości odpadów gospodarczych.....	87
Tab. 4.1. Zakładane ilości odpadów poddane odzyskowi i recyklingowi w Mg/a	91
Tab. 4.2. Zakładane ilości pozyskanych odpadów niebezpiecznych z masy odpadów komunalnych (tys. Mg).....	96
Tab. 4.3. Prognoza wzrostu odpadów biodegradowalnych na terenie powiatu słubickiego	98
Tab. 4.4. Lista dzikich składowisk do rekultywacji na terenie gminy Słubice.....	100
Tab. 8.1. Wskaźniki monitorowania Planu.....	136
Tab. 9.1. Stan aktualny i prognoza ilości odpadów gospodarczych.	138